

flacăra

anul XXXIII
27⁽¹⁵¹⁶⁾
VINERI
6 IULIE
1984

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

**Permanent
și rodnic
dialog cu țara:**

**tovarășul
NICOLAE CEAUȘESCU
și tovarășa
ELENA CEAUȘESCU
în județele
Sibiu și Alba**

(Comentariul în paginile 2-3)

Ample reuniuni de lucru ale unor organisme ale democrației socialiste, manifestări politico-sociale de anvergură desfășurate în cursul acestei săptămîni au reliefat ca idee dominantă a scenei politice românești adeziunea profundă la decizia generatoare de istorie în care se rostește voința întregului nostru popor:

LA AL XIII-LEA CONGRES, CEAUȘESCU REALES!

După 20 de ani

11. O clipă unică în viața celor din fotografia pe care v-o prezentăm : 20 de ani de la absolvirea I.A.T.C.-ului. Prin talentul și hărnicia lor ei au sprijinit de preț pentru teatrul și filmul românesc. Una dintre represiile promoției excepționale ni se confesează în pagina 9 a revistei noastre

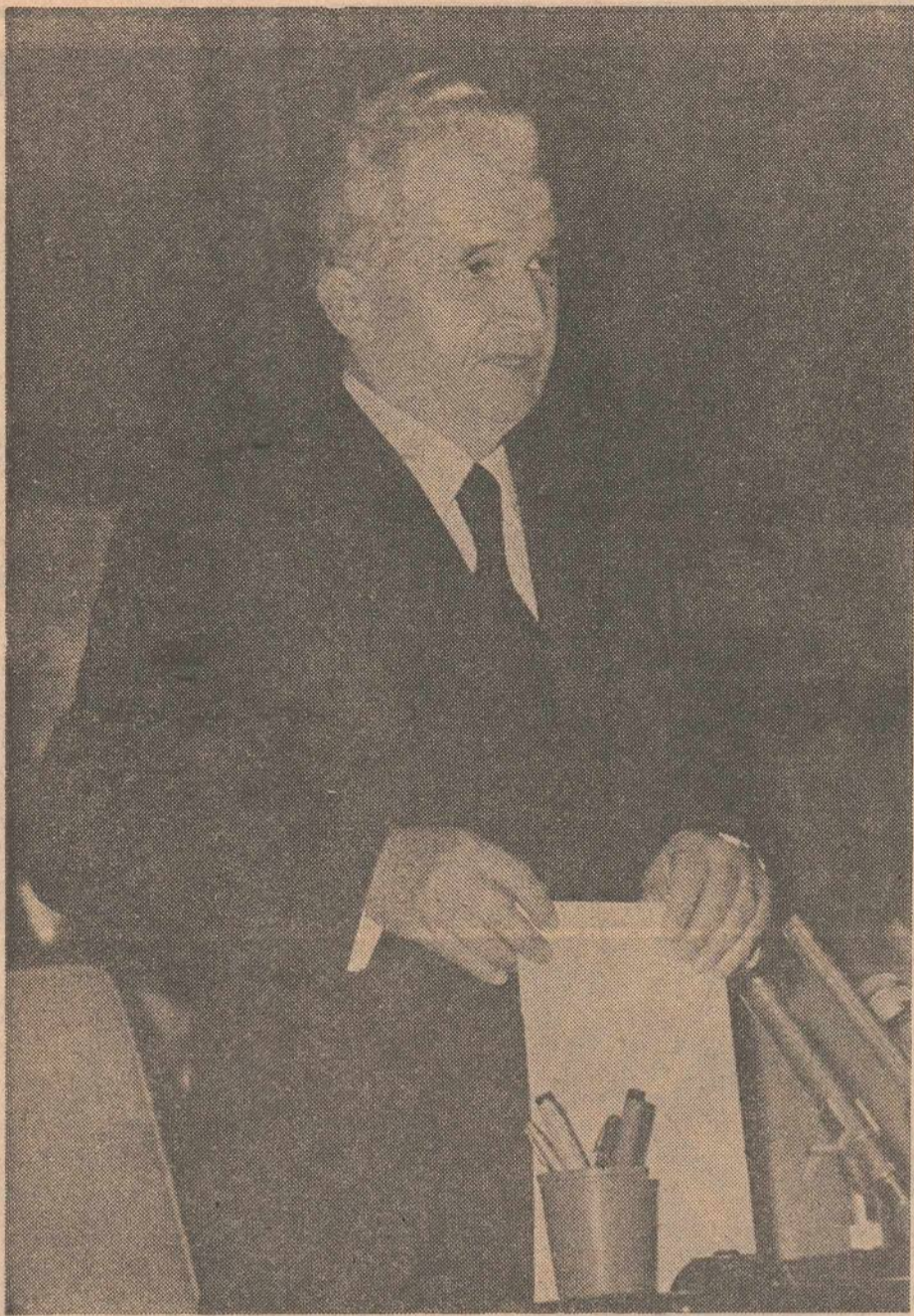
A VENIT VACANȚA MARE!

(pag. 11)

6686 SL

Deplină unitate în jurul partidului, al tovarăşului Nicolae Ceauşescu

• Plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste •

După cum este cunoscut, sub președinția tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele Frontului Democrației și Unității Socialiste, recent și-a desfășurat lucrările Plenara Consiliului Național al F.D.U.S. Plenara a dezbătut, într-un spirit de înaltă răspundere și angajare patriotică, participarea organizațiilor de masă și obștești, componente ale F.D.U.S., la realizarea sarcinilor privind dezvoltarea economico-socială a țării pe

anul 1984 și pe întregul cincinal, contribuția lor la îndeplinirea politicii conștiente a partidului și statului nostru dedicate dezarmării, întăririi securității internaționale și consolidării păcii în lume; de asemenea, plenara a dezbătut Raportul cu privire la Proiectul Planului Național unic de dezvoltare economică și socială a României pe anul 1985, Raportul cu privire la schița preliminară de dezvoltare economico-socială a României în perioada 1986-1990, precum și Programul de alimentație științifică a populației. Dezba-

terile au oglindit atmosfera de puternic avânt creator, entuziasmul și încrederea neștrămutată cu care clasa muncitoare, țărâniea și intelectualitatea, toți oamenii muncii, strîns uniți în jurul partidului, al secretarului său general, muncesc pentru a întâmpina cu noi și însuflețitoare succese în toate domeniile producției materiale marile evenimente politice ale acestui an — a 40-a aniversare a eliberării și al XIII-lea Congres al partidului.

Într-o atmosferă de înaltă vibrație patriotică, plenara a dat o puternică expresie sentimentelor de mîndrie națională și de adîncă satisfacție cu care oamenii muncii din întreaga țară au primit Hotărîrea Plenarei Comitetului Central al partidului cu privire la realegerea, de către Congresul al XIII-lea al P.C.R., a tovarăşului Nicolae Ceauşescu în funcția de secretar general al Partidului Comunist Român. Întreaga desfășurare a dezbaterilor a pus în evidență faptul că această hotărîre exprimă în cel mai înalt grad voința întregului nostru popor, dorința sa vie ca în fruntea partidului să se afle în continuare cel mai iubit fiu al poporului român, patriotul înflăcărat care prin întreaga sa viață și activitate a determinat ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a întregului proces de construcție revoluționară a țării, conferindu-i dimensiunile unei opere de adevărată renaștere națională și semnificațiile unei transformări istorice radicale, în centrul căreia se află omul, bunăstarea și fericirea națiunii. Participanții la dezbateri au exprimat sprijinul deplin față de această propunere, subliniind că realegerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu în fruntea partidului constituie chezașia mersului avîntat înainte al României pe calea progresului și civilizației socialiste, a unei contribuții tot mai active la făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Apreciind că prevederile Planului Național unic pe 1985 și ale Schiței preliminare de dezvoltare economico-socială a României în perioada 1986-1990 asigură înflorirea în continuare a economiei naționale, accentuarea laturilor intensive, calitative ale creșterii producției industriale și agricole, sporirea rolului științei și tehnicii în întreaga activitate economico-socială, plenara Consiliului Național al F.D.U.S. le-a aprobat în unanimitate și s-a angajat să acționeze cu fermitate spre a asigura transpunerea exemplară în viață a acestor documente, pentru ca organizațiile F.D.U.S. să aducă o contribuție sporită la creșterea mai accentuată a productivității muncii, calității și competitivității produselor românești, la diminuarea consumurilor materiale de producție, pentru a întâmpina cu noi și importante realizări a 40-a aniversare a eliberării patriei și cel de-al XIII-lea Congres al partidului. S-a subliniat că Frontul Democrației și Unității Socialiste, unind în cadrul său întregul popor, a acționat și va acționa în continuare neabătut pentru a-și aduce contribuția la îndeplinirea politicii externe a țării, a inițiativelor și acțiunilor României socialiste, ale președintelui Nicolae Ceauşescu în direcția realizării dezarmării, întăririi securității în Europa și în întreaga lume, dezvoltării colaborării internaționale. La chemarea partidului, toate organizațiile F.D.U.S. s-au angajat într-o largă miș-

care de masă, susținînd cu hotărîre acțiunile constructive, de larg răsuneț mondial, ale României privind îndeplinirea dezarmării și păcii.

În cuvîntarea rostită la plenară, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a apreciat în mod deosebit activitatea organizațiilor participante la Frontul Democrației și Unității Socialiste, evidențiind activitatea Organizației Democrației și Unității Socialiste, înființată acum cinci ani, care a devenit deja o forță puternică, cu peste 4 milioane de membri, și care aduce o mare contribuție la îndeplinirea politicii interne și externe a patriei noastre. Întreaga activitate a O.D.U.S. — se arată în cuvîntare — demonstrează justetea hotărîrii de a crea această organizație, care asigură participarea organizată a tuturor cetățenilor patriei noastre la îndeplinirea politicii de făurire conștientă, de către întregul popor, a orînduirii noi, a vieții libere și independente a poporului nostru. Secretarul general al partidului a arătat că Frontul Democrației și Unității Socialiste constituie expresia societății noastre actuale, de diversitate atît în ceea ce privește apartenența sau neapartenența la P.C.R., cît și în ce privește existența a diferite organizații de masă și obștești, a unor convingeri sau credințe religioase diferite; în același timp, F.D.U.S. constituie expresia unității întregului popor, a tuturor oamenilor muncii din țara noastră, care acționează împreună pentru îndeplinirea construcției socialiste, pentru a-și asigura bunăstarea, fericirea, unurdenn în rîndul națiunilor lumii. Referindu-se la activitatea viitoare, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a subliniat că este necesar ca toate organizațiile și toți participanții la Frontul Democrației și Unității Socialiste să acționeze cu toată forța pentru îndeplinirea programelor și a planurilor de dezvoltare a patriei noastre, aceasta fiind calea care va asigura bunăstarea și fericirea întregii națiuni.

În Hotărîrea Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste, adoptată la plenară, se face un apel către toți oamenii muncii de la orașe și sate, către toți cetățenii României socialiste de a depune toate eforturile pentru a asigura îndeplinirea zi de zi și la un înalt nivel calitativ a tuturor sarcinilor de producție, pentru realizarea planului la toți indicatorii, pentru transpunerea în viață a tuturor programelor de dezvoltare economico-socială a țării. „Strîns uniți în jurul partidului, al secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu — se spune în Hotărîre — să demonstrăm prin munca noastră, prin realizările pe care le obținem în toate sectoarele producției materiale și ale creației spirituale forța socialismului, capacitatea poporului român, stăpîn pe destinele sale, de a-și făuri în mod liber viitorul fericit spre care aspiră, de a asigura bunăstarea, independența și suveranitatea patriei! Să îndeplinim cu noi și mari succese în muncă cea de-a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și Congresul al XIII-lea al P.C.R., care va deschide noi și minunate perspective înfloririi patriei noastre socialiste, înălțării poporului român pe trepte tot mai înalte de progres și civilizație!”

ION CODRU ■

Dialog de lucru consacrat ridicării eficienței întregii activități

Întîlnirea tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU cu cadre de conducere și specialiști din economie

În continuarea dialogului de lucru privind ridicarea eficienței întregii activități economice, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, s-a întîlnit, în incinta Complexului expozițional din Piața Scintei, cu cadre de conducere și specialiști din importante ramuri ale economiei naționale. Secretarul general al partidului a fost însoțit de tovarăşa Elena Ceauşescu, de tovarăşii Constantin Dăscălescu, Ștefan Birlea, Marin Enache, Ion Ursu, Richard Winter, Silviu Curțiceanu, Ioan Avram, viceprim-ministru al guvernului. În acest cadru, au continuat analizele concrete, aprofundate, într-un spirit de înaltă exigență, ale modului în care se îndeplinesc prevederile de plan și programele speciale privind reducerea consumurilor specifice, a costurilor de producție, creșterea calității și productivității muncii, introducerea și asimilarea tehnologiilor și producerea noi în diferite ramuri industriale, care au un rol esențial în accelerarea modernizării structurilor de producție, folosirea la maximum a potențialului productiv, ridicarea pe o treaptă calitativ nouă, superioară a întregii activități economice.

În timpul acestei întîlniri, secretarul general al partidului a examinat rezultatele obținute pînă în prezent și măsurile luate în acest sens pentru viitor în metalurgie, industria construcțiilor de mașini, industria de mașini-unelte, electronică și electrotehnică, în domeniul energiei electrice și al transporturilor. Au fost stabilite căile și direcțiile de acțiune pentru promovarea largă a progresului tehnic, ridicarea calității și competitivității produselor industriale românești, reducerea consumurilor de materii prime, energie și combustibili, diminuarea cheltuielilor de producție, creșterea tot mai accentuată a productivității muncii, extinderea exporturilor și limitarea la strictul necesar a importurilor.

Și cu acest prilej, conducătorul partidului și statului nostru a dat la fața locului valoroase orientări și indicații. Astfel, în sectorul rezervat industriei metalurgice, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a cerut să se întocmească în cel mai scurt timp programe de măsură pe fiecare combinat și unitate productivă, eşalonate pe luni și săptămîni, astfel încît pînă la sfîrșitul acestui an să fie rezolvate integral problemele privind încadrarea în normele de consum prevăzute prin plan. S-a in-

sistat asupra importanței pe care o au sporirea indicelui de scoatere a metalului, laminarea la toleranțe negative, utilizarea integrată a surselor energetice refofosibile, a materialelor folosite în uzinele metalurgice, în special a produselor refractare, care trebuie recuperate integral și reintroduse în circuitul productiv. Apreciind rezultatele obținute în industria de mașini-unelte, electrotehnică și electronică, secretarul general al partidului a cerut să se continue procesul de realizare de linii automate flexibile și cu nivel ridicat de mecanizare, care să permită atît creșterea productivității muncii, cît și realizarea unor produse de înaltă performanță. A fost trasată sarcina de a se acționa pentru dezvoltarea în continuare a producției de mașini-unelte speciale, realizarea de linii complet automatizate pentru industria ușoară, destinate prelucrării firelor subțiri și foarte subțiri, cu viteze mari de lucru, generalizarea turnării de precizie, dezvoltarea fabricației de aparatură științifică. Un accent deosebit a fost pus pe intensificarea preocupărilor privind asimilarea de procedee tehnologice noi, miniaturizarea, robotizarea și cibernetizarea producției. Referitor la industria construcțiilor de

mașini, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, adresîndu-se specialiștilor din cercetare, inginerie tehnologică și proiectare pentru sectoarele calde, a atras atenția asupra necesității ca în acest domeniu să se realizeze o adevărată revoluție în direcția introducerii mecanizării și automatizării, extinderii și generalizării unor tehnologii moderne, deosebi a celor menite să asigure adausuri mici de prelucrare a pieselor turnate și forjate, consumuri energetice cît mai reduse. În domeniul energiei electrice, conducătorul partidului și statului nostru a arătat că este necesar să fie luate toate măsurile pentru a se asigura îndeplinirea în totalitate a programului energetic, punerea în funcțiune a noilor capacități. S-a indicat să se asigure în continuare reducerea consumului în rețelele de transport și distribuție, iar aprovizionarea pentru consumul pe timpul iernii și reparațiile turboagregatelor la termocentrale să se facă pînă la sfîrșitul trimestrului al III-lea al acestui an.

Ministrii, specialiștii, toți cei prezenți au mulțumit tovarăşului Nicolae Ceauşescu pentru indicațiile și orientările date și cu acest prilej și i-au asigurat că vor acționa cu fermitate pentru transpunerea lor în viață. S-a dat expresie hotărîrii tuturor colectivelor de muncă din aceste importante sectoare ale economiei naționale de a depune eforturi exemplare, alături de toți oamenii muncii din țara noastră, pentru a-și aduce contribuția în cele mai bune condiții la îndeplinirea sarcinilor de plan pe acest an și pe întregul cincinal, de a întâmpina cu realizări de seamă a 40-a aniversare a eliberării și cel de-al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român.

P. NICORĂ ■

Lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale

VIAȚA ROMÂNIEI

• Înaltă apreciere rolului esențial al tovarășului Nicolae Ceaușescu •

Dind glas aspirației fierbinți și voinței ferme a întregii noastre națiuni, Marea Adunare Națională, forul suprem al țării, a exprimat entuziasta adeziune față de Hotărârea plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congresul al XIII-lea, în înalta funcție de secretar general al partidului. Referindu-se la această hotărâre, președintele Marii Adunări Naționale a spus, printre altele: „Întregul nostru popor cunoaște și dă o înaltă apreciere rolului esențial al tovarășului Nicolae Ceaușescu în elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, inițiativelor și acțiunilor sale consacrate întăririi păcii, destinderii și colaborării internaționale, soluționării constructive a marilor probleme ale epocii noastre, care au făcut ca România să-și cucerească un merit prestigiu pe arena mondială. Este o mare mândrie pentru întregul nostru popor faptul că numele președintelui României s-a înscris cu litere de aur în istoria lumii contemporane, că tovarășul Nicolae Ceaușescu se bucură de simpatia, preluarea și recunoștința opiniei publice mondiale, ca un erou al cauzei

prieteniei între popoare, progresului și păcii internaționale. Dorim să exprimăm și în acest for suprem legislativ al țării, odată cu adeziunea noastră unanimă la Hotărârea plenarei Comitetului Central, convingerea neștrămutată că realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu de către Congresul al XIII-lea al partidului în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român constituie garanția sigură a continuității ferme și neabătute a mersului nostru înainte pe drumul luminos al socialismului și comunismului, a înfăptuirii mărețului program al partidului de ridicare economică și socială a României, de asigurare a bunăstării și fericirii întregului popor”.

În deplină unanimitate, deputații au exprimat, în cadrul lucrărilor sesiunii M.A.N., desfășurate în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, adeziunea totală, a lor și a alegătorilor pe care-i reprezintă, la Hotărârea plenarei Comitetului Central cu privire la realegerea de către Congresul al XIII-lea al partidului a tovarășului Nicolae Ceaușescu, eminent gânditor revoluționar, strălucit exponent al virtuților și vocației creatoare ale poporului român,

genial ctitor al României moderne, în funcția de secretar general al Partidului Comunist Român. Ei au subliniat că văd în această hotărâre o nouă expresie a dragostei și recunoștinței cu care comuniștii, întregul nostru partid și poporul îl înconjoară pe conducătorul partidului și statului nostru, o garanție a transunerii în viață cu fermitate și pasiune revoluționară a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

În cadrul ordinii de zi, s-a validat alegerea unui deputat în Marea Adunare Națională și s-au adoptat proiectele de lege pentru aprobarea documentelor cuprinzând norme cu putere de lege emise de Consiliul de Stat după sesiunea a opta a Marii Adunări Naționale. În același timp, Marea Adunare Națională a adoptat în unanimitate Hotărârea pentru aprobarea Programului de alimentație științifică a populației. În acest document se arată că prin prevederile ce le cuprinde, Programul de alimentație științifică a populației, elaborat pe baza indicațiilor și sub îndrumarea nemijlocită a tovarășului

Nicolae Ceaușescu, se înscrie armonios în politica generală a partidului și statului nostru — al cărui țel suprem îl constituie asigurarea bunăstării materiale și spirituale a poporului, ridicarea permanentă a calității vieții — și este merit să contribuie la satisfacerea echilibrată a cerințelor de consum alimentar ale tuturor membrilor societății. Avind la baza prevederilor sale recomandările științei, obiceiurile, tradițiile și specificul cerințelor de consum ale populației din țara noastră, ca și experiența pe plan mondial, și urmărind asigurarea unei alimentații raționale, programul stabilește totodată direcțiile în care cercetarea științifică, agricultura, industria alimentară, comerțul, alimentația publică trebuie să acționeze pentru realizarea integrală a obligațiilor ce le revin.

În Hotărâre se arată că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, celelalte ministere și organe centrale cu sarcini în domeniul producerii și desfacerii de bunuri de consum agroalimentare, precum și consiliile populare, trebuie să ia măsuri ca toate unitățile subordonate să asigure lărgirea și diversificarea bazei de materii prime agroalimentare și valorificarea lor superioară, intensificarea cercetării privind nivelul și structura alimentației pe zone geografice, categorii de vîrstă și profesii, crearea de noi tipuri de produse alimentare, îmbogățirea gamei sortimentale de produse semipreparate și preparate, creșterea producției de alimente dietetice, asigurarea unui larg fond de marfă și dezvoltarea rețelei de desfacere a mărfurilor alimentare, asigurarea satisfacerii echilibrate și cerințelor de consum ale populației. Se prevăd, totodată, măsuri ale Consiliului de Miniștri pentru înfăptuirea programului, urmărind realizarea integrală a resurselor de produse agroalimentare, diversificarea și îmbunătățirea calității produselor, repartizarea judicioasă a fondului de mărfuri, cu respectarea programului de autoconducere și autoaprovizionare teritorială. Consiliul de Miniștri va asigura, de asemenea, buna organizare a rețelei comerciale și de alimentație publică, profilarea și specializarea corespunzătoare a unităților de desfacere, livrarea ritmică și buna gospodărire a produselor, îmbunătățirea servirii cumpărătorilor.

Deputații au exprimat hotărârea muncitorilor, lucrătorilor de pe ogoare, intelectualității, a tuturor făuritorilor de bunuri materiale și spirituale de a-și intensifica eforturile pentru a întâmpina marile evenimente ale acestui an — a 40-a aniversare a eliberării și Congresul al XIII-lea al partidului — cu noi realizări importante în toate domeniile de activitate.

P. NICOARĂ ■

Viteaz și drag părinte, vă cinștim!

Cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la înființarea Organizației Pionierilor din România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a adresat pionierilor, soimilor patriei, școlărilor și tuturor copiilor țării un mesaj care constituie pentru fiecare copil, pentru fiecare purtător al cravatei roșii cu tricolor, pentru Organizația Pionierilor, un adevărat program pentru ac-

tivitatea viitoare. Constituirea organizației revoluționare a copiilor, se spune în Mesaj, a reprezentat un eveniment de importanță deosebită, o expresie a grijii partidului și statului, a societății noastre socialiste pentru creșterea, educarea copiilor și pionierilor în spiritul celor mai înalte tradiții de luptă revoluționară și patriotice, în pregătirea tinerei generații, viitorul de aur al patriei, pentru muncă și viață, pentru a deveni cetățeni de nă-

dejde al țării, constructori entuziaști ai socialismului și comunismului pe pământul României. Milioane de pionieri, arată secretarul general al partidului, practic toți copiii patriei noastre, au fost membri ai organizațiilor de pionieri, învățând din fragedă copilărie spiritul prieteniei, solidarității, al dragostei față de muncă, față de patrie, față de cauza socialismului, a păcii și prieteniei cu tineretul de pretutindeni, cu toate popoarele lumii. Subliniind că aniversarea Organizației de Pionieri are loc în anul în care întregul popor român sărbătorește cea de-a 40-a aniversare a victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și anti-imperialistă, în anul în care va avea loc cel de-al XIII-lea Congres al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresându-se pionierilor și școlărilor, tuturor copiilor țării, a spus: „Pregătiți-vă, dragi tovarășii și prieteni, copii și tineri, pentru a deveni demni și cutezători, cetățeni de nădejde ai României, constructori ai socialismului și comunismului, apărători fermi ai mărețelor cuceriri revoluționare ale poporului nostru, ai independenței și suveranității patriei noastre! Învățați și acționați pentru întărirea continuă a prieteniei și frăției între toți copiii și tineretul patriei noastre, între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate! Insușiți-vă sentimentele înaltului patriotism revoluționar, ale dragostei față de popor, față de patrie, față de tot ceea ce au realizat părinții și înaintașii vostri!”.

Aniversarea înființării Organizației Pionierilor din România și „Ziua Pionierilor” au fost marcate printr-o grandioasă manifestare care a avut loc, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, la Palatul Sporturilor și Culturii din Capitală. Cu acest prilej, tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu le-au fost înmădate Diploma de onoare, înștiina jubiliară și placheta omagială instituite cu prilejul aniversării a trei decenii și jumătate de la constituirea primelor detașamente de pionieri. Spectacolul festiv, organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, s-a constituit într-o veritabilă frescă artistică, într-un imn închinat copilariei ferice, Generiului spectacolului — „Copiii României trăiesc un vis de aur” — sugerează de fapt mesajul acestei emoționante demonstrații de talent și virtuozitate artistică. Prezența secretarului general al partidului în mijlocul copiilor, sfaturile înțelepte de părinte, caldele în-

demnuri adresate în atâtea rânduri tinerei generații au devenit pentru pionierii și soimii patriei program mobilizator de acțiune: „Epoca Nicolae Ceaușescu e lumină / În care ne-am născut și înflorim / Viteaz și drag părinte, vă cinștim / Cu bucuria inimii, deplină”.

Această sărbătoare, la care au participat mii și mii de pionieri, școlari și soimi ai patriei, tineri și oameni a muncii din Capitală, a însemnat un vibrant omagiu adus patriei și partidului, secretarului său general, într-o măturie emoționantă a dragostei și recunoștinței tinerei generații față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de tovarășa Elena Ceaușescu, pentru grija deosebită pe care le-o poartă, pentru minunatele condiții de viață, muncă și învățătură ce le-au fost create. Purtătorii cravatei roșii cu tricolor au adresat, cu toată căldura inimii lor, cele mai vil multumiri pentru Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu, exprimând întreaga lor grațitudine și hotărârea de a urma neabătut îndemnul mobilizator ale conducătorului partidului și statului nostru, de a acționa cu toată dăruirea revoluționară și cu tot entuziasmul pentru a sluji poporul, cauza bunăstării și fericirii sale, independența și suveranitatea patriei. Copiii țării s-au angajat solemn în fața secretarului general al partidului să muncească cu pasiune și dăruire pentru a deveni demni și cutezători constructori ai socialismului și comunismului, răspunzând astfel mobilizatoarelor chemări din Mesajul ce le-a fost adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, să învețe cu pasiune, să-și însușească cele mai noi cunoștințe din domeniile științei și tehnicii, să se pregătească permanent pentru muncă și viață, să facă totul pentru înflorirea și gloria patriei. „Învățând și muncind cu pasiune și răspundere — se spune în Scrisoarea adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu de Consiliul Național al Organizației Pionierilor —, acționând în spiritul îndemnelor dumneavoastră, ne angajăm solemn, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, să participăm cu toate forțele la înfăptuirea hotărârilor pe care le va adopta marile forum al comuniștilor români, Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român, și să mergem cu fermitate, dăruire și cutezanță, împreună cu întregul nostru popor, sub conducerea partidului, a dumneavoastră, spre viitorul de aur al scumpei noastre României, «Tot înainte!»”.

ION DUMBRAVĂ ■

de la *Scinteia*. Este vorba de „Pe urmele cazului D“, de Florea Ceaușescu cu „La revedere, Satu Mare“, de Viorel Sălăgean. De cazul Duzineanu, de Iași, s-a ocupat și revista *Flacăra*, iar autorul nu omite asta. Pagini întregi sunt impregnate de concretețea elementelor anchetei și a unei urmăriri, să-i spunem, penale. Rememorarea faptelor, unele descrieri printre ferestrele de timp ieșean, tonul „elegiac“, deși sentențios, fac reportajul-anchetă să fie antrenant și te ține. realmente, cu suflul la gură. Viorel Sălăgean descrie Satu Mare al copilăriei, adolescenței și al maturității. Elementele de istorie se succed sau completează cu acelea afective. Pagini de mare relevanță și frumusețe. În treacă vom reține, însă, și alte titluri reprezentative: „Sub semnul urgenței“, „prestigiului“, „Fie cum o vrea domnul“, „Poveste de dragoste la umbra pământului“, „Floare de cires“, „O alegere bună“, „Cu legea în mină și răzbușarea în suflet“ etc.

Se simte, cit col, lecția bună de reportaj literar ucenic la școala presei. Urmărite cu atenție sub spectrul noutății și al inovației reportericești, a cantității de informații ce ne-o furnizează multe dintre materialele cărții sectionate în „Drumul muncii“, „Drumul dragostei“ și „Drumul omeniei“, cetin atenția în genere prin umanul și interioritatea. Dar și prin realitatea frustră redată cit mai aproape de fidel, dau, așadar, greutate unei cărți care, altfel, se citește cursiv, fluent. Fără aceste accente și prerogative reportajului publicistic de carte ori de gazetă nu poate dura decit, cel mult, o zi.

Salonul umorului la Costinești

Deși artiștii obișnuiesc să se cheme tineri pînă spre adinci bătrineși, există destule momente și locuri în care ca să te numești și să te crezi artist tinar, trebuie chiar să fii, să n-ai, spre pildă, mai mult de treizeci și cinci de ani. De aceea, plasticienii juni au un „Atelier 35“ — unde poți debuta și face expoziții personale nestingherit de vanitățile unor tinereti cu operație estetică — de aceea se instituționalizează atit de frumos la Costinești „Galele tinerilor actori“ și „Salioanele republicane de grafică satirică ale tineretului“.

Ediția a IV-a a „Salonului...“ împlinește toate nădejdiile de început ale organizatorilor și vin, în plus, cu o seamă de prestigioase confirmări. E stimulator să constanți că un lucru bine gândit nu-i, cum zice proverbul, pe jumătate și infaptuit, ci-i infaptuit în întregime. Pornit „cu entuziasmul specific tineretului“ (parcă așa glăsuiesc toate cuvintele de reclamă ale treburilor par a nu mai angaja și altceva pe lângă entuziasm?! „Salonul...“ își numără edițiile bătrinește, cu mulțumirea de a le fi dus, pe fiecare pînă la capăt și în cele mai bune condiții. Deschise preț de o vară și lătinate prin stațiunile B.T.T.-ului, expozițiile vernisate la Costinești contează pe un public excepțional, în toate privințele. Înclinăm să credem că mărimea și varietatea acestui public asigură „Saloanelor...“ de umor grafic de pe litoral un climat aparte, extrem de angajant. Să notăm că dacă pe simeze nu apare nici una din acele caricaturi lesnicioase sub raport tematic și cu umor puțin, pe care le tot întâlnim prin Saloanele tradiționale ale desenului satiric, e pentru că nici nu au fost trimise. Juriul, considerind tema ediției: „Nici muncă fără piine, nici piine fără muncă“ s-a aflat în plăcută situație de a discuta planșe, care, indiferent de calitatea penitei, țintesc idei de interes maxim. Juriul a mai avut satisfacția să constate că tinerii premiați la edițiile anterioare continuă să se remarcă și că planșe laureate la Costinești confirmă cu

Autorul cărții de mare tiraj și de mare vogă „Cu singe rece“, Truman Capote, amintea undeva de sursa documentării, de faptul că publicistica i-a dezvoltat simțul acut al prezentului imediat. Plecat, o dată, tocmai în Japonia, să-i ia un interviu lui Marlon Brando, revine și spune: „...mi-am petrecut cu Brando timpul ce mi-l alocașem dinainte, — o sigură seară. Am luat masa cu el, am discutat, apoi am lucrat un an la reportaj. Trebuia să atingă perfecțiunea, deoarece imi revenea sarcina să transform un reportaj banal într-o oră de artă“. Cit adevăr.

Reportierii noștri știu bine că nu în fiecare zi se pot întâlni cu oameni ca Thor Heyerdahl, Alain Bombard, ori Armstrong. În acest din urmă sens au căutat și în multe privințe au izbutit și găsit oameni și evenimente, drumuri reale și drumuri în memorie, capabile să stărneasă ațel adevăr ultim, frust, acel fapt unic și încărcat de semnificații, scriind cu tensiune. Publiciștii, „harponind“ faptul de viață, real, autentic, palpabil, verosimil, făcînd adesea apel la bunul simț și la o elocință, i-am spune, pascaliană, au transformat faptul brut în artă.

Lăsînd, așadar disputele pro și contra sau „pentru contra“ la o parte, cu privire la plasarea reportajului publicistic în sferile detectabile ale literaturii, să salutăm acest tom și acest DRUM CĂTRE OAMENI, necesar de parcurs pentru a releva frumusețile și asprimile vieții.

DORIN SĂLĂJAN ■

Filme care trebuie neapărat văzute

Primul dintre rosturile filmelor cu „tematică rutieră“ (ca să ne păstrăm în termenii specialiștilor), este acela de a pune pe gânduri. Morala trebuie să fie limpede și la îndemina tuturor: distrații să revină cu picioarele pe pămînt, agresivii să dobindească sentimente mai bune, imprudenții să sufle și în iaurt etc. Un asemenea film de citeva minute trebuie, deci, să fie eficient, adică să convingă. Iar de convins nu poate convinge decit lucrul bine făcut. Imaginile, adeseori dure, au nevoie de un comentariu inteligent, pentru că formalismul și nepriceperea vizavi de o viață zdrobită indignează. Sint citeva din gîndurile care m-au încercat în urma vizionării unei gale de filme pe teme de circulație, organizată săptămîna trecută la Casa studenților „Grigore Preoteasa“ din București, pelicule făcute la cerea și cu concursul substanțial al Direcției circulației din Inspectoratul General al Miliției și reprezentînd producția pe anul 1983.

Cel puțin jumătate din filmele văzute ne-au țînut cu suflul la gură. Și nu doar pentru că un accident de circulație este dramatic prin natura lui, ci și pentru că profesionalismul și seriozitatea cu rare au fost lucrate au făcut din ele adevărate creații artistice. Ne-au emoționat, ne-au făcut să ne fie teamă, ne-au făcut să ne gîndim la noi, la cum mergem, la cum conducem, ne-au făcut să primim strada altfel decit pînă atunci. Au existat și mașini ajunse un morman de tablă, și lacrimi, și doliu, și oameni rămași singuri sau infirmi pe tot restul anilor. Dar am găsit în ele și lașitate, și curaj, și responsabilitate, și căldură, și omenie, adică tot ce ține de viață. Stilul e omul, și în materie de circulație adevărul acesta e parcă mai pregnant ca oriunde. Nu mai poți minți, nu te mai poți ascunde, pentru că prețul e prea mare. Aici e important caracterul. Mi-au rămas în memorie tragedia lui Daniel din „Învîns de prejudecăți“, film realizat de Gheorghe Horvath apoi cea extraordinară peliculă intitulată „Fața nevăzută a accidentelor rutiere“, regizată de Mihai Dimitriu, unde „personajele“ (folosim ghilimele intrucit actorii erau chiar victimele) — pianista, chirurgul, opticianul, graficianul — nu-și povestesc accidentul, ci își mărturisesc dramele care au urmat spitalului sau închisorii: ratarea șansei de a mai cînta, de a mai opera, neputința de a-și liniști conștiința, fiindcă accidentul dintr-o secundă devine accidentul unei vieți.

Ar fi multe de spus, și despre „Mortorii“, și despre „Omenia și oamenii șoselelor“, dar peliculele acestea nu mai au nevoie de elogiul ci de săli pline. Ele fac educație fără a cădea în păcatul didacticismului. Această echipă de specialiști în circulație ai I.G.M.-ului, împreună cu regizori ca Mihai Dimitriu, Gheorghe Horvath, Adrian Sirbu, Erwin Szekler sau soții Buzea au reușit să dea mai multă forță artistică documentarului cu tematică rutieră, sporînd astfel valoarea educativă a acestor filme, care se dovedesc din ce în ce mai mult în stare să ne implice responsabil în civilizația străzii. Repetăm, aceste pelicule trebuie neapărat văzute și, mai ales, au nevoie de o difuzare adecvată.

TUDOR OCTAVIAN ■

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Cronică literară Un absent

În două convorbiri din ultimul său volum *Între critici* (Dacia, 1983), Gheorghe Grigurcu se plînge că din cauza francheții sale unii l-au acuzat de invidie și ratare, administrîndu-i epitețe puțin elegante precum: scorpion, hienă, muscă, bărzăune, dăunător al recoltelor etc., transformîndu-i totodată numele propriu într-un verb impropriu (?). Este, desigur, regretabil că au făcut-o în aceste termeni, dar poate că unele motive erau.

Gheorghe Grigurcu a împlinit nu demult 48 de ani și are o carieră literară de treizeci de ani. A publicat din 1968 pînă în 1976 șase volume de poezii (ultimul, primit de mine, se cheamă *Elogii*) și șase volume de critică, trei despre poeți și trei despre critici. Nu scrie despre prozatori, nici despre dramaturgi. Ca poet e, vorba lui Mircea Iorgulescu, „mai cunoscut pentru activitatea critică“. Idealul său e, cum zice, să biruie pe cei mindri, a răzbi pe cei trufași, debellare superbos. Această din urmă ambiție, probabil datorită modului în care au fost primite cărțile sale, s-a accentuat în ultima. *Între critici*.

Nu i se pot nega lui Gheorghe Grigurcu unele însușiri. O anume penetrație prin simpla impresie a fenomenului literar, o disociere a esteticului de etic și etnic, o străduință de formulare a judecății de valoare, o preocupare de exprimare frumoasă, o aspirație de originalitate, o voință de independență a opiniei. Insușirile sînt dublate de tot atitea defecte. Criticul citește selectînd arbitrar sau întîmplător și vînd și prezinte cu toate acestea un autor în totalitatea lui, înlocuiește comentariul prin citate, exemplifică partizan, etichetează neargumentat, își ornamează pagina cu vorbe celebre, vînd a lăsa impresia că e la curent cu tot ce circulă în lume în materie de critică și teorie literară, abundă în cuvinte rare, unele de fabricație proprie precum: ochi nicitlopi (?), deplețiune, satisfacție eutrofică, rubricatură, balcanicament. De la Călinescu împrumută de două ori adjectivul *indimenticabil*. Scrie însă greșit Remy Gourmont, Brémond, Benoit. Practică și aforismul: „Dacă ipocrizia e omagiul pe care viciul îl aduce virtuții, în aceeași măsură politețea e (cit de des!) omagiul pe care virtutea o aduce ipocriziei“. A mai spus-o și la Rochefoucauld: „L'ipocrisie est un hommage que le vice rend à la vertu“. Sau: „Nos vertus ne sont le plus souvent que des vices déguisés“. Deci și politețea... Prin urmare Grigurcu poate scrie: „O politețe excesivă, devenită imagine în sine, son (sic!) abstract, distinge scriitura lui Vladimir Streinu“.

În schițele de portret se scot în relief particularități fizice insinuîndu-se că felul criticii ar depinde de ele: „Înfățisarea de adolescent studios a lui Mircea Martin, cu așosi ochi senzuali, dar și cu o vagă indeterminare a gesturilor, constituie o plauzibilă introducere a acțiunii sale critice“. Mircea Iorgulescu „poartă un aer mefistofelic, exprimat și prin barba sa smolită, spîncătată din cînd în cînd de un suris strălucitor, ca de negru... La Ulici, un ochi ascuțit, diamantin, peste o mustață stufoasă, caligrafiată pe un obraz prelung, livid, sugerează însăși dualitatea personalității sale...“. „Brunet, scund, cu obrazul rotunjit, Dan Cristea poartă sub ochelarii săi o visare de odaliscă“. Bulimia folietonistică a lui Zaharia Săngeorzan e pusă în legătură cu masivitatea sa corporală, dar „vocea acestui Flămînzilă e ascuțită... ca la păun“.

Caracterizările lui Grigurcu încep și sfîrșesc de obicei rău, punînd pe cititor în imposibilitate de a discerne valoarea reală a criticului abordat. La Călinescu, datele despre Maiorescu „insuficiente, sînt truate în ficțiune“, autorul complinîndu-le cu „cumulări voit anodine“, „pete de culoare“, „tragicomice confruntări cu opacitatea și vidul vieții curente“. Ibrăileanu, critic de un „anacronism evident“, „ni se revelă, în chip mișcător, drept un fiu rătăcitor al literaturii“. Mihai Ralea e „un sofist“, opera sa „poartă un insesizabil deposit de praf“. „Pessimistic nu se infățisează drept un inocent traficant de miraje estetice“. Pompiliu Constantinescu „poartă stigma unui elan nedesfășurat“. Octav Șuluțiu „face o figură într-un fel desuetă“, al cărui „ton sentențios devine indigest“. „Aplicațiile criticii lui Vladimir Streinu vîdesc o anume indolență de feudatar“. Grigurcu face din cînd în cînd cite o concesie, de pildă una lui G. Călinescu: „Oricît de decepții ne-a produs, nu putem a nu-i admira geniul“. „Șerban Cioculescu e un sceptic aplegu, un impresionist sui generis...“ N. Steinhardt continuă tradiția unor personalități precum Al. Odobescu... (nu mai cităm alte trei nume). Critica lui Victor Felea e o „industrie de cununi premiale stereotipe, pregătite pentru toate frunțile, fără excepție“. Costumul critic al lui Alexandru George „e alcătuit nu o dată din petice violente colorate, în duhul unui exhibiționism patetic“. Lucian Raicu cade la aporie, Mircea Iorgulescu nu dă viză de trecere unor cuvinte inocente, e un intempestiv „purist înăcrit“. Marian Popa cultivă pozitivismul „exacerbat pînă la nihilism“ și are o „inteligență anafectivă, simulăntă“. Laurențiu Ulici se prezintă în postura oximoronică de boem sobru, logoreic rezervat și temerar inhibat. La C. Stănescu, lucrător în adîncul operelor, „scriitura nu strălucește, avînd un luciu scăzut, practic, feros“. Liviu Ciocirlie are „temperament incredul“, Eugen Negrici scoțosește „dedesubturile cărților“, iar Marin Mincu e un fantast văietăreț neglijent față de „scara de valori a literaturii de azi“. Paginile lui Dan Cristea „dezamăgesc prin sunetul lor gol“, Petru Poantă are „feblețe față de citeva nume conjuncturale“, A.P. Călinescu „rezerve savant-filistine“. Alex. Ștefănescu imparte elogiul „de un irezistibil umor“. Dinu Flămînd alunecă spre o pedanterie extravagantă, Lucian Alexiu scrie într-un stil afectat, la Alexandru Ruja „admirația e dispoziția curentă“. Maria-Luiza Cristescu „nu palpează suficient centrul valoric“ (sic) al Hortensiei Papadat-Bengescu. Șerban Foartă face o analiză a poeziei lui Barbu ieșită din fire, „cabrată“, Mirela Roznovanu (?) își etalează agramatismul „cu curaj“. O reflexie despre critica lui Dumitru Mincu: „Ocupîndu-se de autori de raffal al doilea, Sainte-Beuve e mai interesant decit Dumitru Micu scriînd despre Arghezi, Blaga ori Călinescu“.

În idei și forme critice (1973), Gheorghe Grigurcu scria că *Panorama deceniului literar românesc 1940-1950* de mine i se pare „o carte de semnificație deosebită, surprîzînd procesul metamorfozării cronicii (literare) în istorie, așa cum s-a întîmplat și în cazul unor E. Lovinescu și G. Călinescu“. Ca fost doctorand al meu, aprecia încă în 1981 (*Criticii români de azi*), faptul că sustin „îsemnele unei tradiții glorioase“. Adulatiile se prefac brusc în proteste vehemente la apariția *Istoriei literaturii române de la început pînă azi* unde nu figurează. „Cum ar arăta, mă întreabă Gheorghe Grigurcu, Istoria lui G. Călinescu, dacă în locul lui Vladimir Streinu ar fi înregistrat N. Roșu, iar în locul lui Șerban Cioculescu, Georgescu Cocos“? Întrebarea e retorică, intrucit nici la Călinescu (în compendiu), nici la mine nu apar N. Roșu și Georgescu Cocos. La Călinescu apar însă toți cei vreo 50 de scriitori (plus încă vreo 20) pe care Grigurcu crede că trebuia să-i elimine. N-am pus pe Liviu Rusu, fiindcă nu l-a pus nici Călinescu, nici pe el nici pe N. Steinhardt, autor în 1934 al volumului *În genul tinerilor* publicat sub pseudonimul Antistihus. Mai greșesc și istoricii literari... M-am ocupat în presă de M. Nătescu, Al. Dobrescu, Alexandru George și de mulți alții. Sper să le vină rîndul la toți.

AL. PIRU ■

Coronițele premianților

În toate școlile României, duminică, la numai o zi de la împlinirea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu cele mai tinere vîrstare ale țării prilejuită de împlinirea a 35 de ani de la înființarea Organizației Pionierilor, a fost o sîrbătoare a bilanțului la învățătură. Altfel spus, a început Marea Vacanță. Ziua de duminică a fost ziua care i-a maturizat cu un an pe toți copiii. Și duminică, la o școală dintre blocuri, ce poartă, parcă, numărul 58, la serbarea de sfîrșit de an am regăsit pentru citeva clipe întreaga mea copilărie. Mi-am amintit de toți dascălii care m-au ajutat să dezleg tainele învățaturii și ale vieții, și, dacă ar fi apărut vreunul dintre ei, aș fi îngenuncheat și i-aș fi sărutat miinile. Acelasi lucru l-am văzut și duminică, cînd cei mai mari, cei care au terminat școala generală, se aplecau și sărutau miinile dascălilor.

SORIN POSTOLACHE ■

Trăiască, trăiască, trăiască, să trăiască

Tirgu Jiu, într-o sugestivă imagine a spiritului revoluționar și a tineretului triumfătoare

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU

Deta și Sînnicolau, oameni de ispravă au

Localitatea : Sînnicolau Mare, 28 iunie 1984, orele 19,30, stadion ; Deta, 29 iunie, orele 18, stadionul din localitate.

Număr de spectatori : 7 000 la Sînnicolau, 7 000 la Deta.

Atmosfera : bună la Sînnicolau, foarte bună la Deta.

Calitatea spectacolului : bună la Sînnicolau, foarte bună la Deta, în ciuda condițiilor grele de desfășurare.

Noutăți : Prezențe locale : la Sînnicolau — Miu Cerasela și grupul „Piram” din Dudeștii Vechi ; la Deta — Irina și Nicoleta Erdei, Adrian Dinu și Raul Dudnic, Marius Dienaru, surorile Danca și Angela Panici.

Aportul organizatorilor : Excelent. Organizare ireproșabilă a prietenilor noștri din organizația județeană de tineret, prezență activă și permanentă a tovarășului Ioan Rotărescu, prim secretar al Comitetului județean Timiș al U.T.C., sprijinit deapropo de Gheorghe Pribeanu, din partea secției gospodărie. La Deta am reînălțat, cu bucurie, pe vechiul nostru prieten, primarul orașului, Teodor Chincinaș.

Plecând grăbiți din Arad, alegem drumul cel mai scurt către Sînnicolau. Dar nu întotdeauna drumul cel mai scurt e și cel mai drept. Asa se face că ne trezim cu toate mașinile pe malul Mureșului, prin locuri unde prezența mașinilor stărneste o curiozitate de nedescris. Găsim un bac ce aduce mai mult cu o pirogă și traversăm doar cu „Daciile”. Batem drumul de țară pe o căldură insuportabilă și ajungem în Sînnicolau pe unde nu se aștepta nimeni, dar nu vom putea începe deoarece mașina cu instalații deabia a sosit. Am admirat răbdarea oamenilor și le mulțumim că au înțeles, desi noi în sinea noastră eram nemulțumiți de întârziere, obicei care nu este străin. Și atmosfera nu a fost cea pe care am fi dorit-o din cauza publicului, care ne aștepta de aproape două ore în soare. Vina acestei întârzieri a fost a organizatorului nostru Alex. Medar, om admirabil și care a făcut multe lucruri bune în cel peste zece ani de organizare, dar care a incurcat de data aceasta traseele. Ne vom descreți frunțile mai pe seară, când atmosfera va reîntra în normal. „Cenaclul Flacăra a promis că va reveni și a reinviat ca să vină”. Valeriu Penișoară, își regăsește după exact un an de zile, geanta cu toate actele, banii și celelalte lucruri, chiar unde a pierdut-o. Cel ce a găsit-o i-a adus-o pe scenă, dispărind apoi în multime fără a lăsa un nume. A rămas doar gestul de omenie și corectitudine al unuia dintre localnici. Trebuie să recunoaștem că, la cîntecele care cereau participarea publicului, cel mai puternic s-au auzit la Sînnicolau vocile celor mai tineri. Semn bun pentru generația care vine. Un grup de oțelniți din Gîrla Mare (Mehedinti), 50 de elevi trebuie să plece către casă și ne reproșează că nu am cîntat un cîntec pentru ei. Îi întorcem din drum, le cîntăm „Cîntec pentru Oltenia” și-i vedem plînd cu lacrimi în ochi, de multumire. Începe ploaia. Bravi noștri băieți din trupa Flapo continuă să ne sprijine cu stoicism, nepărăsind un moment scena. Ploaia se întetește, cîntăm „Treceti batalioane române Carpați” și într-un minut sintem uzi pînă la piele. Becurile supraincälzite pocnesc cu sunet înspăimîntător. Trebuie să încheiem. Nu înainte de a transmite urarea noastră de bine : „Să fie pace în lume”. După ce A.P. anunță finalul spectacolului, un scurtcircuit ne lasă fără curent. De unde o fi știut cînd trebuie să încheie ? Dar prognoza lui A.P. a continuat și a doua zi, la Deta, cînd a spus că va ploua. Gazdele ne informează că barometrul nu arată așa ceva. Pînă la urmă a fost o furtună îngrozitoare. Atîtea fulgere deasupra unui stadion n-am văzut de mult. Dar tot A.P. a spus că la 21 și 15 minute furtuna se va oprî. Și, culmea, la ora aceea nu mai ploua deloc ! Frumos a fost la Deta Frumos și greu datorită naturii. Pionierii din Ghilag aduc cu ei o piine de țară pe care scriu mesajul „cinstiți piinea și munca părinților noștri”. O cinstim și la Deta ca pretutindeni prin dăruire totală în fața oamenilor. Și

fiindcă „i-ați trimis pe cei mai mici, vi-i oferim pe cei mai mici.” Între Lelia Vaida și Maria Amariei apare și „copilul” Gil Ionita. Unul dintre membrii de bază ai cenaclului, cu suflet mare, de copil. Apar pancarte de pace. Apar steagurile tricolore, cînd colegul nostru Arpad Domokos își cîntă cîntecele sale în limba maghiară și în limba română, și atmosfera e în creștere. Oamenii din Deta au strîns pe stadion desuri din care la lăsarea serii se vor aprinde două focuri. Se aprind cînd noi cîntăm „Om în amurg” și cînd începe din nou să plouă. Și nimeni nu pleacă. „S-a învîrtit un an planeta / Și-ați venit din nou la Deta.” Între două focuri cîntă trupa Totuși, în formulă completă. Ioana Păunescu sosită în acea seară de la București. „Niciodată nu s-a cîntat rock / La lumina unui mare foc.” Primim din partea lui Mezaros Iosif, care în așteptarea cenaclului la Deta, a căutat în bibliotecă, s-a pregătit pentru a aduce la lumină un document important, un bilet care ne emoționează : „Avram Iancu a fost sacrificiul simțului său de libertate și ordine al devotamentului său sublim către națiune — tot atîtea virtuți pe care oamenii de origine nobilă și de bună educațiune le respectă și la inamicii lor. Purcedeți voi tineri și studiați acel raport din anul 1849 pentru ca să cunoașteți pentru ce astăzi este posibil a vă numi români, a vorbi și a scrie românește, a vă avea școlile și literatura voastră și a spera în viitor. George Bariț — Brașov, 15.XI.1872”. Vom cînta „Iancu la Tebea” nu înainte de a mulțumi aceluia care se ocupă de documentele istoriei noastre să rămînă vesnic în conștiința oamenilor, aceluia care vin la Cenaclu nu ca la un simplu spectacol ci pregătiți de a mai împărtăși ceva din cunostințele lor și celor din jur. Exemplu a fost publicul din Deta. Un public care a depășit repetate obstacole, care în final de spectacol, cere multă poezie. Și nu numai o cere, dar o și ascultă. Astfel, A.P. va susține singur un spectacol de 25 de minute de poezie care vine să întregiască un spectacol pe care am ținut să-l încheiem frumos în ciuda tuturor capriciilor naturii. Oamenii sînt mai tari cînd vor și dacă cei din Deta au dat dovada dragostei lor față de un act artistic, noi nu puteam decît să-l împlinim pînă la capăt.

DUCU BERTZI

Timișoara, o inimă cu 35000 de cutii de rezonanță

Localitatea : Timișoara, 30 iunie 1984, orele 18, stadionul 1 Mai

Număr de spectatori : 35 000

Atmosfera : fantastică

Calitatea spectacolului : excepțională

Noutăți : prezențe locale — grupul Metamorfi (Tiberiu Gajdo, Adrian Popescu, Sorin Grăjdean, Ladislau Virag), Miruna Muresianu, Dan Marincu, Singer Harald, Octavian Ștefănescu și Magius Iacovania, Remus Vălungan

Aportul organizatorilor : la Timișoara, ca și în celelalte localități din județul Timiș în care am fost prezenți, s-au făcut eforturi organizatorice cu totul deosebite așa încît cuvintele de recunoștință ce se cuvîin aduse oamenilor cu responsabilități în conducerea treburilor acestui județ ni se par, oricît ne-am strădui, puține. O bună și competentă cunoaștere a nevoilor tinerilor, luarea în serios a sarcinilor multiple ce le revin din aceasta, considerarea culturii în rîndul problemelor mari ale oamenilor au fost atuurile unei organizații îndatoritoare. Mulțumim de aceea fără rezerve celor care s-au ocupat în mod direct de bunul mers al acestor acțiuni, tovarășilor Ioan Rotărescu, prim secretar al Comitetului județean Timiș al U.T.C., Valentin Dinescu, prim secretar al Comitetului municipal Timișoara al U.T.C., secției gospodărie, celorlalți factori implicați în bunul mers al manifestării noastre, lucrătorilor salvării și ai celor de la I.J.M. Timiș.

Proiectul „spectacolului 1300” gîndit pentru această zi la Timișoara a fost pus chiar de la începutul manifestării noas-

tre sub zodia benefică a bucuriei sărbătorești, izvorită cu generozitate din rezerva nebănuită a sufletelor acestor oameni. Spre cerul, astăzi senin, baloane colorate înălțau la primele acorduri înscrisul „PACE”. Din tinere miini s-au ridicat în zbor porumbelii ce-i poartă peste zări simbolul. Steagurile tricolore și steagurile partidului adunau în ele credințe scumpe tuturor. Primele semne ale dragostei cu care eram întimpinăți ne-au ajuns la scenă : „Ascultînd Cenaclul Flacăra parcă trandafirii înfloresc între două clipe de eternitate” (Ansel, Vio, Nicu). Toate premisele par a fi asigurate căi atmosfera este în creștere și, iată, simțim acum, cînd micuța Lelia Vaida aduce publicului cîntecele sale de o înduioșătoare sensibilitate, participarea tandră și caldă a publicului. Îl răsplătim dîndu-i un moment de excepție cules din chiar tezaurul de valori al acestor locuri atît de bogate și uneori atît de puțin exploatare. Corul Filarmonicii „Banatul” din Timișoara a fost de aceea o surpriză nu doar pentru noi dar și pentru mulți dintre cei aflați în tribune, descoperindu-le tuturor adevărul incontestabil după care „cea mai importantă potențialitate a cîntecului de substanță o detine muzica grupurilor largi, cea mai apropiată de muzica maselor”. Remarcabile au fost contribuțiile solistilor Sergiu Tapuchievici și Maria Morariu dar și opțiunea repertorială pentru care au merit deosebit îi revine dirijorului acestui foarte valoros cor, Diodor Nicoară. Urmează Pro Musica, evoluînd astăzi în fața publicului propriu, și ne face să simțim că ni căleri în altă parte nu vom putea fi primiți cu atîta căldură, cu atîta dragoste adevărată ca „acasă”, în mijlocul aceluia care ne-au făcut mari. Prin faza microfonului se perindă resiteanul Dinu Olărasu, poet și cîntăreț în egală măsură, sensibila Mirela Atudorei, trezorierul navetist al poeziei rostite — Mihail Stan, maramureșean Valentin Moldovan și Florin Săsarman, vivacele Arpad Domokos, cel mai glumeț dintre membrii cenaclului — Nicolae Cenani. Căderea serii găsește Timișoara într-o dispoziție fantastică. Urcă în scenă Valeriu Penișoară. La cîntecele sale tribunele aprind făclii. Fluturând faldurile Tricolorului și vocile cresc nestingerite sub ocrotitoarea lui pavăză. Nu-i vom uita pe acești oameni ai Timișoarei revoluționare cîntînd „Să învățăm ce-nseamnă omenia / Și comunisti să învățăm să fim”. Cîntecele din Bihor ale Danei Fărcuț aduc merele public timișorean într-o stare de incandescență creatoare. Focul ce-i cuprinde nu mistuie ci purifică. Prin Maria Amariei aducem un omagiu Moldovei eterne ale cărei cîntece sînt jucate cu o însufletire debordantă. Prezențele locale ale serii alese dintre cei peste saizeci de solicitanti, chiar dacă puține (doar șase) în raport cu alte localități mai mici și mai fără tradiție, ca de exemplu Onești, ne întăresc convingerea că ne aflăm într-un mediu prielnic afirmării bunului gust și a competenței. Grupul orădean Metropol s-a regăsit abia aici în formulă completă prin venirea lui Ildiko Iordănescu (chitară bas și vocal), exprimîndu-și astfel întreaga gamă a posibilităților de care dispune. Au urmat momente de mare vibrație în care cîntecele noastre de țară și pace ne-au unit glasurile cu acelea ale marelui cor al publicului timișorean. „Jurămînt la Putna”, apoi „Cîntecul lui Ștefan cel Mare” au fost intonate fără nici o lumină, sub privirile noastre doar cu acea fascinantă oglindă a cerului instelat, cu o nouă galaxie întregindu-i frumusețea, tribuna Timișoarei pulsînd de viață la chemarea fără putîntă de împotrîvire a glasului istoriei. Un superb gest politic ni se pare a fi mesajul unui grup din tribuna centrală care dorește „pentru tovarășul Nicolae Ceaușescu — La mulți ani”, la puțină vreme de cînd Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român a propus realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al partidului. Răsună senzational : „Trăiască Ceaușescu, Partidul și Poporul / Trăiască România, Trăiască Tricolorul !” Continuum firese cîntînd „O sansă păcii și glorie ei”, un exemplu pe care România îl oferă lumii întregi, ca acesta, un imens miting de pace sprijinit pe axul politicii externe al țării noastre. Răspunsul tribunelor este un triumf al culturii politice și revoluționare și totodată al politicii culturale desfășurate cu justete în România de azi.

Simțim cum „cuvintele nasc realitate”. Alte cîntece de pace sînt impuse cu de sine putere. Si ca o expresie a păcii i săși, a păcii și libertății, vine să se e prime puțin după sosirea ei din chi Săliștea Sibiului pentru această ma... ne tare a cenaclului, cea mai tinără memb a cenaclului, Sorina Hașigan. Trup Totuși a mai trecut un examen obținî în această seară girul unui public care văzut multe și care de-a lungul timpului și-a obținut competența propulsînd mul din numele de valoare ale rock-ului c la noi. Cele două noi șlagăr ale cenaclului, „Om în amurg” c Nica Zaharia și „Ultima zi” cu Alexandru Zărnescu au fost prizate cu prosep mea necesară. Liliana Ionită, tinăra cîntăreață din Oradea, cu o voce plină c vitalitate ne-a făcut să-i redescoperim acestui minunat public calitățile particării active, tumultuoase, vulcanice, ace explozie energetică greu de descris, c a cărei izvor se afla în fluidul unei gene rozităti latente. Întelegem de ce Gil Ionită simte nevoia să cînte : „Vă propun votăți această șansă : Să ne iubim !” Urmează Vali Serban ale cărui piese, sîtinute și puse în valoare de aranjamentele trupei Flapo, sînt astăzi cîntece dăgreate în marele repertoriu al cenaclului. Au mai fost recitaluri ale grupului Partaj, Ducu Bertzi, Majay Gyözö, toată urcate de vocea marelui public timișorean pe înălțimi greu de atins. Nu ne-am putut despărți de imaginea acestui fantastic peisaj uman de o impresionantă, sugestie pînă nu am cîntat pentru „martirii suferinței românești”, pentru Domnitorul limbii noastre, cîntece ale țării noastre, cîntece păstrătoare ale condițiilor reinnoite mereu de nestinsa cîntă a oamenilor în forța lor vitală, frumările posibilități creatoare ale poporului.

Ducu Bertzi (28 ani, subinginer), Gil Ionita (15 ani, elev), Ioana Păunescu (17 ani).

Maria Tănase (24 ani, operator chimist), Andrei Orban (32 ani, liber profesionist)

Flacăra la Marele Foc

Localități : Reșița, 1 iulie 1984, stadionul Valea Domanului ; Caransebeș, 2 iulie 1984, stadionul C.F.R., ambele de orele 18.

Număr de spectatori : 12 000 la Reșița ; 10 000 la Caransebeș.

Atmosfera : la Reșița, în pofida condițiilor mai puțin prielnice comunicării imediate și a frigului acestei nopți, publicul a reușit să-și impună marea forță a combustiei interne. La Caransebeș — seară cu totul excepțională.

Calitatea spectacolelor : foarte bună la Reșița, fantastică la Caransebeș.

Noutăți : la Reșița, actorii ai Teatrului de stat din localitate (director Eugen Vancea) au prezentat pe scena cenaclului un fragment din spectacolul lor de muzică și poezie intitulat „Actorul a ieșit în stradă”. În distribuție : Ovidiu Cristea și Marian Stancu (semnind totodată regia spectacolului), Tudorel Petrescu, Iuliana Doră, Grigore Alexandrescu, Constanța Taraulă, Marinela Tepeș, George Drăgulescu. Prezențe locale amatore : Maria Gorghiu ; grupul feminin de folk format din Gabriela Gros și Ofelia Susenko ; Attila Lăpăduș ; Ștefan Silaghi ; Ștefan Iakab ; grupul Solaris ; grupul Silax. La Caransebeș, prezențe locale : Valentin Văran (umor), Constantin Sarga (baterie), Ioana Andrei Mierlăcioiu (recitare), grupul de rock Kripton și un grup al Liceului industrial nr. 1 din Caransebeș (montaj literar-muzical) prezent cu bune rezultate artistice, dar cu o comportare lamentabilă. La Caransebeș trupa Pro Musica, rămasă fără componentul ei, Dietrich Krauser, care și-a părăsit colegii într-un mod incalificabil, a apărut într-o formulă ce aduce un aer înnoitor prin integrarea lui Marius Bața, chitară și voce, și revenirea lui Ilie Ștepan pe bas, instrumentul care l-a consacrat.

Moldova, Ardealul și Țara Românească!

rtul organizatorilor: manifestările de din acest județ s-au bucurat ca și atât de o atenție cu totul deosebită artea factorilor responsabili de buces al activităților tinerilor. Au fost și alături de noi, arătându-ne prieten și simpatie Lazăr Rădoi, primar al Comitetului județean Caras-in al U.T.C., Lucian Părău, secretar probleme organizatorice, Florea Toș, secretar cu probleme de propagandă și cultură, Gheorghe Ciorbă, primar al Comitetului municipal Reșița U.T.C., Ion Capeti, prim secretar al Comitetului orașeneș Caransebeș al U.T.C., Karol Wolf, șeful secției gospodărești, mulțumirile noastre.

ta și concentrată care, sintem siguri, va marca de-aici înainte felul de a fi al cnaclului în structura sa intimă. Afirmându-se cu fermitate că „acest cnaclu nu este o formă a exercitării capacităților noastre sportive, de rezistență în nopțile vieții noastre, în lupta cu somnul“, ci un fenomen social care și recunoaște deplin apartenența politică și morală ce-i determină mesajul profund patriotic, punerea sa în slujba beneficiului general, conducătorul cnaclului a scos în evidență cazuri de sustragere de la disciplina acestei scene, faptul că unii „nu știu, din păcate, lucruri elementare care țin de identitatea noastră“. Din spirit de echitate față de efortul oamenilor de pretutindeni de-a face din această scenă una care să arate tuturor adincimile ființei tinerimii române și de activitatea membrilor devotați cnaclului, conducătorul cnaclului a stabilit o serie de măsuri concrete care să-i angajeze pe toți într-o acțiune de „curățire“ a scenei. „Eu vă rog să vă treziți conștiința, pentru că până la urmă oamenii în fața cărora apăreți vă fac mari sau mici și dacă nu jucați cartea sinceră a acestei culturi și a acestui popor nu veți fi niciodată nimic“.

La Caransebeș ajungem mai devreme și începem cu șapte minute înainte de ora fixată. Sintem primiți cu flori pe care ni le aduc citeva din fetele frumoase ale orașului. „Dăm lovitura de începere cu un coș de flori“ pus exact în centrul terenului și cîntăm cu Dinu Olărașu, „Haideti să credem în flori“. Stadionul acesta înșesat de lume pină la refuz, un senin de oameni sub seninul cer, e „o feerie ce ne dă senzația că aici nimic rău nu se poate întimpla“. Lelia Vaida, copilul cu „conștiința inonorată de întrebări“, un produs al dragostei de cultură a nășăudenilor, cîntă pentru oamenii din Caran-

trapei „Pro Musica“ rămasă fără unul din componenții ei, plecat cu totul nemotivat. Am salutat trupele capacitățile de regenerare a acestei trupe, tăria morală a conducătorului ei, Ilie Stepan, un excelent om de muzică, a celorlalți componenți ai săi, care au știut în aceste momente să strîngă rîndurile, forța de adaptare a lui Marius Batu „care a făcut astăzi cel mai extraordinar lucru din cariera sa de pină acum“. Cîntecele de patrie și de pace — „Trăiască România“, „O șansă păcii“, „Toate femeinile vor pace“ și „Să fie pace în lume“ — spuse sub cerul ciobit de fulgere declanșează în tribune o reacție fantastică. Astăzi, 2 iulie 1984, cînd se împlinesc 480 de ani de la trecerea în eternitate a „Domnului a toată Moldova“, Ștefan cel Mare, aducem omagiu nostru. „Cîntecul lui Ștefan cel Mare“ răsuna cîntec-murător. Făclile aprinse îi luminează memoria. Începe să plouă și asta din ze în ze mai tare. Gil Ioniță, Vali Șerban, Valeriu Penișoară au apariții aproape simbolice în raport cu marile lor repertorii. A.P. îi roagă pe oameni să meargă acasă, atenționîndu-i de pericolul trăznetelor care cad lîngă noi. Refuzul este categoric și spectacolul continuă. „Totuși!“ Cițiva dintre băieții noștri improvizază o copertină pentru baterist fiind chiar ei stîlpi pe care se susține. Aveam să ne bucurăm atunci cînd ploaia a început să-și pulverizeze fluidul încet în cîntecul lăsîndu-ne deasupra cerului instelat. Toți membrii cnaclului par acum a fi într-o formă extraordinară, fiind gata să coopereze la tot ceea ce se întimplă. „Om în amurg“, cîntec redat acestui public de omul talentat și curat care este Nica Zaharia, este preluat cu ajutorul tribunei celei mari și integrat zestrei lor spirituale. Majaj Gyözö, „venit de la București cu un tren grăbit“, este limba unui ceas marcîndu-ne noua zi prin iubire, căci — nu-i așa? — „Totuși există iubire“. Acum cînd timpul o permite, revin în scenă Valeriu Penișoară, Vali Șerban și Gil Ioniță. Le urmează un slujitor destoinic al celorlalți membri ai cnaclului în mai toate momentele spectacolelor noastre, Alexandru Zărnescu, compozitor de mare profunzime și interpret de aleasă sensibilitate, exprimîndu-se de această dată pe sine între „Dor de Eminescu“ și „Ultima zi“, strecurîndu-ne în suflute o liniștitoare bucurie. Ducu Bertzi cîntă versuri ale marelui poet rus Serghei Esenin, în remarcabila traducere a lui George Lesnea. Maria Tănase apucă să cînte două îndrăgite cîntece populare și ploala reîncepe. Sub un „cer desereierat“ reușim să cîntăm citeva din șlagărele lumii și încheiem reamintîndu-ne că în această zi l-am omagiat pe Ștefan cel Mare, omagîind astfel istoria și toată bucuria de a o putea cînta astăzi liberi.

gorjeni și satisfacția de a-i vedea așa cum îi doream a fost enormă. Cîntă Maria Amariei „o voce care vă va lăsa în moalele capului“. Și stadionul scandează, „Moldova — Oltenia!“ „Aveți nota 101!“ le spune A. P., notă care încă nu s-a acordat nici unui public. Dar Tg. Jiul o merită cu prisosință. A. P. introduce în scenă artileria grea: Valeriu Penișoară, Gil Ioniță. Deși au trecut citeva ore bune, spectacolul continuă să fie la înălțime. Tinerii din comuna Scoalța ne scriu: „Vă rugăm să transmiteți tovarășului Nicolae Ceaușescu multă sănătate, fericire și noroc. Sintem sufletește de acord cu propunerea Plenarei C.C. al P.C.R. ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția de secretar general al P.C.R., vrem să cîntăm pentru dînsul“. Vom cînta Trăiască România în aceeași atmosferă care domină de ore în șir stadionul din Tg. Jiu. Atmosfera însă nu va fi pe măsura așteptărilor la momentul de poezie al lui Mihail Stan. Marele actor își va modifica programul recitînd împreună cu A. P. poezia lui Romulus Vulpescu „În fiecare zi“. A fost un semn că, în momentele ce solicită atenție maximă, nu toți se pot ridica la cota stabilită de ei înșiși în momentele de explozie. Dar ei își repară repede greșeala, nu la un moment delicat, ci învînd — unicat! — rapid refrenul unei piese rock a trupeii Totuși, Marile iubiri.

Înainte cu 20 de minute de încheierea cnaclului, titlul cronicii era Inegalabilul Tg. Jiu — nota 101. Bilețele multe insistau totuși să fie și poezie mai multă în acea seară. A. P. a considerat că unui public de o asemenea generozitate i se pot recita versuri. S-a recitat. Dar atmosfera nu era cea de la Deta, Bacău Onești. Era larmă. În numele demnității poeziei, Cnaclu Flacăra nu a mai acordat nota inițială publicului gorjean. Un public extraordinar este publicul care știe să participe cu întreaga-i forță la momentele care-l solicită, dar care știe să asculte cu sufletul la gură stihurile scrise tocmai pentru a le atinge și răscolii simțămintele. „Ce-am clădit s-a dărîmat, miine o luăm de la capăt“, și asta după încheierea unui spectacol care putea să fie chiar cel mai patetic din istoria cnaclului.

DUCU BERTZI ■

Brâncuși cu „a“ din România

Impreună cu membrii Cnaclului Flacăra ne oprîm pe Aleea Scaunelor. În piatră de calcar este sculptat foarte simplu: Constantin Brâncuși, născut la Hobia (Gorj) în anul 1876 — mort în Franța în anul 1957. Aleea Scaunelor datează din 1937—1938. Firește că reînălțirea cu Brâncuși, pur și simplu, te înfioară. Interesante și pilduitoare peregrinările Cnaclului Flacăra în locurile de lumină și popas, în locurile de cultură și istorie vie a neamului. Tirgu Jiu a constituit un astfel de nobil și proaspăt exemplu.

Asadar, pe sub Poarta Sărutului trecînd te simți ca un copil cu tqț cerul lumii învîrtoșat în priviri. La Masa Tăcerii și ale celor douăsprezece scaune, simple, ca însași elementaritatea lumii, ești chemat cu toți Domnii de neam și cu înțelepții Pămîntului să tăifăsuiești, așa cum o făcuse altădată Pericle în Grecia antică și democrată. Chiar copilărindu-te cu eternitatea, îți vine să reciti cu poetul: „În fata dragostei și-a mortii / Noi toți redevenim copii“. S-a cîntat fascinant de frumos și decent. Cîntece abia șoptite. Cîntece abia îngăimate. Dana Fărcuț din Oradea a cîntat în primă audiere: „Si-n bucurii și-n suferință: / Vorbiți românește“. Maria Tănase a cîntat impecabil. „Mărioară de la Gorj“. Alexandru Zărnescu reade în prim plan scene de cîntec sobru: „Eminescu-i România tănuțită în cuvînt“. Fiind multă tinerime de față Gil Ioniță propune: „La Congresul mondial al firii: să ne iubim!“ Nobil îndemn. Barem să-l ia în seamă și marii demnitari ai pterului lumii.

La Coloana Infinită cîntecele au căpătat asprime și vigoare, ba chiar au devenit polemice. S-au cîntat cîntece cu text de atitudine. Fetele celor șaptesprezece romburi brâncușiene ogîlneau în 4 iulie 1984, cerul curat al lucrării marelui nostru Brâncuși. Nici un tractor de pe lume nu le va mai putea stînjeni vreedată verticalitatea! Rămînînd în context, Valeriu Penișoară ne reade cu gîndul și simțirea în perimetrul de suflet în care chiar ne aflăm: „Oltenia pandură a lui Tudor / Si-a lui Arghezi si-a atitor duși. / Oltenia celui mai mare sculptor / Al omenirii: Constantin Brâncuși“. Asadar, părăsim doar de moment aceste locuri cu pasi înceti ca de mireasă furată, cu gînd de revenire. Rogu-vă să nu tulburăm istoria. Rogu-vă să nu tulburăm somnul întru treziri și veghe al unuia dintre cele mai mari căpetenii ale românilor. Si el se cheamă simplu: Constantin Brâncuși. Si se scrie cu „ă“ ca însuși numele patriei care i-a dat viață și ființare întru vecie.

DORIN SĂLAJAN ■

Ați citit cronicile manifestărilor cu numerele: 1 302, 1 303, 1 304, 1 305, 1 306, 1 307, 1 308, 1 309, 1 310, 1 311.

ni, jurist), Arpad Domokos (24 ani, tehnician), trupa „Totuși“ — Andrei Păunescu, Cristian Minculeț (25 ani, liber profesionist), Dan Cărăbaș (23 ani, student), Polae Dinescu (31 ani, liber profesionist).

Ioniță (15 ani, elevă), Dana Fărcuț, (20 ani, educatoare), trupa „Metropol“ — Iordănescu (27 ani, educatoare), Bella Raduly (36 ani, asistent medical), Traian Cosma (34 ani, arhitect).

senșiunile la care este înțeleasă viața, cută parcă aici mai mult ca oriunde focul viu și adevărat. Momentele stînd eternitatea României ridică pe argul afirmării lor Tricolorul ca un bol suprem al demnității și libertății noastre. Făclile, foc din marele foc al sitei muncitoare, luminează seara asta ce ne apare acum în toată măreție. Ne convingem cit de profund adocă este ceea ce se spune despre tinerii e vin la Cnaclu Flacăra și anume că t cel mai mult atrași de cîntecele de a și de pace. Cum altfel să se explice rea apetență manifestată față de această formă de exprimare pe care ei o fac ș seamăn? Tribunele au preluat inițiativa și acum, pornind de la aceste momente. De aici încolo atmosfera a fost stastică. Dacă n-ar fi fost hăul ce ne spărtea de oameni, probabil senzația intimată creată ar fi fost simțită cu și mai mare profunzime. Oricum, pină z în noapte, cînd se făcuse mult prea g o parte din cei prezenți și-au mai it rîndurile, cele două nuclee active e publicului reșițean au reușit să-i sunescă pe ceilalți prin implicarea în ul cultural în așa măsură încît aveam presia că atmosfera este mereu în eștere. Un public eroic deci, prins în enghina de frig a nopții dar care a s pină în final dinspre interior dintr-o are dăruire pentru arta adevărată din re viața răbufnea ca dintr-o ogîndă

sebeș începînd chiar cu „Lumină clară“, într-o zi făcută parcă „pe porunceală“. Un teatru de poezie tinăru cufundat într-un magic ritual ce-i face pe oameni să viseze duși de curgerea cuvintelor, așa ne apare aici momentul realizat de împătimitul artist al zicerii, Mihail Stan. Atmosfera caldă ni se pare potrivită cu armonia exprimării grupului. „Partaj“. Dana Fărcuț, „o bihoreancă serioasă și cuminte“, și bucovineanca Maria Amariei, „o voce limpede și puternică“, aduc nivelul implicării oamenilor la realizarea bunicii comunicări pe culmi ce ne gîndeam că vor fi atinse mult mai tirziu. Se scandează de pe acum „Trăiască, trăiască, trăiască, să trăiască / Moldova, Ardealul și Țara Românească“, așa încît sintem nevoiți să recunoaștem că în spectacolul de aseară de la Reșița, unde fuseseră prezente două grupuri compacte de la Oravița și Bocea, am simțit lipsa Caransebeșului. „Sinteți ca brazda pe care trebuie să cadă sămînta dacă reacționați astfel și la simpla acordare a unei chitare“. Cîntă grupul de rock „Metropol“ care, deși venit de citeva zile în cnaclu, după o perioadă de gîndire asupra acestei decizii, face eforturi remarcabile de a se integra vieții de cnaclu, o viață cu anumite rigori și o disciplină nouă pentru acela care nu cunoșc decît libertătinjul sușei. În timp ce se fac audiiți, undeva în culise, pe scenă Bud, Onciu, Atudorei, Domokos, maramureșenii Moldovan și Săsărman cîntă parcă pentru a risipi norii ce s-au strîns amenințător deasupra stadionului. Vorba umoristului Nicolae Cenani, „vreme superbă, plouă cu găleata“. Nu încă, dar cerul este într-adevăr „un clopot negru de smoală“. Vîntul puternic ne lasă speranța unei salvări. Cristian Bulcă este în acest loc încă acasă și va fi primit ca la rude. Momentul poate cel mai emoționant al acestei seri, așa cum l-am simțit de pe scenă, s-a produs la intrarea în spectacol a

CONSTANTIN DRAGOMIR ■

N-a putut fi 101

Localitatea: Tg. Jiu, 3 iulie 1984, orele 17 și 52 de minute, Stadionul municipal. Număr de spectatori: 15 000.

Atmosfera: excelentă pină în ultimele 20 de minute, cînd publicul din Tg. Jiu a pierdut mult din ce cîștigase de-a lungul serii fără seamăn.

Calitatea spectacolului: foarte bună, mai puțin ultima parte.

Noutăți: prezențe locale: Cristi Iordache, Ion Negoiță, Vali Bogdan, Grigore Muru și excelent Delia Berbecel, care a interpretat cu mare succes pe o melodie proprie poezia scrisă chiar în acea seară de A. P., care a considerat că e păcat de a unei linii melodice admirabile să-i lipsească textul literar.

Aportul organizatorilor: foarte bun. Din păcate, un fapt regretabil a umbrit întreaga muncă a organizatorilor. Modul violent în care s-a comportat Andrei Mihai, directorul complexului sportiv, lovind un om din cnaclu și alergîndu-l prin teren, ne obligă să cerem autorităților locale și C.N.E.F.S.-ului ca acest om care nu are nimic comun, prin modul de a fi, cu sportul, nemaivorbind de fair play, să fie seos din viața sportivă. Dacă așa se comportă cînd e în timpul serviciului, ne este teamă să ne gîndim care e raportul său cu oamenii în general.

Frumos mai arăta publicul din Tg. Jiu la sosirea noastră în stadion. Am aflat că oamenii sînt prezenți încă de la orele 15 și am început cu 8 minute mai devreme. Și fiindcă „oltenii lui Tudor vă urează bun venit“, am început chiar cu Oltenii lui Tudor, în interpretarea lui Arpad Domokos. Intreg stadionul e în picioare. Vom cînta cîntece de țară și soarele reapare deasupra stadionului. Tribuna scandează „Pace! Pace!“ Vom cînta cîntece de pace împreună cu Carmen Antal, cu toți membrii cnaclului, „pentru ca norii politici să lase o șansă păcii“. Atmosfera este extraordinară! „Noi, tinerii care iubim arta adevărată am venit la cea mai mare sărbătoare a sufletului nostru, și am adus cu noi tot ce avem mai scump: Drapelul Național“. Ne scriu tinerii din Turceni. Trebuie să recunoaștem că nici un stadion nu a fost atît de puternic chiar de la ora de începere. „Am visat această tribună și iată la Tg. Jiu visul dă peste margini“. Am vrut mult să trecem prin Tg. Jiu, am făcut un efort imens de a ajunge aici, de a potoli setea tinerilor

Tirziu în noapte, după încheierea acestor manifestări în care publicul dăduse un templu de devotament față de cultură, implicare activă, conducătorul cnaclului — raportînd acest mod de-a fi la importanțamentul unora din scenă — i-a invocat pe membrii cnaclului pentru a spune „lucruri importante cu privire la asistența noastră“. A fost o ședință scur-

Un muzeu in labirint

Tonitza sau victoria învingșilor (III) Estetica sincerității

Tonitza. Studiu de autopoartret

Tonitza e uneori un pedagog prea intransigent. Crede că un copil care tură păpușo cu sfocă de la zmeul vecinului de joacă sau elevul care, strigat la lecție, trage cu urechea la ce i se suflă din bancă, sau acela care a copiat la o teză fără să roșească, sint cu toții „mici răsaduri de viitori mari hoji ai societății”. Nu mă pot opri să zimbesc vinovat citind aceste rânduri. Cum se face oare că n-am devenit un delinvent incurabil și că am scăpat de rigorile dreptului penal? Probabil, mă număr printre acei norocoși, de care vorbește tot To-

nitza mai departe, care nu ajung să infunde pușcăriile după ce au tras cu urechea la ce li se suflă din bancă ori i-au dat un cot vecinului, la teză, somându-l să nu fie egoist, fiindcă s-au priceput să-și ascundă micile păcate (nu cele mari!) „fără să se cutremure și fără să roșească”. Bunii mei profesori, mai indulgenți decît pictorul „Fetiței pădurarului”, n-au, măcar din acest punct de vedere, motive de remușcări. Micile păcate școlare pe care le recunosc acum cu o melancolică impudoare n-au făcut totuși din mine un borfaș. Dimpotrivă, dacă ar fi să iau drept bun ce zic criticii, aș fi devenit un moralist. Se întâmplă. În fond, s-au văzut chiar cazuri în care păcătoșii sadea s-au convertit în virtușoși posomorîți. Și nu datorăm oare obsesia mintuirii, cu tot cortegiul ei de iluzii și crime, păcatului original? Sau, poate, toți moralistii încep prin a păcătuși, așa cum toți clasicii, s-a zis, încep prin a fi romantici. Tonitza însuși recunoaște cu haz că debutul său, la frageda vîrstă de patrusprezece ani, cînd o cucoană bătrînă i-a cerut să-i facă un portret în „oloi”, făgăduindu-i patru lei pentru această operă, plus libertatea de a ciupi la discreție din agudele grădinii în timpul lucrului, s-a desfășurat, prin forța împrejurărilor, cu serioase „compromisuri” artistice. Căci brava clientă, văzîndu-și chipul pe pînă, a fost nemulțumită și l-a pus să corejeze tabloul după indicații imperative: nasul mai subțire, ochii mai mari, gura mai mică, gîtul mai gras, cerceii mai lucioși, pînă ce adolescentul care bătea la porțile artei s-a trezit că a pictat nu o bătrînă sexogenară, ci o fetiță de unsprezece ani. Cucoana însă a fost încîntată și l-a plătit cu patru piese de argint, noi și strălucitoare. „Numai cînd am ajuns cu ele la bragagiul meu, continuă Tonitza, am aflat că erau false. Atunci mi-am dat seama că sint riscuri mari în cariera de pictor... Ceea ce am putut, cu prisosință, verifica și mai târziu...”

Dar să las la o parte glumele. Tonitza exagerează, poate, uneori, dar recitîndu-i scrierile despre artă, strînse din păcate numai fragmentar în volum, nu mă pot opri să constat că am avut în acest boem una dintre cele mai incisive și mai neliniștite conștiințe artistice, în fulgerările căreia ne-am putea oricînd judeca propriile slăbiciuni, dincolo de alibiuri și complezențe. Uneori descu-rajat, el nu descurajează niciodată cînd trebuie să opere onoare artei de orice fel de înșosiri, „concesiuni sau traficări” și să denunțe ignoranța sau prostul gust. Ne povestește pe un ton sarcastic și amar cum a remarcat printre „bibelourile” din casa unui parvenit, care-l chemase într-o zi pentru „o mică darăveră artistică”, un tablou mic cît o carte poștală, reprezentînd un căpșor blond de inger; un Correggio veritabil, neterminat, despre care parvenitul i-a zis: „Te-am chemat să isprăvești „drăcia” asta, ca să am în casă numai lucruri făcute ca lumea”, și pe care pictorul a încercat în zadar să-l salveze; după plecarea lui, o profesoară de desen din localitate a acceptat să-l rețușeze și să-l completeze. Sau relatează cu o ironie ucigătoare cum un personaj pudibond l-a concediat pe maestrul de pictură al fiicei sale deoarece îi adusese elevele pentru studiu o statueta, un Bacchus „literalmente gol”; după o săptămînă, invitat la sindrofie, de ziua celor șaptesprezece roze împlinite ale domnișoarei, masă, muzică, dans, tango, a văzut-o prăbușită las-civ în brațele unui dansator, dar în camera alăturată „papă”, întrebă ce a făcut cu statueta „literalmente goală” a lui Bacchus i-a replicat prompt: „Am sfărîmat-o”. Tonul devine sobru, tăios, cînd trebuie să distingă între „artiști și precupeți” și aproape profetic cînd vrea să avertizeze că talentul singur nu ajunge pentru a forma un artist; acest talent trebuie șlefuit cu răbdare ca să sune frumos și original și mai ales, trebuie ferit de orice fraude. Căci sinceritatea, deplina sinceritate este pentru Tonitza condiția sacră a operei. Ea trebuie să însoțească lungă și penibilă strădanie a artistului de a se desăvîrși singur, muncind din greu, onest și fără curmare. Fără ea, comunicarea adevărată nu mai e posibilă, artistul rămîne neputincios în fața vicisitudinilor, a indiferenței și a propriilor dileme, relațiile sale cu lumea și chiar cu sine însuși se degradează și nu mai poate vorbi pentru cei care au nevoie ca el să vorbească.

Tonitza face parte dintre acei artiști care se tem de fraudele artistice ca de moarte. Ii putem reproșa erori, căderi, rătăcirii, dar nu fraude. Chiar și în eșecurile lui triumfă, suferind, adevărul; și dacă Tonitza a avut vreo strategie, aceasta a fost fără îndoială strategia sincerității, singura, imi închipui, în care s-a putut crede. Că a fost bintuit adesea de dubii? E drept. Se pare că nu există dragoste fără disperare. Dar puțini artiști au fost atît de îndreptății să vorbească despre un acord deplin între suflet și operă. Iar dintre pictorii noștri, eu nu cunosc altul care să fi aruncat o lumină mai necesară asupra unei probleme atît de spinoase. Deoarece dacă istoria artei nu e o minăstire, nici seră, și destule creații s-au hrănit, cum știm, cu păcate, trebuie să recunoaștem că există și păcate pe care talentul nu le poate nici justifica, nici suporta fără pierderi ireparabile, și că încercarea de a trișa, cu iluzia că opera va ascunde fraudă, se numără printre ele.

OCTAVIAN PALER

Simple note

Opinii tardive de telespectator

Am rămas și astăzi, la vîrsta mea matusalemică, pe care n-am gîndit niciodată că o voi atinge, cu aceeași arzătoare și frenetică pasiune, ca și în adolescență și ca și în prima tinerețe, — să nu rideți! — pentru fotbal, și sint și voi continua să fiu un „microbist” nevindecabil pînă imi voi lua locul, ca fiecare dintre noi, în cutia de domino a celui din urmă drum și inevitabil și fără de întorcere popas. Cu această marturisire s-a înțeles, desigur, că am urmărit cu o încredere crescîndă și cu o emoție frizînd paroxizmul electricitatea competiției „Euro 84” și, cu toată mîhnirea că tricourii noștri au trebuit s-o părăsească fără laurii pe care îi doream, voi spune că evoluția lor a fost onorabilă. Chiar dacă pe parcursul întrecerilor am săvîrșit unele erori de tactică și n-am putut înălțura complexul mizei și tracul disputei — care de altfel s-a putut observa mai vizibil în primul meci la intrarea pe teren și a componentelor noștri și a ibericilor, deopotrivă oboșiți nervos de parcă s’fîrșiseră un meci și nu erau la începutul lui — sint obligat, însă, să arăt că jucătorii s-au dăruit cu toată ardoarea și că pînă la urmă au practicat un joc care ne face să așteptăm un posibil „mine” mai fast și cu lampioanele aprinse. Și, oricît am fi dorit să fie altfel decît a fost, să considerăm că deocîdată prin eforturile tuturor ne aflăm pe calea cea bună și adevărată a soccerului.

Asta, în ceea ce ne privește. În rest, sint mai multe de spus. Că Republica Federală Germania nu mai are echipa de altă dată, cum n-o mai are nici Belgia; că Spania de la un meci la altul a demonstrat un progres palpabil care s-a concretizat și pe teren, producînd marea surpriză a turneului, ca să avem o finală de fotbal latin, deschis și clar, în viteză și gîndit, cu alternări vertiginose de la o poartă la alta, și cu destule faze de gol care ne-au oprit respirația, limpezite succesiv, cînd de unii cînd de alții, în exrtemis. De asemenea, deși scoși și ei din competiție, au plăcut prin jocul prestat portughezii.

Dar, revelația campionatului au constituit-o neîndoiios danezii, care mi-au lăsat impresia unei impenetrabile mașini electronice de fotbal în stil britanic, și a depins de

foarte puțin și de o prevedere regulamentară pe care o scotesc nelogică și nedreaptă, nesportivă și în concluzie amorală, la care va trebui să reflecteze acela care conduc forul suprem al fotbalului, ca să găsească o altă soluție pentru ipotezele departajării decît penalty-ul Care e o sancțiune Cea mai gravă sancțiune în fotbal și despre care se zice că nu poate fi apărât decît dacă e greșit executat.

Știu. Regulamentul e regulament și s-a procedat întocmai Meciul Spania — Danemarca s-a încheiat nul la capătul timpului fixat de 90 de minute. Au venit apoi prelungirile de încă două reprize a cite 15 minute fiecare, în conformitate cu aceleași stipulații regulamentare, iar rezultatul a rămas același. Si atunci, după două ore de joc epuizant, ca să definească un cîștigător, s-a recurs la cele cinci penalty-uri, adică loviturii de la 11 m pentru fiecare echipă. Spaniolii le-au transformat în goluri pe toate. Danezii au marcat patru, ratînd pe al cincilea prin cel mai bun al lor jucător, virful de atac Elkjaer Larsen.

Așa au intrat ibericii în finală: pentru că autorii unui regulament absurd și insuficient cugetat, pe care l-aș vrea cît mai grabnic abolit, au avut strania fantezie să

transforme o pedeapsă — și, repet, cea mai grea pedeapsă în fotbal — într-un act justițiar și să proiecteze astfel o splendidă luptă sportivă în zona unde operează hazardul și întâmplarea.

Crede că mai normal, mai simplu și mai echitabil ar fi în situația cînd se ivește nevoia unei departajări cu orice preț să se decidă rejucarea meciului a doua zi pe același teren și în aceleași formațiuni, ca să nu aibe careva sentimentul nedreptății.

Finala, cum se știe, a revenit Franței pe bună dreptate.

O echipă omogenă, bine legată, cu excelente individualități și talente de anvergură ca Domergue și Tigana, Gresse și Fernandez, Lacombe și Bellone, ca să nu mai vorbesc de strălucitorul astru Michel Platini, cu neastimpărată lui foame de goluri pe care le știe realiza din cele mai dificile și surprinzătoare poziții.

Franța cîștigă pentru înția dată cununa de lauri a Campionatului European și nimeni nu-i poate pune în discuție meritele și victoria. Fiindcă nimeni, efectiv, judecînd în ansamblu, n-au fost mai buni și n-au jucat un fotbal mai absolut ca purtătorii tricourilor albastre.

L. KALUSTIAN

Artele își dau mina

Publicului bucurestean i-a fost prezentată de curînd o simbioză între arta plastică arta cîntului și arta industrială în scoolul promovării creației artistice românești în rîndul populației bucureștene, simultan cu desfășurarea unor largi acțiuni de testare a aspirațiilor lui, cum ziceau organizatorii, Centrul de cercetări și inginerie tehnologică pentru articole casnice, jucării și accesorii, în colaborare cu Opera Română. Cei ce au admirat exponatele — articole casnice funcționale și frumoase, obiecte de vestimentație originale, jucării ingenioase, bijuterii și accesorii moderne — au fost rugați să-și exprime opiniile răsponzînd la chestionarele interesant și judicios alcătuite de specialiștii. Am remarcat-o pe artista emerită Magda Ianculescu aplaudînd spectacolul din acea seară, Traviata, și, în pauze, cercetînd exponatele. Am rugat-o să vorbească despre ambele acte artistice: „Violeta de astă seară, Mihaela Jarnea, e solistă a Teatrului Muzical din Galați. Celălalt invitat, Dan Serbac, solist al Operei Române din Cluj-Napoca, este un deosebit de valoros actor-cîntăreț în plină maturitate creatoare. Întreg spectacolul a

avut o ținută artistică ridicată, fiind condus cu siguranță de maestrul Cornel Trăilescu. În ceea ce privește expoziția, cred că ideea de a prezenta niște lucrări de design în holul unei instituții de artă e bună, pentru că artele trebuie să-și dea mina, iar frumosul din viața de toate zilele nu vād de ce n-ar putea sta lîngă frumosul de pe scenă. Am răsponsc cu plăcere amplului chestionar primit”.

Tot din Galați, artiștii Teatrului muzical „Nicolae Leonard” au prezentat la Teatru de vară din parcul Herăstrău un spectacol muzical-umoristic ce a plăcut publicului bucureștean. A plăcut pentru că s-a întîmplat pe scenă chiar ce scria pe afiș, afară: s-au cîntat piese mai vesele sau mai triste, românești și slagăre internaționale, au fost interpretate niște momente comice care am dori să le vedem și într-o emisiune de televiziune, duminică după-amiază de exemplu, iar trupa de balet — chiar și descompletată cum era — ne-a încîntat prin grație și omogenitate, mai ales balerinele, cît și prin originalitatea dansurilor. Coregrafia Sandu Fayer, Constantin Florian și Ion Lazăr își respectă meseria. Ne-ar place să-i admirăm pe artiștii gălățeni într-o sală.

REGHINA VĂRVICI

Biblioteca in aer liber

I. L. Caragiu

Acest titlu (ingenios, nu?) este furat. Furat de mine, într-o noapte întunecoasă, de la prietenul meu, poetul Gheorghe Tomozei, care l-a folosit în revista Argeș acum mai bine de zece ani. Articolul lui vorbea cu mare admirație despre actorul aflat atunci în plină desfășurare a glorioasei sale cariere și nu se dorea (păzească-ne zeii!) o inscripție pentru postumitate. Dar Toma Caragiu — o putem spune astăzi, cînd s-a întîmplat ceea ce știm cu toții — a fost un actor fără seamăn, iar comparația cu Caragiule (pe atunci blind ironică) dobindește un nedorit aer de credibilitate. Era un congenial al marelui ploieștean, el, cel care, pe cînd i-am fost prezentat într-o sală de spectacole (și sint sigur că a uitat de existența mea în aceeași clipă) lucra ca director al teatrului de stat din Ploiești. Din aceeași generație cu Marin Moraru (atenție, regizori: Marin Moraru e un extraordinar actor de cinema și peste o jumătate de secol urmașii se vor plînge că nu pot vedea nici un mare film „scris” pentru el), alături de Amza Pellea, de Octavian Cotescu, de Dem Rădulescu, el face parte dintr-o pleiadă de interpreți de comedie care au scris în istoria teatrului românesc contemporan pagini nepieritoare.

Și iată că, după ce i-am furat lui Tomozei frumosul titlu și după ce am uitat să notez atîtea nume de comediens (și de comediene), am început să scriu despre Toma Caragiu niște triste banalități. Să rămîn aci și să spun ce era — văzut cu ochii mei de spectator — Toma Caragiu.

I. Toma Caragiu era un băiat. Interpretînd alături de minunata Anda Călugăreanu un cuplet, poartă pantalonii scurți tirolezi. Altădată îmbracă tricoul și chiloții unui cunoscut tenismen. I se potriveau. L-am zărit o dată prinzînd la o masă de restaurant și m-a izbit extraordinara fragilitate a făpturii care se mișca atît de grațios, cu juvenilită, adolescentină grație, incît pîrul întins lucios, cu freză, se desprinsese ușor și plutea în aer ca o aureolă hazlie. Avea un rol anume pîrul acesta „placut” ca o

perucă, răsucindu-se cînd voia el în mici bucle amuzante: să distra-gă atenția privitorului. Acesta nu trebuia să observe amărăciunea profundă a ochilor. Ochi plini de curaj. Ochi fricoși. Ochi nespuse de îndrăzneți și nespuse de sfioși. Ochi de om care fusese cîndva lovit. Lovit amar. În copilărie? Nu am de unde să știu.

2. Toma Caragiu era un balaur. Nu cu șapte capete, ci cu șaptezeci și șapte. Un balaur inofensiv care, atunci cînd se ivera, umplea brusc sala. (Vă amintiți de pașii lui tîind decizi scena, tîind-o la propriu, incît îi-era frică să nu se năruie?) Și fiecare dintre cele șaptezeci și șapte de capete ale balaurului avea doi ochi: cu unul plîngea, cu celălalt ridea. De cine ridea? De cine poate să ridă o ființă atît de inteligentă? De sine însuși, firește. Toma Caragiu actorul ridea de Toma Caragiu omul obișnuit, probabil stingaci și naiv ca toți poeții (a fost un remarcabil poet), probabil prostindu-se în fața femeilor frumoase, probabil acomodîndu-se greu cu toanele de urias cumsecade (de urias, totuși) ale propriei persoane, probabil umflîndu-se uneori în pene și crezîndu-se ditamai Toma Caragiu, altelei descurajat pînă la disperare la gîndul că nu va fi niciodată I. L. Caragiu.

3. Toma Caragiu era un om care nu izbutea să se iubească pe sine. Citiți-i poeziile și veți vedea. Era dezamăgit de tot ceea ce se întîmplă nedemn și josnic pe lume și i se părea că are aceleași calități și aceleași defecte ca toți oamenii. Se credea toți oamenii. Și se înșela în această credință a lui. Pentru că striga „Zoe!” ca oricare dintre noi — atunci cînd frumoasa doamnă refuză să fugă în lume cu iubitul ei (în acel moment și numai atunci) romantic — și repeta „Zoe!” pe un ton ceva mai înalt, atît cît să zboare puțin deasupra noastră, și în sfîrșit rostea a treia oară — cu neșfîrșită durere și cu dezamăgire și cu o înfință umilîntă rugătoare — „Zoe!”; și nu mai era deloc unul dintre noi. Era un uriaș părăsit, și-l ascultai, și te uitai la el, și începeai să plîngi ca un vițel — așa, rîzînd în continuare, cu fața plină de lacrimi.

4. Toma Caragiu era un om care nu știa să moară. Poate de aceea nici nu a murit, poate de aceea minerii din Rovinari îi cer Televiziunii să dea „secvențe” cu Toma, poate de aceea — în cele două emi-

siuni realizate de curînd de Tudor Caranfil — este descori stingaci, stînjinat, sfios, ba chiar „alături de rol”. ca un mare artist care abia își descoperă personalitatea. Uneor dibuitor, altelei formidabil — cum, sint numai cei mari de tot, niciodată mediocritățile. Iar scena din Actorul și sîmbaticii, în rîstimpul căreia trebuia să cadă rîpus de un atac de inimă, a trebuit s-o repete la nesfîrșit și a fost nevoit la un moment dat să-i spună regizorului Manole Marcus: „Iartă-mă... Nu știu să mor”. Ce nu știa nu făcea. De aceea nici n-a murit. De aceea continuă să ne spună (cu vorbele extraordinare pe care i le-a dăruit Titus Popovici): „E bine c-ați ris de prostie, de minciună, de ridicolul sîmbaticiei... Și cînd nu voi mai fi...” Cînd nu va mai fi, vom vedea. Acum este.

Toma Caragiu era un om care te obliga să cazi pe gînduri. Despre el au scris nu numai oamenii de teatru, ci și istoricii, poeții, criticii literari. „Risul întregii sale ființe — remarcă Lucian Raicu — era ca un curemur al sensibilității. Era tot numai înțelegere, amărăciune, bucurie, neliniște, spaîmă, dispreț și înălțime în fața răului, necruțare, forță și gingășie la un loc. Ce-am fi, ce-am mai putea fi, dacă n-am ști, măcar uneori, să ridem astfel?”

Lui Toma Caragiu îi era milă. Îi înțelegea pe oameni și îi părea rău că nu reușesc să fie și mai buni decît sint, și mai înalți, și mai demni. Îi era milă de ei cînd îi vedea că nu izbutesc totdeauna să se ridice la înălțimea propriei lor condiții. El era în stare să moară de ris, să moară de neceaz, să moară de dragoste pentru ei (ce bogată și ce nuanțată e limba care a inventat asemenea expresii!) și, în toate aceste sensuri, așa-zisa moarte înseamnă o extraordinară acumulare de vitalitate, de viață. El cunoștea mila — și mila îi știa — ea, mai înaltă decît toate lăcașurile de cult ale lumii. El învățase că un om mare e cel căruia știe să-i fie milă nu numai de ceilalți, ci și de el însuși: pentru că nu a reușit încă să ajungă la desăvîrșire.

Era atît de luminos incît umbra rămînea întotdeauna cu un pas în urma lui.

Acolo e și acum: cu un pas în urma lui.

Nu l-a atins și nu-l va atinge.

FLORIN MUGUR

atelier literar

G. Dumitrescu

Andrei Pina: Un drum greșit, de care aveți cunoștință, se pare, cind ziceți că nu veți „ține cont de absolut nici un criteriu” — „insăilări, idilisme, romantism răsuflat” etc. (sfidare care se extinde, din nefericire, și asupra ortografiei: „ultimile”, în loc de ultimele, „dacă a-ți”, în loc de dacă ați etc.). În această situație („fără criterii”), întrebările dv. („cât mai am de parcurs, de muncit, până la Poezie”) nu pot obține decât un răspuns. Primele semne, promițătoare, au dispărut aproape cu totul (ceva, destul de vag, inconsistent, supraviețuiește în „Ca o ploaie”, „Nichiță”), ați pierdut o bună perioadă de timp, fără acumulări și ameliorări, ba chiar regresiv, pe toate planurile. Refractor la spiritul critic din afară, lipsit de exigență de sine și de orientarea unui gust artistic propriu, nu veți putea ajunge niciodată la Poezie, pentru că nu vă aflați pe drumul care duce într-acolo!

Fl. Apostol: E o reală dispoziție spre umor, însoțită de oarecare îndemnare prozodică. Genul pe care-l cultivați (deocamdată, cu un condei încă șovăitor) cere, însă, o maximă acuratețe, limpezime, precizie (aproximațiile de sens și de versificație nefiind îngăduite, ca, de altfel, și alunecările în vulgaritate și, în general, orice derogări de la bunul gust...). În ultimul număr din „Ramuri”, veți găsi un articol al acad. Cioculescu, foarte edificator în domeniul care vă preocupă.

E. RADU: Cele două texte sînt surprinzător de slabe (neinspirate, improvizate grabit și neglijent).

G. Cris: Lucruri bune, IV și V, dar, în ansamblu, problemele sînt aceleași (cu o amenințare a

inertiei mecanice și a monotoniei, indeosebi). E clar, însă, că aveți ceva de spus, iar unda de resemnare și defetism din scrisoare rămîne pe cit de indezlrabilă, pe-atît de incredibilă. Vă așteptăm, în continuare (și cu o semnătură completă și cu un scris mai ușor și mai sigur descifrabil).

Em. Băltianu: Un început de inviorare și prospețime, în citeva pagini (mai ales „Cîmpia” — dar chestia cu Scîții e valabilă mai pe la vecini! — „Capăt de drum”, „Relaxare” și „Nu pot” — care ar mai trebui periate).

C. Stamate: Greșită, hotărîre de a nu mai trimite versuri (una din poezii, de altfel, a și apărut, dacă nu ne înșelăm); se pare că ați luat în prea grav observațiile noastre. Extrem de dificilă, în schimb, întrebarea din scrisoare, între reala plăcere de a vă citi epistolele (amăgirile fiind reciproc interzise!) și imposibilitatea, de a le răspunde altfel decît (telegrafic, meschin, intirziat) în cadrul acestei rubrici. Mulțumiri și pentru telegrama fulger! — ne-a sosit cu mare intirziere (circa 20—30 de ani...).

Gr. Pantea: Nu se află, vai!, și poezia printre darurile (multe și însemnate) cu care v-a înzestrat natura. Textele rămîn niște versificări relativ îngrijite, dar uscate, „făcute”, convenționale, fără aripi și fără cîntec interior.

Toma Vlăsceanu: Pare să fie ceva, dar numărul restrîns al pieselor (ca și caracterul oarecum e-iptic, telegrafic, al unora dintre ele) ne împiedică, deocamdată, să tragem o concluzie. Reveniți.

E. Chelaru: Situație neschimbată. Ceva, în „Facilă”, „Un popas”.

D. Lupu: 1). E de la sine înțeles: cînd aveți drum prin București, dați-ne un semn. 2). Puteți

avea deplină încredere în părerea „tînărului critic” de care pomeniți. 3). Din versurile de acum, „Jalaba” (cam străvezie, totuși!), „Dilemă” (cu finalul în doi peri), „Sora mea” (oarecum).

I. Boidea: Din nou, lucruri slabe, manufactură neinspirată, fără substanță. E și firesc: scrieți prea mult, citiți și studiați prea puțin.

I. Potolea: Ați părăsit drumul cel bun și v-ați afundat în niște grele și incilcite hățșuri, unde nu vă putem însoți. N-am înțeles ce vreți să spuneți în „brambura”, paginilor (vers și proză) pe care ni le-ați trimis.

Cr. Drăgan: O „pană” de inspirație, desigur — lucrurile sînt mai prejos de inteligentele fulgurații anterioare (ceva, în „Lînia vieții”, „Să ne bucurăm”).

A. Frusinoiu, Irina Popescu, T. Neag, M. Ciurel, N. Prodea, L. O. Rusu, C. Calciu, C. Har, Maricel Popa, Mih. Rusu, Rada Iliescu, M. Albeanu, Marinela Ilie, Al. Pașoiagă, V. Rusu, I. Iepure, D. Crișan, Al. D. Raul, C. Vișoiu, L. Găscă, El. Nistor, Theo. G. Bădița, L.H. C. C., L. Cimpoieru, Lorelei, Mariana Bucur, C. Vălcu, M. Firulescu, V. Valahu, I. Dodol, V. Dogărescu, I. de la Siria, Ady Coss, Ioan Ioan, I. Pirlea, C. Hera, C. Sima, Gh. Dușa, Anda N., Antea, A. Catmatie, S. Saulic, Alex. Iordache, I. Dumitrache, El. D. trescu, N. Pară, I. Ghenciu, Corina Effimie, Gh. Nichifor, M. P. Jianu, M. Petricu, C. Păduraru, Laura L., D. Ferraru, D. Persunari, L. Lînescu, Laura Ștefan, A. Bisis, I. Mesteacăn, Șt. Barbu, Cosmonautul, Șt. Nica, M. Român, V. M. Păduraru: Încercări de nivel modest.

GEO DUMITRESCU

N. R. Manuscrisele nu se inaploază.

PRUDENTĂ

Chiar dacă înaintea ta lumina e limpede întinde ca orbul miinile — pipăie-ți cu virful degetelor zidul abia cicatrizat — în aer mai zac aruncate frînturi de săbii păsări de plumb otrăvite preziceri.

ANGELA FILIP

MAESTRUL ȘI UMBRA

Descrînd o adîină mi-am dat seama că mă umbrește o salcie și tu mi-ai spus copilul meu născut dintr-un ou de marmoră îngălbenită iar nu te-ai spălat pe miini iar ai fruntea vinată

și eu căutam o scară trebuia să urc undeva și apoi să cobor înapoi

dar tu mon amour griffu dulcea mea moarte nemurirea mea îmi făceai semne cu o pană și Genevea de Brabant începea să culeagă ciuperca.

DAN EMILIAN ROȘCA

DESPRE POET

Înfășurat în drapelul patriei sale poetul român Theodor Purice odihnește într-o uriașă țeavă de tun, trupul lui e încărcat cu atîta iubire încît otelul a devenit transparent, de aceea vă spun: trimiteți pruncii să-l vadă, să-l citească, organizați pelerinaje spre somnul lui sănătos, e timpul să se vadă cită pace e-n limba românească și în odihna poezilor cît frumos!

Încărcat cu o fără de margini iubire, calm, nepăsător odihnește poetul — ultim obuz din al muzelor stoc — iar țeava îndreptată spre inima rece a veacului, așteaptă, așteaptă comanda de foc!

THEODOR PURICE

CUM SĂ TE INVIT?

Îmi stă pe limbă să spun că nu faci bine castelele de nisip, că nu pot fi castelană de nisip, că pot face

colibe lacustre cu pilonii mingiați de nuferi și cabane de birne sub creștete de brazi

Și iar îmi stă pe buze să spun că n-ai învățat să locuiești ca lumea nicăieri, că eu pot să-ți dărim cu un simplu bobirnac castelele de nisip dar tu, opac, mă înspălmîniți.

Și cum să te invit pe teritoriul meu cu spații largi, sub arcuiri de culori, pe tine, omul de nisip, închis ermetic pe după metereze în palide castele?

OANA KADAR

BUSOLA ȘI MUȘCHIUL

fabulă

Sînteți de acord că-n pădure au loc uneori dialoguri obscure bunăoară o busolă fu interpellată: — N-am să înțeleg niciodată mania de-a arăta numai nordul simt că-mi plesnește cordul văzîndu-te atît de fixistă să știi că există și alte puncte cardinale așa că ar trebui revizuit modul de a gîndi al dumitale... O singură precizare fac vorbise mușchiul de pe un copac.

DANIEL AMURG

DINCOLO DE MINE ÎNSUMI

Stau beat de-albastru și de vise pe ultimele lumii scări și nu am bani nici de țigări în schimb sînt plin de manuscrise

prin oase-mi strigă un pustiu tac sprijinit de carul mare mi-s ochii stele căzătoare și nici iubirea n-o mai știu

pe crucea lumii răstîgnit întruna povestesc o rană care e sceptor și coroană pentru un veșnic hălăuit și-n trup condiția umană îmi urlă greu neostoit

MARIUS DUMITRESCU

ragmente critice

Tipologiile spiritului

Michel Tournier, cel mai interesant — probabil — prozator francez de azi, împarte spiritele creatoare în două categorii: primare și secundare („Vol du vampire”, 1981). „Primarii” n-au memorie, ignoră trecutul și nu știu să conjuge verbul a fi decît la indicativul prezent. „Secundarii” sînt, dimpotrivă, obsedați de trecut și de viitor. Întorc spatele prezentului (istoriei ce se face) și sînt atenți cu un ochi la ceea ce a fost și cu altul la ceea ce va fi. Sînt nostalgici, angoasați și, cînd nu se refugiază în utopiile viitorului, trăiesc cu fervoare în miturile trecutului. „Viața unui secundar este o cameră de ecou și un dedal de subterane” — notează Michel Tournier. Baudelaire, Proust, Verlaine, romanticii germani ar fi spirite secundare, Malraux, Valéry, Mallarmé intră în clasa primarilor. Primarii și secundarii sînt adesea frați dușmani, formează cupluri infernale, dovadă Voltaire și Rousseau. Între ei este o ură năprasnică, dar și o fascinație ce pornește din ură.

Există, arată Tournier, și cazuri mai complicate. Gide, de pildă, este un secundar care are oroare de secundaritatea sa. El visează să devină un primar, însă un număr de complexe și o conștiință încărcată îl împiedică. Dar Malraux, spirit primar prin excelență? Tournier nu-l exceptează de la regulă, deși ar fi cazul. Malraux are un gust suspect pentru istorie și călătorește în lume numai ca să vadă marile simboluri ale trecutului. Nu spune nimic faptul că întîlnirea lui cu istoria se petrece în muzeu? Adevărul este că Malraux care disprețuiește memorialistica („miserable petit tas de secrets”) nu face decît să-și povestească viața în cărți și să-și plaseze destinul în ordinea unei istorii grandioase. Îi plac evenimentele pe punctul de a intra în istorie și admiră pe oamenii deveniți legende. Pentru el omul nu-i decît legenda lui. Putem spune, atunci, că Malraux este un primar obsedat de secundaritate. El vrea să vorbească limba zeilor și să dialogheze cu miturile. Individul comun nu-l interesează decît în măsura în care are în el vocația (pasiunea) grandorii. În *Le temps du Mépris* dăm peste această poziție: „unul din sensurile cuvîntului

artă este următorul: să încerce să dea oamenilor conștiința grandorii care există în ei și pe care ei o ignoră”. Tournier se însăală, cred: Malraux nu-i un spirit tipic pentru categoria primarității. În viață și în literatură el privește totul de sus, cu sentimentul că este un om cu destin și făcut să marcheze destinul lumii. „Primarul” din el, dacă există, vrea să acapareze toate timpurile istoriei și să conjuge pe a fi la toate modurile active și reflexive.

Sînt și alte deosebiri între primari și secundari în literatură. Cei dintîi sînt, de pildă, poeți solari și plonjează în extazul clipsei. Așa procedează Gautier, Mallarmé, Valéry, Saint-John Perse..., poeți al luminii sau ai ceții străpunsse de lumină (cazul Mallarmé). Secundarii iubesc misterul și sînt cu precădere poeți ai nocturnului. Natura este pentru ei un loc de refugiu al miturilor și un spațiu de epifanii. Dacă acceptăm ideea lui Tournier, am putea spune în concluzie că spiritele primare dau cel mai mare număr de modernisti într-o epocă, în timp ce secundarii sînt vizionari și pasești. Au pasiunea viitorului numai cei care au un puternic sentiment al trecutului. Acest paradox justifică pe cei care dintr-un motiv sau altul nu se înțeleg cu timpul lor. Ei fug fie într-o istorie încheiată, fie într-o istorie promisă. Țara lor imaginară se plasează în două zone inconfortabile. Secundarii nu fac, în fond, decît să-l urmeze pe greci care au așezat vîrsta de aur a omului la începuturile existenței. S-a spus pe drept că istoria este, din acest punct de vedere, un regres, o îndepărtare treptată și ireversibilă de un mare mit.

Astfel de compartimentări provoacă de regulă o vie împotrivre. Dacă spiritul creator este unic și irepetabil, cum poți grupa atunci unicul, irepetabilul? Dacă geniul își creează singur legea, cum e cu putință să stabilești o tipologie a geniului? Nu-i, evident, cu putință, dar filozofia și literatura nu fac de foarte mult timp decît să descrie indescriptibilul și să stabilească o tipologie a spiritului. Rămînd la criteriile propuse de Michel Tournier, ce-am putea spune despre scriitorii români? Eminescu este, indiscutabil, un spirit secundar, un mare vizionar nostalgic, un dedal, cu adevărat, de subterane. Arghezi este un primar, dar unul care fuge mereu într-o zonă inaccesibilă și revine sistematic în concret și temporal. Metafizica lui se bazează pe o curioasă navetă între tărîmuri. E în timp și totodată în afara timpului. Ion Barbu

este obsedat de trei sau patru Grecii, poezia nu este decît aventura spiritului de a recupera lumea pitagoreică. E, deci, un spirit secundar, dar unul incomod, agitat, intratabil, dezlăntuit împotriva... secundarității (poezia leneșă, poezia ce nu se ridică la modul intelectual al Lirei...).

Venit din altă geografie a spiritului și cu altă mitologie literară, Sadoveanu este un caz tipic de secundaritate în literatura română. Omul este în proza lui bun și pur cită vreme are o existență cosmică, altfel zis, cită vreme trăiește în afară de timpul istoric. E făcut să viețuiască după legile naturii și în bună înțelegere cu natura. Cînd a intrat în istorie, s-a zis cu el. E aruncat într-o lume străină și pierde limbajul tilcurilor. Despărțirea de matricea lui cosmică este cea mai mare nenorocire ce lovește omul sadovean. Secundaritate, deci, deplină și extatică. E mareț, ceea ce este în firea lucrurilor, este durabil ceea ce urmează calendarul naturii...

La o primă socoteală, spiritele secundare întrec în literatura română spiritele primare. Romanticii intră aproape toți în prima categorie. La fel simbolistii care, aparent, merg în ritmurile istoriei și au pasiunea realului. Sînt, în fapt, spirite fals primare, atente la ceea ce se petrece în zona de umbră a lucrurilor. Nu-i, totuși, o regulă nici în privința lor. Macedonski este un primar prins de mirajele secundarității. Bacovia este un secundar înspăimîntat și de primari și de secundari. Între el și lume stă o teribilă nevroză... Prozatorii realisti sînt prin natura lucrurilor mai apropiați de spiritul primar. Rebreanu, Călinescu, Camil Petrescu, Hortensia Papadat-Bengescu, Preda au o mai mare acuitate la real și mitologiile lor epice se bizuie pe datele prezentului.

Uneori pasiunea pentru istoria ce se desfășoară ascunde un puternic resentiment (cazul Balzac). Alteori refuzul istoriei moderne se asociază cu o mare îngăduință și cu o mare resemnare (cazul Sadoveanu). Spiritul creator românesc are, în genere, o mare capacitate de sinteză și repliere. El se conduce, în genere, după filozofia lui ce-o fi o fi (are dreptate Mircea Vulcănescu), dar în marile momente de criză filozofia așteptării își schimbă brusc structura și direcția. Secundarii se radicalizează și devin, peste noapte, primari intratabili, spirite insurgente. Așa se întimplă cu spiritele creatoare...

EUGEN SIMION

(Urmare din pag. 9)

chis și sensibil să întreprindă tot ce i se cere.

— Mi-a spus cineva, drag mie, că un actor pe care îl apucă strănutul sau sughițul înainte de intrarea în scenă, odată aflat în fața publicului nu mai are nimic. Așa e?

— Scena e miraculoasă. Acolo uți că ai mamă, că ai tată, că ai avut o ceartă. — A venit momentul să vă spun și de ce v-am căutat pe dumneavoastră pentru acest interviu prin care revista Flacăra dorește să omagieze promoția de actori din care faceți parte.

— Sînt nerăbdătoare să aflu. — Vedeți, discutăm într-o garsonieră în care cu siguranță trăiește o femeie cu mult gust, cu mult rafinement. Dar tot ce se află în jurul nostru — incredibil de multe obiecte pentru un spațiu atît de mic, care însă sînt astfel ordonate încît nu creează senzația de sufocare — dovedește că femeia respectivă trăiește singură. De aceea am venit la dumneavoastră: ca în ajutorul unei sîrbători să nu vă simțiți singură.

— Bănuiam că despre așa ceva e vorba. Dar nu sînt mîhnită. Dovadă că pot vorbi foarte liniștită despre singurătatea mea. În meseria noastră e foarte greu să ai pe cineva alături. N-aș putea să stau lingă un om decît dacă îl iubesc. Dacă nu mint pe scenă, cum mi-aș putea permite să mint în viață? Nu pot să fac compromisuri. Nici măcar din respect sau din prietenie n-aș putea să am pe cineva lingă mine. Plătesc, dar asta e. M-am resemnat de mult și e o problemă care nu mă mai interesează. O, am colegi care au încheat familii excelente. E poate dorul nostru de a descoperi un loc ferm unde să ne întorcem după ce am pribegit prin spații și timpuri. M-am obișnuit cu gîndul că eu nu l-am găsit. Fiindcă eu nu sînt o luptătoare. Lupt foarte mult pentru ceea ce fac în meserie, vreau să fac totul bine și chiar foarte bine. Poate că nu-mi mai rămîne energie și pentru mine. De fapt, pentru că de la teatru pînă acasă nu fac decît 15 minute de mers pe jos, am senzația că nu-l părăsesc niciodată.

— Vă bucurați de întîlnirea cu foștii colegi?

— Mă bucur nostalgic. Și îmi mulțumesc că ai venit la mine în această seară. Pentru asta îți fac o favoare. Ți-am arătat vreedată terasa? Vara e oaza mea de verdeață și flori. De-acolo se vede numai o jumătate de cer. Intotdeauna cînd privesc noaptea bolta înșesată de lumină, mă întreb dacă steaua mea se află în jumătatea de cer pe care o văd sau e în partea cealaltă. Haide să privim împreună!

Supunem atenției

Am văzut cu ochii noștri

Cazul unei femei care nu mai are scleroză în plăci

ADRIAN PĂUNESCU: Timișoara, ultima zi a lunii iunie 1984. Numai la ceea ce urmează în rândurile de mai jos nu mă gîndeam. Sint aici pentru un scop cultural și reintru, fără voia mea, în lumea față de care simt o inexplicabilă atracție, a sănătății. Mai exact, a luptei pentru sănătate. Primesc o vizită — o dublă vizită — un bărbat și o femeie, alături de Valeriu Popa, care însoțește echipajul nostru. Bărbatul se numește...

— Mă numesc POPESCU AUREL.
A.P.: ...și sinteți de meserie...
P.A.: Medic.
A.P.: Unde?
P.A.: La Spitalul clinic nr. 5, Timișoara.
A.P.: În specialitatea?
P.A.: Pediatrie și acupunctură.
A.P.: Dv. cine sinteți?
— HUSARIU MARIA.
A.P.: Virsta?
H.M.: 26 de ani.
A.P.: Timișoreancă?
H.M.: Da.
P.A.: Nu ești din Racovița?
H.M.: Cu buletin de Timișoara.
A.P.: De meserie?
H.M.: Ospătar.
A.P.: Unde?
H.M.: La băi, la Buziaș.
A.P.: Si de ce ați venit la mine?
H.M.: De ce? Păi, eu știu, totuși ca să fiți convins și dv. de faptul, de ceea ce ați scris în revistă, în „Flacăra” din 1 iunie 1984 și ca să vedeți, să fiți sigur de ceea ce s-a scris. Cum am fost bolnavă în 1981, cum am născut...
A.P.: Ați născut?
H.M.: Am născut un copil normal și mai am un copil de 5 ani. Acum să vă spun povestea bolii, cum a început și cum am fost vindecată.
A.P.: Foarte bine.
H.M.: Mi-a venit prima dată amorțea la piciorul drept, de la vârful piciorului. Treptat, a urcat sus, pînă la șold. De la șold a trecut în partea stîngă, spatele și brațul și piciorul stîng.
A.P.: Deci, de jos în sus.
H.M.: De la 5 luni și jumătate...
A.P.: Ce înseamnă asta?
H.M.: La 5 luni și jumătate ale sarcinii, n-am putut să mai stau în picioare. În acest timp, cum treceau zilele, tot mai rău simțeam că picioarele parcă le trăgeam după mine. La 5 luni și jumătate de multe ori am căzut și la un moment dat n-am mai putut să umblu. Aveam dureri la coloană, la șira spinării. Aveam dureri în partea dreaptă la ficat, tulburări de vedere, amețeli. Pînă la 8 luni ale sarcinii am stat acasă, îngrijită de maică-mea.
A.P.: La doctor nu ați fost?
H.M.: Am fost la medic, la neurologie, dar nu mi-au dat nimic, nici un tratament, din cauza sarcinii. Am primit vitamine.
A.P.: La ce medic?
H.M.: La neurologie, la Spitalul județean.
A.P.: La cine?
H.M.: La profesorul Minciu și la conferențiarul doctor Marcovici.
A.P.: Și ați fost internată? Ce diagnostic s-a stabilit?
H.M.: Leuconevraxită. Eram paralizată. La comisie, domnul doctor de la comisia de pensionare...
A.P.: Ați fost pensionată?
H.M.: Am fost pensionată gradul I și apoi gradul II.
A.P.: Cînd ați cunoscut-o pe bolnavă, doctore Popescu?
P.A.: În timpul cînd a fost internată la maternitate. Diagnosticul stabilit de Clinica de neurologie a fost leuconevraxită. La maternitate am început să colaborăm. A încercat să facă un tratament cortizonic, recomandat de Clinica de neurologie. Nu s-a efectuat pentru că alăpta. A terminat alăptatul la 11 luni și nu a mai fost nevoie de tratament medicamentos, pentru că a hotărît să continue cura pe care l-o recomandam după naștere.
A.P.: Si ce s-a intîmplat? Aveți vreo speranță? V-a dat cineva vreo speranță?
H.M.: Speranță mi-a dat numai tov. doctor Popescu. Prima dată cînd a venit la mine, la salon, și m-a văzut, m-a consultat, l-am întrebat: „Oare o să mai umblu eu?” Mi-a răspuns: „Dacă ai să fi cuminte, dacă ai să ascuți, o să facem să fie bine, să umblu, măcar să poți să-ți crești copilul”. Nu credeam că într-un an de zile o să mă fac bine, să îngrijesc copilul. Si am început să mă simt mai bine după ce am născut, de la a treia sedință de acupunctură. Pînă atunci n-am putut nici să misc picioarele, nici să stau în picioare. După a treia sedință m-am ridicat din pat, sorbind de maică-mea. Am luat marginea de la scaun cu mina stîngă și cu mina dreaptă m-am ținut de mama. Am făcut 3 pași pînă la ușă. A doua zi dimineață, cînd l-am spus lui

domn' doctor, nu l-a venit să creadă. M-am ridicat din pat, am început să umblu. Dar dureri am avut încontinuu.
A.P.: Cum s-a manifestat grija dv. față de bolnavă, ce ați făcut, doctore?
P.A.: Prin acupunctură am încercat să mobilizez energia stagnantă, iar concomitent am aplicat regimul alimentar, care este „clasic”: fără proteine de origine animală timp de o săptămînă, apoi dezintoxicare — 3 zile. Pe urmă am trecut la un regim adecvat — cu sucuri și cu grîu germinat, cu miez de nucă și mlere de albine, după prescripția inginerului Valeriu Popa, omul lansat de Flacăra, prescripții pe care le-am primit după ce a cercetat cazul pe un set de fotografii, bolnava nefiind transportabilă. Tot după fotografiile a constat că persoana suferă și de lambliază, indicînd un tratament naturist adecvat tipului caracterial al pacientei (limfatic). Astfel am început tratamentul așa-zis „clasic”.
A.P.: Clasic în medicina naturistă. Nu ați folosit nici un medicament?
H.M.: Nici măcar o pastilă pentru cap nu am luat, deși aveam dureri incît îmi venea ceață la ochi, și nu am luat.
A.P.: Dacă ar fi luat?
P.A.: Medicamentul ar fi constituit o substanță străină organismului, care ar fi necesitat un efort de eliminare, prelun-

P.A.: ...l-am prezentat poza.
A.P.: Li făcuserăți ceva special pozei?
H.M.: Am frecat-o ușor în miini.
P.A.: Ca să-i mărească conținutul de vibrații, care sint specifice fiecărui individ în parte și rămîn ca o amprentă energetică pe hirtia fotografică.
A.P.: Cit poate dura o vibrație?
P.A.: Eu cred că poate dura foarte mult timp, are o remanență foarte mare, poate cit durează fotografia.
A.P.: Deci, noi putem stabili după o poză a lui Churchill ce boli a avut el?
P.A.: Dacă ar fi atins-o Churchill.
A.P.: O clipă. Aici este o întrebare-cheie: dacă un om pune mina pe poza altui om, ale cărui boli le simte bioenergeticianul Valeriu Popa?
P.A.: Ale celui căruiu îi aparține poza, pentru că sint predominante vibrațiile lui.
A.P.: Încercătura este mai mare în fotografie dacă este atinsă cu mina?
VALERIU POPA: Este legată și de vibrațiile și de personalitatea individului fotografiat. Vibrațiile acestea sint similare cu mirosul pe care îl lasă un individ și pe care îl detectează ciinele polițist.
A.P.: Dar acestea trec, mirosurile.
V.P.: Ele trec, pentru că nu sint impregnate. Noi lăsăm din vibrațiile noastre și în îmbrăcămintea pe care o purtăm, și în mobilă. Pe principiul acesta se explică de ce francezul Jean-Louis Crozier are proprietatea de-a descoperi persoane dispărute.
P.A.: S-a scris și în presa noastră.
V.P.: Fenomenul va fi dovedit științific în viitorul apropiat, dacă îl vom accepta cit mai curînd.
A.P.: E ceva să constăți și bolile nemanifeste încă și să stabilești și ce are de făcut bolnavul pentru a se vindeca.
H.M.: Eu chiar am întrebat: bine, domnul doctor de la București de unde știe dacă nu m-a văzut, nu m-a consultat?
A.P.: Să ne întoarcem la momentul în care ați trimis poza.
P.A.: I-am prezentat-o personal tovarășului inginer Valeriu Popa.
A.P.: Și ce v-a spus?
P.A.: Mi-a dat indicațiile de tratament, regimul alimentar.
A.P.: Dv. spuneți clasic. Dar ce face Valeriu Popa în plus?
P.A.: Adaptează regimul alimentar tipului de caracter energetic individual. În rezumat: prepararea unor sucuri naturale din legume și fructe, combinate în proporții adecvate.
A.P.: Cu o asemenea cură să se ridice un om din pat — eu mă întreb retoric, pentru că știu — să-și recapete puterile, să-și crească și copilul?
P.A.: Pentru că sucurile proaspete sint vii, energia e vie, pe cînd mîncarea trecută prin foc nu este același lucru.
V.P.: Calciul organic trece în calciul anorganic.
A.P.: Ați început tratamentul.
P.A.: Regimul a constat dintr-un litru de sucuri dimineața, iar la prînz și seara numai cereale germinate, mlere de albine și miez de nucă. Concomitent, am început și aplicarea compreselor cu decoct de paie de ovăz la membrele inferioare.
A.P.: Comprese calde?
P.A.: La temperatura corpului.
A.P.: Ce rol aveau?
P.A.: Un rol foarte important — de-a scoate o parte din elementele toxice ce nu puteau fi eliminate spontan pe căile naturale.
H.M.: După comprese, îmi lezeau pe piele niște bășicuțe cu apă.
A.P.: Fantastic, absolut fantastic. Deci, nici un medicament. De ce nu se aplică în mai multe cazuri?
P.A.: Nu e cunoscut tratamentul și nu i se acordă încredere. Paradoxal: poate pentru că e prea simplu!
A.P.: De ce nu sint mai multe cazuri vindecate?
P.A.: Principiul de tratament pare simplu, dar este dificil de urmat pentru bolnav.
V.P.: Este vorba de autovindecare. Aceasta necesită timp, răbdare și încredere în forțele proprii și, bineînțeles, respectarea cu strictețe a regimului indicat. Maria Husariu se numără printre puținii care au înțeles că singura vindecare adevărată este autovindecarea. Întrucît eu mă ocup numai de cazurile care nu mai au nici o șansă de vindecare pe cale medicală rog pe toți aceia ce vor să se autovindece pe cale naturală să prezinte acte scrise din partea doctorilor de specialitate emise de instituția medicală în care lucrează. Aceasta pentru a nu intra în conflict cu lumea medicală deoarece sint încă destul care nu cred în autovindecare motivînd cînd vîd cazurile autovindicate că diagnosticul nu a fost just stabilit. Pentru cei neîncredători încă dăm adresa acestui caz auto-

vindecat fără medicamente: Husariu Maria, comuna Racovița nr. 121, județul Timiș. Telefonul dr. Aurel Popescu, acasă: 961/3 44 55. Adresa lui Valeriu Popa (pentru alte informații): str. Maior Coravu, numărul 17, bloc C 6, apt. 5, et. 1, sector 2, București. Tel. 62 54 35.
H.M.: Mi s-a spus să fac masaj chiar dacă am dureri și aveam dureri foarte mari, așa că-mi puneam perna în cap și făceam masaj.
A.P.: Pe ce puncte?
P.A.: Zonele tălpii piciorului, care redresează dereglarea energetică, — la ea corespondentele energetice ale organelor digestive, punctele masate fiind intestinul gros, stomacul, pancreasul și ficatul.
A.P.: În talpă? Și la miini nu?
P.A.: În talpă era baza, pentru că datorită gravitației parte din toxine se acumulează jos și de acolo trebuie eliminate. Sint și cazuri care necesită masaje în alte zone ale corpului (ureche, miini, față).
A.P.: De unde v-a venit încrederea în inginerul Valeriu Popa? Cum poate un doctor să creadă în materie de medicina în sfaturile unui inginer?
P.A.: L-am cunoscut întîmplător, deși nimic nu-i întîmplător. L-am cunoscut în 1980 la Botoșani la un congres de acupunctură, și acolo mi-a spus niște lucruri despre mine ca persoană, nu ca medic, care m-au pus pe gînduri. Mi-a spus ce să fac. Respectîndu-l sfaturile, am slăbit 18 kg și au dispărut unele semne de boală. Pe urmă, încet-încet, am început să aplic unele regimuri pe mine, iar apoi le-am extins la bolnavi. Bineînțeles, cu foarte mare reticență. Mai credeam și eu că bolile pot fi vindecate doar cu medicamente, că microbii ne sint dușmani. Dar se constată că atunci cînd se găsește în organism în proporții echilibrate, îi putem considera prieteni.
A.P.: Cum prieteni?
P.A.: Ei contribuie la echilibrarea organismului. De doi ani de zile nu mai prescriu nici un antibiotic. Am devenit adeptul modului de gîndire al lui Valeriu Popa și al medicinei tradiționale chineze, care merg pe același principiu: organismul în stare echilibrată, prin baza lui energetică, respinge orice agresiune.
A.P.: Deci, problema importantă este purificarea singelui.
P.A.: Da, ameliorarea echilibrului energetic printr-o alimentație corespunzătoare, evitarea stress-ului, purificarea singelui, corectarea pH-ului. De exemplu, la copii cu amigdalită recomand badijonaj cu petrol, iar pentru scăderea febrei comprese pe abdomen cu apă și oțet de mere, cum făceau mamele și bunicele noastre.
A.P.: Acestea toate pe care le spuneți sint extrem de importante — să acționezi asupra bolii manifestate atunci cînd medicina modernă nu mai poate acționa, dar etapa cîrcea i se adresează cu predicție medicina tradițională este prevenirea. Asupra acestei chestiuni va trebui să meditam pentru că, de fapt și de fapt, medicina tradițională are acest avantaj asupra oricărui tip de medicină.
P.A.: Numai treptat mi-am dat și eu seama.
A.P.: La cit timp după ce a urmat cu tratamentul prescrip de către Valeriu Popa a reintrat bolnava în cîmpul muncii?
H.M.: Din 29 martie 1984. Pensionarea de gradul I a fost în ianuarie 1982.
A.P.: Copiii cum sint?
H.M.: Bine, mulțumesc, sănătoși tun.
A.P.: I-ați hrănit în direcția în care ați fost sfătuită să vă hrăniți și dv.?
H.M.: Nu încă.
P.A.: Valeriu Popa l-a recomandat regimurile preventive ce trebuie aplicate la copii pentru ca în ciuda predispoziției să nu fie afectați de leuconevraxită.
Aici poate să sune nepotrivit pentru un inocent: mă tratez conform indicațiilor inginerului Valeriu Popa, dar cercetarea mai atentă, mai rapidă și mai profundă a acestor cauze ar duce la concluzii intru totul similare celor la care a ajuns un medic onest și doritor intr-adevăr să facă bine pacienților mai mult decît sîși și care poate fi oricînd militant, cu argumente din interiorul științei medicinale, pentru folosirea capacității cu totul extraordinare, de detectare și exprimare a stării de sănătate, a inginerului Valeriu Popa.
Timișoara, ultima zi a lunii iunie 1984. O femeie care nu se putea ridica din pat, o femeie care era condamnată să-și trăiască tinerețea ca o povară pentru toți ceilalți din jurul ei, se ridică lejer și se duce la ale ei — mai mari sau mai mici — fiindcă, la urma urmei, cite nu are de făcut o femeie?

Fotografie de VICTOR RĂDULESCU

gînd timpul de vindecare.
A.P.: Care este rolul inginerului Valeriu Popa în stabilirea tratamentului?
P.A.: Este un rol fantastic, adică fără dumnealui eu nu aș putea desfășura decît un tratament de dezintoxicare a unui organism bolnav, dar dumnealui, prin simțurile pe care le are în plus, stabilește toja energetică atînsă și lucrează asupra energeticului cu o alimentație adecvată.
A.P.: Cum vă explicați dv. tă după o fotografie, deci fără să vadă bolnava, Valeriu Popa a stabilit ce boli are — boli pe care le știți din concluziile medicale existente, dar și-boli pe care nu le știți?
P.A.: Exact, inclusiv localizarea leziunii și faptul că avea lambliază.
A.P.: Ați fost fotografiată în picioare?
H.M.: Da, însă sprijinită.
A.P.: Să-mi relatați vă rog, cum s-a trimis poza, istoria pozei, unde ați făcut poza?
H.M.: Prima fotografie a fost făcută în comuna Bacova, lingă Buziaș.
A.P.: La un fotograf de-acolo? Cum?
H.M.: Da. În costum de baie — 3 poziții: față, partea dreaptă și spate.
A.P.: Și mai departe?
H.M.: Am scos poza de la fotograf și am dus-o la doctorul Popescu.
A.P.: Și dv., doctore?
P.A.: Eu știam că vine Ingerul Valeriu Popa într-un turneu cu Cenaclul Flacăra, am păstrat-o și cînd a venit...
A.P.: Rolul terapeutic al Cenaclului Flacăra.

Flacăra la dispoziția dumneavoastră

„De cinci ani
mi-am recăpatat
liniștea“

Urmăresc cu interes lupta nobilă dusă de revista Flacăra pentru promovarea valorilor și inteligenței românești. M-au impresionat mai ales articolele despre vindecarea atitor bolnavi, mutilați fizic și psihic, care, în urma tratamentelor doctorului Florea Dinu din Cimpina, au fost redați producției și vieții. Am suferit și eu între 39 și 49 de ani de această cumplită boală, nevralgia de trigemen. Timp de 10 ani nu m-am putut bucura de nimic, deoarece eram

chinuit zi și noapte de crize. Am bătut fără rezultat la ușa multor cabinete medicale până când am nimerit și la ușa doctorului Florea Dinu, care nu mi-a promis nimic — boala fiind foarte veche, — dar care a încercat. Și ce nu au reușit alții medici a reușit el fără nici o durere și nici un risc pentru mine. De cinci ani sint renăscut, mi-am recăpatat liniștea și încrederea în viață. (Ing. Victor Baciu, str. Dacia nr. 7, Rimnicu Vilcea).

• Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități •

■ „Fiind de serviciu la recepția Hotelului Cerna am cazat în seara zilei de 16 aprilie a.c. o delegație compusă din 12 persoane de la I.P.E.G. Oltenia din Craiova. A doua zi, în timp ce eu eram plecat să depun banii la casierie tovarășii au părăsit hotelul fără să achite contravaloarea cazării. Un telefon ulterior primit din partea celui care conducea delegația, m-a asigurat că voi primi în cel mai scurt timp banii. Dar au trecut de atunci 2 luni și desi am apelat în citeva rânduri la conducerea întreprinderii suma nu mi-a parvenit, fiind obligat să o plătesc din buzunarul meu. (Coșei Nicolae, recepționar la Hotelul Cerna, Herculane). Îi invităm pe „uituci“ să-și achite datoriile.

■ Un om bătrîn și foarte bolnav din Focșani, Nicolae Marinescu, a venit la redacție să sesizeze un necaz cu care se luptă de opt luni de zile. În bucătăria garsonierei sale din strada Alexandru Vlahuță, bloc 27, curge apa prin plafon de la etajele superioare datorită, se pare, unor defectiuni ale instalației. Rugăm pe cei în drept să acorde sprijinul lor în remedierea unei situații care și așa trenează de prea mult timp.

■ În urma sesizării lui Marcel Păsărică din București, Drumul Taberei nr. 138, Inspectoratul de Miliție al municipiului București a efectuat un control la cofetăria Opereta în urma căruia s-au descoperit următoarele: vinzătorii Nisulescu Paula și Alecu Adriana au manifestat o atitudine necorespunzătoare față de cumpărătorii, nu purtau ecusoane, nu eliberau note de plată pentru mărfurile servite. În spațiul anexă din spatele unității au fost descoperite vinzătorii Cazacu Nicolae și Costache Mircea în timp ce consumau băuturi alcoolice. În unitate au fost doșite 466 de sticle cu Pepsi-Cola. Vinzătorii respectivi au fost sancționați contravențional. Totodată a fost informată conducerea I.C.R. 2 despre neregulile constatate în vederea luării măsurilor administrative de rigoare.

■ 19 locuitori ai comunei Telciu, județul Bistrița-Năsăud, ne scriu rugându-ne să intervenim pentru urgentarea instalării unui releu fără de care nu pot recepționa emisiunile de televiziune. Ei afirmă că aprobarea pentru releu există încă din 1980, au fost stabilite de către tehnicieni de specialitate locurile cele mai potrivite pentru ridicarea lui, dar lucrările nu au demarat încă.

■ O sesizare în atenția întreprinderii „Inox“ București. Ing. Cazacu Cristian, domiciliat în soseaua Ștefan cel Mare nr. 42, a avut surpriza neplăcută de a constata acasă că roțile perechii de patine pe care a cumpărat-o luna trecută erau în parte defecte ca de altfel și amortizoarele.

■ În urmă cu citiva vreme, Niculina Ciocan din comuna Cernica, satul Tinșanu, solicita luarea măsurii de ocrotire față de cei trei nepoți ai ei. Consiliul popular al Sectorului Agricol Ilfov, cărui revista noastră i-a înaintat această cerere, a stabilit împreună cu organul local din comună întocmirea dosarelor de internare a copiilor în unități de ocrotire corespunzătoare vârstei.

■ Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale a județului Constanța, analizând memoriul semnat de Ana Barboacă din Mangalia, a dispus reincaadrarea acesteia la I.H.R. Mangalia, urmînd ca în timpul sezonului să lucreze ca bucătar, iar în extrasezon să fie detașată la U.P.P.I.

■ Despre o situație inadmisibilă ne scrie Emilia Paula Hristea din București, str. Zboina Neagră nr. 6. Aspiratorul său, tip Raketa, deșus acum un an, la 13 iulie 1983, pentru o mică reparație, la unitatea nr. 97 a Cooperativei Metalocasnica, a dispărut fără urmă. Deoarece corespondenta noastră n-a primit nici un răspuns la reclamația depusă la sediul central al cooperativei, ne permitem să informăm noi conducerea acestei unități că bonul de comandă

Pe urmele materialelor publicate

Cazul Giorgetei Scutariu a fost rezolvat

Publicăm, în numărul 50 al revistei noastre, din 16 decembrie 1983, articolul „Examen cu bucluc”, articol care se referea la situația deosebită a studentei GIORGETA SCUTARIU, de la facultatea de matematică din Iași, secția informatică-seral. În sesiunea din iulie 1983 — adică, exact acum un an — ea a fost exmatriculată de la examenul de „Ecuații diferențiale și cu derivate parțiale”. Nu stăruim asupra cauzelor exmatriculării, deoarece am făcut-o în amintitul articol.

Să admitem că studenta Giorgeta Scutariu ar fi fost vinovată (desi am demonstrat, am spune, matematic, contrariul), dar și în acest caz regulamentul ministerului de resort lasă posibilitatea reinmatriculării, după un an de producție. La cererea de reinmatriculare a studentei însă după 1 an de producție la T.L.H. Iași, decanul facultății de matematică, din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, răspunde că nu e posibilă reinmatricularea, și că, dacă dorește să-și isprăvească studiile, trebuie să dea un nou examen de admitere (?!) Nedrept răspuns, ca înseși condițiile exmatriculării, pricinuite de către un profesor alături eminent.

Trecînd mai bine de 6 luni de la apariția articolului, timp în care G.S. a sperat într-o rezolvare în spiritul reglementărilor de care aminteam mai sus, acesta a apelat din nou la sprijinul revistei. Cu acest memoriu ne-am adresat tovarășului Ion Teoreanu, ministru al educației și învățămîntului. La numai o săptămînă de la această intervenție, am primit din partea Ministerului Educației și Învățămîntului următorul răspuns: „Urmare cererii transmise redacției dv. de către SCUTARIU GIORGETA din Iași, înregistrată cu numerele 6577 și 6584/1984, vă facem cunoscut că Ministerul Educației și Învățămîntului i-a aprobat reluarea studiilor la Universitatea din București, specialitatea Informatică, cursurile serale, în anul II, pentru anul universitar 1984—1985”.

Arătăm recunoștință tovarășului ministru Ion Teoreanu, pentru omenița și înțelegerea dovedite, pentru sollicitudinea și sprijinul acordate în soluționarea promptă a cazului studentei Scutariu. Totodată, mulțumim acelora care într-un fel sau altul au ajutat la rezolvarea acestui caz. (D. S.)

poartă numărul 848 și că motorul are seria 12599.

■ O dispațiție enigmatică s-a petrecut la centrul de pielărie din cartierul Izvor al orașului Sinaia în decembrie 1983. O haină nouă de piele, necesitănd doar o scurtare, a fost predată — cu bonul de comandă nr. 769, bon semnat chiar de responsabilul unității — de către Rodica Popescu, domiciliată pe strada Karl Marx nr. 27 din localitate. La încercările sale repetate de a-și recăpăta haina, Rodica Popescu a primit două răspunsuri cel puțin bizare: 1) Din partea responsabilului centrului: că haina a dispărut pur și simplu de pe raft; 2) din partea conducerii Cooperativei Prestarea: că bonul este fictiv. Rugăm Uniunea județeană a cooperativei meșteșugărești Prahova să clarifice împrejurările acestei „dispațiții”.

■ Dînd curs rugămintii locuitorilor din satul Crăciunești, județul Maramureș, inserată în numărul din 25 mai a.c. al revistei noastre, Regionala de căi ferate Cluj a aprobat reînființarea trecerii la nivel nepăzită de la km 227 + 506 de pe linia Cimpulung la Tisa — Valea Vișeuului. Reînființarea trecerii se va realiza numai după asigurarea rombului de vizibilitate, prin tăierea răchitelor și mărăcinilor de către proprietarii terenurilor respective.

■ În ziua de 25 mai a.c. a dispărut de la școală fetița Carmen Bandac în vîrstă de 11 ani din Birlad. Publicăm fotografia ei cu rugămîntea adre-

sată celor care ar putea da vreo relație să-și înștiințeze de urgență pe soții Ioan și Maria Bandac din Birlad, str. Republicii nr. 304, bl. H3, sc. B, et. 2, ap. 30.

acestea, s-a mai adăugat și se adaugă un mil urit mirositor scurs din camioanele care-l transportă zilnic de la canalul Mureșel aflat în apropiere. În această situație sîntem obligați să circulăm în condiții foarte grele pe stradă. Rugăm organele locale să încerce o îndreptare a situației, cu atît mai mult cu cît semnatarul scrisorii se angajează să participe la redarea unui aspect civilizat străzii lor.

■ O sesizare ieșită din comun ne-a trimis Gheorghe Bodea din București, strada Vulturilor nr. 127, sectorul 3. Din luna septembrie 1983 nici un cititor-incasator al întreprinderii de distribuție a energiei electrice nu i-a mai călcat pragul. În ianuarie a.c. omul s-a dus să achite consumul înregistrat de contor la centrul de pe Bulevardul Leontin Sălăjan de care aparține. I s-a cerut să revină însă peste trei luni deoarece nu avea nici o chitanță. În aprilie, cînd a revenit, a primit un răspuns și mai deconcertant: că nu are nimic de plată. Pe bună dreptate omul se teme să nu fie sancționat mai tirziu pentru o vină care, după cîte se pare, nu-i aparține.

■ Aurel Fălcușan din comuna Feleacu, județul Cluj, se plînge de lipsa totală de activitate culturală din localitate. Deși căminul cultural este dotat cu o stație de amplificare și un magnetofon, acestea stau închise la „loc sigur”. Cu mare dificultate, din inițiativa cîtorva suflători, a putut fi organizat un mic spectacol la care au asistat foarte mulți din cei 500 de tineri din comună. Așteptăm ca dorința de a participa la manifestări culturale interesante a acestor tineri să se bucure în viitor de o mai mare atenție din partea conducerii căminului cultural.

■ În decembrie anul trecut am cumpărat o mașină de spălat care s-a defectat chiar de la prima folosire. Am dus mașina la Cooperativa Avintul din localitate unde mi s-a promis că se va face reparația cuvenită de îndată ce se vor primi motoarele de schimb de la fabrica producătoare din Cugir. După citeva luni de așteptare — cum motoarele întîrziu să sosească — s-a hotărît înlocuirea mașinii defecte cu una nouă. Cu aceasta însă necazul meu nu a luat sfîrșit deoarece înlocuirea nu a fost aprobată, pe motiv că mașina are o zgîriețură. O zgîriețură care s-a produs în timpul transportului și de care evident nu mă fac vinovat”. (Constantin Brazeș din Galați, str. Vezevului nr. 80). După numai o singură folosire a mașinii și după atîtea luni de așteptare nu credem că este corect să se refuze acestui om în vîrstă rezolvarea necazului său, pentru un fleac.

■ Inspectoratul General al Miliției: „În baza scrisorii semnate de Elena Voinea din comuna Dezna, județul Arad, Csiki Nicolae, autorul unui accident de circulație, și martorul Gabor Matyas, care se afla în autoturism, au fost convocați la Miliția municipiului Tirgu Mures pentru a da declarații. Ulterior, în baza sentinței penale nr. 135/1984, Csiki Nicolae a fost condamnat la 2 ani închisoare pentru săvîrșirea infracțiunii de vătămare gravă din culpă iar Gabor Matyas, în solidar cu autorul accidentului, la plata unei despăgubiri civile și a unei rente lunare...”

■ Ca mulți alți școlari din țară, Mihaela Goitwald, elevă la Liceul industrial din Buhuși, domiciliată în strada Timeretului, bloc 6, scara A, apartament 9, se ocupă în timpul liber cu asamblarea unor montaje electronice. De curînd și-a cumpărat din comerț un asemenea montaj pentru un amplificator de 10W. Una din piesele pe care urma să le asambleze,

mai precis un tranzistor, era însă defectă. Încercătoare, Mihaela s-a adresat întreprinderii producătoare — I.P.R.S. Băneasa — cu rugămîntea de a-i fi schimbată piesa defectă.”

■ Din Brașov, de la Elena Munteanu domiciliată în strada Soarelui nr. 3A am primit o propunere care vizează înființarea unei filiale CEC în cadrul Complexului sanatorial „Agigea” din Eforie Nord. La acest complex vin foarte mulți oameni bolnavi pentru tratament și recuperare, cărora le-ar fi mult mai ușor să-și poată scoate banii de pe librete chiar în incinta lui în loc să parcurgă cel aproape 2 km care îi despart de cea mai apropiată unitate CEC.

Pagină realizată de
ALEXANDRU ȘERBAN ■

Poșta redacției

■ Grup de maștri instructori de la întreprinderea antrepriză construcții-montaj — Vaslui: Maistrii instructori primesc concediu de odihnă începînd cu data de 1 ianuarie 1984 în raport cu vechimea în muncă ■ Iosif Rusiczky — Nistru (Maramureș): Vă puteți interna fără bilet de trimitere în orice unitate de specialitate din țară, la cerere, cu plată. Internarea la cerere se face la propunerea medicului șef de secție sau compartiment și cu aprobarea medicului director al unității în care doriți să vă internați. Actele necesare sînt în acest caz aceleași ca și într-o internare cu trimitere, minus biletul de trimitere ■ Gheorghe Docea — Petrosani: Stagiul militar intră în calcul pentru vechime neîntreruptă în aceeași unitate pentru cei care s-au încorporat după data de 1.III.1974. În cazul dv., perioada 1968—1969 nu poate fi considerată ca vechime neîntreruptă în muncă în aceeași unitate economică ■ Mircea Todoca — Salonta: Primele la care faceți referire se acordă numai în situația cînd indicii de natalitate se realizează la anumite cote pe întreaga unitate agricolă socialistă ■ Olivia Mureșan — Gherla: Pină la împlinirea vârstei de pensionare mai aveți ■ Petre Bostina — București: Pensionarii proveniți din personalul încadrat cu contract de muncă pe durată nedeterminată în unitățile Departamentului Căilor Ferate beneficiarii de permise de călătorie gratuite pe calea ferată numai dacă la data pensionării din unitățile respective au cel puțin 10 ani vechime ca beneficiarii de permise ■ Georgeta Barbu — București: Se acordă în condițiile menționate în decret ■ Nicolae Maasz — Lugoj: Adresați-vă direct întreprinderii respective ■ Ion Drăghici — Adjud: Instrucți dv. pentru infirmitatea de război sinteti încadrat în gradul III de invaliditate, legal vi s-a suspendat pensia IOVR începînd cu data de la care ați fost înscris la pensie de asigurări sociale pentru munca depusă și limită de vîrstă ■ Nicolae Zaharescu — București: Dovada îndeplinirii condițiilor de pregătire profesională pentru încadrarea dv. în meseria de electrician se face cu înregistrarea din carnetul de muncă la capitolul „Date privitoare la activitatea în muncă” ■ Mariana Sirb — Ineu: Adresați-vă consiliului oamenilor muncii din întreprindere ■ Emilia Amalțioae — Dumbrăveni (Suceava): Nu puteți fi înscrisă la pensie de urmaș în calitate de soră ■ Renata Ursuleanu — Botoșani: Scrisoarea dv. se află la forul în drept să analizeze și să soluționeze problemele ridicate.

MARGA NEDELEA ■

■ „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10—13.

Starea locurilor publice

• Pahare doar pentru suc! • Filarmonica la ștrand •

Cum se poate amenaja un complex de agrement?

Ca în fiecare început de vară, reporterii noștri au pornit să cerceteze zonele de agrement. Ei au descoperit, vorba poetului, și mai bune, și mai rele, dar au găsit în toate locurile, fără excepție, o grijă în acest sens și realizări pe măsură. Ar fi și surprins să fie altfel, intrucât petrecerea cit mai reconfortantă a timpului liber, după o săptămână de muncă și înaintea alteia, face obiectul unei preocupări permanente a societății noastre.

Pentru amenajarea zonelor respective, în funcțiile de importanță lor, s-au investit fonduri. Nu mari, pentru că nu sîntem în situația de a vinura banii cu lopata, dar suficiente. Cu bani puțin în însă, acolo unde există inițiativă și spirit gospodăresc, se pot face lucruri deosebite. Ca la Ploiești, de pildă, unde rivna localnicilor, în frunte cu primarul, a transformat o fostă groapă de gunoi într-un minunat complex de agrement, de care beneficiază și zeci de mii de oameni ai muncii. Proverbul cu omul care sfințește locul e cu atât mai valabil în acest perimetru, vă veți lămurii îndată. Totul e însă să faci, să pui mina, nu să

astepti ca alții să muncească în locul tău, să-și bată capul! Aici, poate mai evident decît altunde, inițiativa se vede cu ochiul liber.

Ar mai merita discutată, cred, o problemă. Cea a modului în care noi, beneficiarii, înțelegem să îngrijim spațiile de agrement ce ni se pun la dispoziție nu fără eforturi, de tot felul. Că unul sau altul se aruncă în ștrand încălzit e o treabă, ca să zic așa, de educație personală. Pădure fără uscături nu există. Dar că un parc prețios, cum e cel al Poporului din Craiova, a rămas fără statui, decapitate fiind acestea de niște zevceci, sau că un vast complex, de la Bragadiru bunăoară, întins pe cîteva hectare, seamănă în orice luni dimineață cu o mare de birții și cutii de conserve, asta mi se pare cu totul alteceva, și înfinit mai grav. Impotriva unei astfel de mentalități păgubitoare, mai avem de luptat, iar obținerea victoriei depinde, pînă la urmă, de fiecare dintre noi. Cuvîntul și intervenția opiniei publice sînt așteptate.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Trei pe un loc de doi

În Drumul Taberei este un ștrand care în zilele ploioase, cînd nu vezi tipenie de om, pare enorm. Toți sa te pînă liniștit pe marginea lui și simți cum te copleșește singurătatea. Dacă îl vezi pentru prima oară într-un asemenea moment de solitudine, ștrandul din Drumul Taberei pare unul din cele mai odihnoare spații din zonele moderne ale Bucureștilor. Ajunge o zi însoțită. Dacă vii la ora 9 și speră să-ți mai găsești un loc, te înșeli. La ora 9 este deja tirziu. Copiii și părinții au pus stăpinire pe iarba din preajma bazinelor. Te așezi undeva printre copacii tineri. Cel care vin nu mai au loc nici sub copaci. Se așază pe peluza de lângă intrare. Pe stradă trec pietoni, trec bicicliști și trec autobuze, și dincolo de trotuar, și de gardul de sîrmă, înalt de un metru stă lumea dezbracată, întinsă la soare sau improvizînd un fel de piknic pe un cearșaf, cu castraveți, ceapă, roșii și salată și cu un mic aparat de radio. Printre celelalte cearșafuri aleargă copiii care se întorc de la bazin sau de la dușuri. Evident, ei se întorc alergînd, și-n alergare stropesc. Dacă stropesc, lumea țipă. Pe cimentul din preajma bazinelor se adună adolescenți și bărbați cu veleități fotbalistice. Pe marginea unui bazin se întind cel puțin cinci miute. O miută se joacă numai cu o minge de cauciuc. De la cinci miute, semănînd cu cinci proiectile, mingile zboară spre cei întinși la soare și-i pocnesc în cap, le cad pe cărți, pe ziare, pe cearșafuri. De obicei, de aici încep tot felul de certuri. Cei care sosesc mai tirziu nu mai au nici o șansă. De obicei se roagă de unii și de alții să apropie mai tare cearșafurile și să le facă loc. Așa ajung să stea aproape lipiți. Nu mai ai pe unde călca. Fiecare stă la soare cu ochii închiși. Strîngi din pleoape pentru că altfel realitatea imediată îți presează aproape material privirea. În dreapta ta respiră cineva. Doarme adînc. În stînga unul ascultă muzică. În față plînge un copil. În spate două femei vorbesc despre stofta de mobilă. În apă, nu intră decît copii. Sînt cîteva care sar în bazin încălțați cu teniși și cu șosete. Pe deasupra apei mai plutesc paie și fire de iarbă. E riscant. Apa miroase. Cu îngăduință s-ar putea spune că are un iz de clor. Toată lumea face duș. Dușuri sînt puține. Pentru asta se face ordine, adică rînd. Mamele cu copii au prioritate. Jumătate din populația ștrandului e alcătuită din mame cu copii. La intrare, în stînga, e un chioșc. La chioșc se vind răcoritoare în sticlă normală și în sticlă de o jumătate de litru. Cel mai adesea te apucă groaza cît lichid trebuie să înghiți. Vinzătoarea n-are rest. Pierzi 25 de bani, pierzi 15 bani, pierzi timp. Vrei să te răcorești, vrei să te relaxezi. Din spate te împinge cineva. Vrea suc răcoritor, vrea să se răcorească, să se relaxeze, să-și petreacă o duminică plăcută. Arareori pe acoperișul cabinelor și al punctului sanitar apar și două boxe. Le aduce un băiat bun care, pentru a impresiona fetele din cartier, vine cu muzică. Ascultă o jumătate de cîntec. Kenny Rogers are totdeauna o lacrimă în fiecare cîntec. Țac! Instalația s-a dus naibii. Se aud fritturi de melodii, gîjii-turi. Într-un loc public viața e plină de farmec. Nu prea mai ai viață personală. Ești unul din grămadă. Cel mai bine e să renunți la orice fel de orgoliu și să cumperi de un leu seminte. Dar, și fețele de la seminte (de cîteva ani 5 femei și un puști au drepturile de vinzare a semintelor și a „ciungăi” concesionate în exclusivitate) s-au șmecherit. Dai întil leul și pe urmă primești semintele. Invers, niciodată, ca să nu poți contesta,

Semintele le mîncîci cu discreție. N-ai unde să arunci cojile. Peste tot sînt numai cearșafuri. Dacă le arunci pe ciment se agăță de tălpile copiilor și ajung în apă. Ne înghesuim ca să încapă ultimii întirziati. Se dezbracă și trec direct la masa de prînz. Pe la mijlocul ei, trec doi puști care stropesc totul. Sîntem mulți pe un spațiu îngust. Dacă gardurile ar fi din tablă ar mai trebui pușin ulei și un capac. Și fiecare vrea să se odihnească să se relaxeze. Și nu ne cunoaștem și nu avem treabă unul cu altul. Dar cînd nu ne mai despart decît 20 de centimetri orice plăcere a unuia devine pentru celălalt un pretext de ceartă. Și atunci te întrebîi care este noul cod al bunelor maniere într-un loc public. Dacă manierele nu s-au schimbat, atunci singura soluție este să schimbi locul. Dar el este unul singur și toți ceilalți oameni vor să se relaxeze și să se odihnească într-o duminică.

CORNEL NISTORESCU ■

Bărcile și băncile...

Putem spune, în sfîrșit, că vara și-a făcut loc și în viața noastră. Și fiindcă duminicile călduroase te dau afară din casă locurile de agrement din jurul orașului și chiar cele din oraș devin din ce în ce mai căutate... Într-o duminică la Pustnicu află că una din măsurile luate pentru acest sezon estival este aceea că pe lacul din apropiere să nu mai existe bărci. Motivul? Anul trecut, cîteva cheflii, într-o avansată stare de ebrietate, s-au jucat cu ele pe lac. Desigur n-a fost nici un accident grav — dar s-a hotărît ca pe lacul din pădurea Pustnicu să nu mai existe bărci. Și pe lacul de la Doamna Ghica nu mai sînt acum bărci. De ce? Spre toamnă, în timpul nopții, localnicii au transformat bărcile în lemn de foc. A fost tocat, să spun așa, și lemnul de la debarcader și cel de la o barcă care deservea pe cei care lucrau aici. Și în acest caz, s-a luat hotărîrea ca să nu se mai aducă bărci pe lacul din parcul Ghica. Din această motiv pe întreaga suprafață a apei s-a așezat iarba.

O situație asemănătoare o au băncile. În parcul Operei am căutat cîteva ceasuri o bancă. Nu le-am mai întilnit. Parca au intrat în pămînt. Nici în parcul Herăstrău (pe porțiunea dinspre Casa Școlii), pe marginea lacului, nu mai există nici o bancă. Am văzut oameni, care după ce și-au întins zărele, s-au așezat pe iarbă. Am mai văzut seara, după ce părăsile încep să odihnescă, cum ele arată ca niște imense depozite de hirtie. Oare aceasta-i o soluție? O fi existînd o legătură între bărcile lacurilor și băncile parcurilor?

SORIN POSTOLACHE ■

Continuă să fie simbătă

Ceea ce clujenii numesc parcul mare este un simbur de pădure frumoasă în mijlocul cetății. Pe toată lungimea, grădina publică, tăiată de o alee pietruită, cam cit un bulevard, are pe laturi rînduri de copaci și șanțuri traversate de mici poarte — toate la fel — ce dau în alte două mari alei paralele. În dreapta și-n stînga: copaci și fin, alei mici și o spuză de bănci. Răcoarea și cîntecul păsărilor te scaldă într-o neașteptată îndepărtare de asfalt, de semafoare și tobe de eşapament. Gărdul de beton dantezat, inundat de vegetație și pe alocuri deteriorat, e mai mult un element decorativ la marginea trotuarelor. Un gard înalt la o grădină publică nici nu e atît

o pledică în calea celor care l-ar putea strica frumusețea pe cit este o ofensă la adresa celor care nu strică nimic. În București am văzut, în fața unor blocuri, nu puține grădinițe de flori împrejmuite maniacal cu șiruri de sîrmă ghimpată. La Cluj-Napoca parcul mare n-are nici zid împrejur — intri aproape pe oriunde — nici nu a ajuns lagăr vegetal. Vocația sîrmei ghimpată a bucureștenilor care încarcerează flori probabil că pentru acești bravi ardeleni seamănă cu girafa în fața căreia unul dintre ei a spus atît de convingător „asta e ceva care nu există”, încît paznicul grădinii zoologice n-a mai crezut nici el ce vede și a încercat să pipăie bestia cu capu-n nori. În parcul clujean florile sînt mult mai puține decît copacii. Domină farmecul de pădure și e bine. De altfel, ca să fim drepti, aici frumusețea vine poate mai mult de la mina naturii decît de la mina omului. Pe aleea din stînga o grămadă de nisip arată că pe parcursul verii vor trece pe aici niște lopiți entuziaști. Pe dreapta, o mică zidire: un chioșc de răcoritoare cu cîteva mese și două umbrele. Alături de sticle cu sticuri, orarul stă în geam: zilnic 10—18. Ne apropiem de prînz, dar e închis. Pe aleea centrală apare o remorcă să ia grămezile de iarbă cioplită de pe șanțuri și pleacă spre burg trasă cu tandrețe de un tractor. La ora 13 și jumătate, un vinzător deschide chioșcul. După ecuson se numește Iosif Szasz. La iuțea se ocupă mesele. Cu excepția a vreo doi copii, toată lumea cere bere. Nu este decît bere la litru. Cu dificultate se obțin și pahare de plastic. Oricum cite doi oameni nu vor să bea din aceeași sticlă, cum îi îndeamnă, autoritări și adînc uitit de acest moft, Iosif Szasz, care o ține morțiș că are paharele doar pentru suc.

O rochiță de școală își adăpostește numărul matricol la pieptul unei tunică de licean. Bustul lui George Coșbuc stă inconjurat la poale de un fel de flori, niște plante mici ornamentale care alcătuiesc un rond cu felii de roșu și de verde pal tinzînd spre galben. Un cătel alb cu fruntea neagră și cu enorme urechi tot atît de negre pe cit de clăpăuge e o jucărie vie care aleargă. Pe o bancă, un tinăr ține o fată cu capul în poală și ea pare că doarme vegheată tanuru de melancolia lui. Cîntă pasările în copaci ca într-un miez de pădure. Un porumbel se pîmba pe o alee, imposibil ca un pieton surd. Perechi de-nuragosiși onorează ici-colo bănci hîrbuite. Pe linga coșurile de hirtii înfundate ochi, sînt cercuri largi de tot ce n-a mai încaput în ele. O alee e în curs de pavare. Cineva a și făcut treaba pe lungime de vreo nouă metri. La statua lui Lucian Blaga, pe soclu, s-au uscat de mult niște crenguțe care probabil au avut flori cînd le-a adus dragostea tăcută a unui trecător. Mai sînt zece minute pînă la ora 14 și începe iar ploaia. Bustul lui Liviu Rebreanu ar merita să-i fie restaurat soclul. În preajmă, pe alee, dintr-un enorm copac uscat au rămas 11 bușteni cam de un metru și jumătate lungime. Banca din ureapta bustului e ocupată de cîteva șahiști. În scorbura copacului care-i adăpostește cineva a îndesat cartoane și chiar o mătură. Mai incolo, lingă aleea mare e înfipt, pe o vergea de metal, un cerc galben de tablă pe care scrie: „INGRIJIT DE LICEUL MAT.—FIZ. NR. 3” Ce îngrijesc acei elevi, tot parcul? În spatele restaurantului CASINO e parcată o Dacie albă l CJ 3670. Un camion vine prin parc să aprovizioneze localul, în capătul celălalt al grădinii, pe stînga, e lacul de canotaj, cu toate bărcile moțînd pe mal. În parc, între cele două poduri bogat arcurite ce duc la alt restaurant, vinzătoarea Emilia Stanca n-are clienți la suc. De la ea află că localul acesta e numit de toată lumea KIOS (nu știe de ce) dar n-are firmă, iar în acte i se zice unitatea 74 parc.

Sub ploaia care se întefeste, în parcul mare nu mai rămîn decît generațiile de hirtii și pahare de înghețată aruncate

pe alee și Emilia Stanca sub umbrela chioșcului ei improvizat. Continuă să fie simbătă 23 iunie 1984.

DORIN GHERGHINESCU ■

Un firicel de apă și un petec de pădure

În urmă cu trei ani, prundul Teleajenului era groapa de gunoi și moloz a municipiului Ploiești. Printre mormanele de resturi, ce părea că au condamnat pentru totdeauna acele locuri, trecea Teleajenul, un rîu cu totul obișnuit, care vine turbure cînd la munte plouă. În imediata vecinătate e pădurea Bucov, unde cu timiditate se amenajase un restaurant, un început de grădină zoologică și două tonete, supape pentru restaurant în zilele de sărbătoare. Ploieștenii dornici de natură și mai ales să facă baie într-o gîrlă cu mici și bere pe mal se duceau tocmai la Snagov, 70 kilometri dus și-ntors. Cu e-lesne de dedus, cei mai mulți stăteau însă acasă. Natura a fost darnică cu Ploieștii cînd a pus sub ei zăcăminte de petrol însă nepăsătoare cînd nu i-a așezat în apropiere un lac mai acătării, să zicem, unde să poată oamenii să facă baie. Și ce era de făcut?

S-a procedat la o corecție. Ideea a fost a tovarășului Mircea Ionescu, prim-secretar al Comitetului municipal de partid și primarul municipiului. Tot el a fost permanent în mijlocul celor care au înfăptuit-o. Așa ne-au spus toți cei cu care am stat de vorbă și ca atare ne facem datoria să mutăm cuvintele lor în pagină tipărită.

Sub conducerea Consiliului popular municipal, în nici trei ani, toate unitățile economice din oraș — Trustul de construcții speciale în petrol, întreprinderea de produse refractare Pleasa, întreprinderile de construcții și montaj, combinatele chimice și rafinările, întreprinderea 1 Mai, întreprinderea de utilaj petrolier și reparații Teleajen, întreprinderea de reparații, Uzina de produse pentru construcții și, bineînțeles, întreprinderea de gospodărie comunală și locală, am enumerat doar pe cele mai importante — au transformat groapa de gunoi a orașului, un teren plin de pietre și pe care nu se putea cultiva nimic, în Complexul de agrement Dacia. În prundul Teleajenului și în pădurea Bucov s-au realizat 15 000 metri pătrați de alee asfaltate și pietruite, s-au plantat boscheți și pomi pe 12 hectare și s-au sădit 3,5 kilometri de gard viu. Terenurile de sport au o suprafață de 3 hectare. Ștrandul amenajat pe malul Teleajenului are o suprafață de 13 hectare. Plaja și peluza cam tot atît. Rîul a fost pus să coalească o insulă artificială pe care odată cu tasarea pămîntului se va construi un restaurant. Drumul lui ocolit permite ca apa să se limpezească prin decantare. Din primăvara aceasta, ștrandul a fost dotat cu dușuri și cabine. Pe plajă e mulțime de terenuri de sport, leagăne, tobogane, tonete unde se pot cumpăra sucuri, slipuri, articole de plajă diverse, cărți de citit. Alături, pentru cei care nu se mulțumesc cu biscuiții și sucuri, își desfășoară activitatea două restaurante, unul al cooperativei, celălalt al ICSAP Ploiești. La stația de radiofrecvență a ștrandului se prezintă un program non stop, gen Radio Vacanța, îndrumat și realizat de Filarmonica ploieșteană. În fiecare duminică, pe cele două estrade, din pădure și de la ștrand, dau spectacole formații artistice ale sindicatelor din unități economice, ale caselor de cultură și cluburilor muncitorești. Pe lângă formațiile artistice de amatori, Ansamblul folcloric Prahova al Casei municipale de cultură, Chindia al Casei de cultură a sindicatelor, Marama al U.J.C.M., Constelația Brazilor al Combinatului chimic Brazi și Dacia al întreprinderii 1 Mai Ploiești au fost antrenate și formații de muzică ușoară profesioniste. Pentru a nu fi nevoite să cînte doar seara, celor 8 formații de muzică ușoară ale restaurantelor li s-a dat posibilitatea să se producă și la lumina zilei. Duminica trecută au dat spectacole formațiile artistice ale Rafinării Vega și ale întreprinderii de materiale izolatoare Berceni. Zi de zi și mai ales simbătă și duminică, 30 000 de ploieșteni se pot prăji la soare pe plaja noului ștrand, fug după mingi de diferite mărimi, se dau în leagăne și se înghesuie la tonetele cu mici și bere. Unii preferă să ia masa la iarbă verde, așezîndu-se în jurul păturilor întinse pe jos sau de o parte și de alta a meselor din jumătăți de trunchiuri de copaci, stînd tot pe jumătăți de trunchiuri de copac în chip de scaune. Să recunoaștem că bucățile de brînză, oul fiert și roșiile au alt gust mincate în aceste condiții. Iar de bere ce să mai vorbim?

Complexul de agrement Dacia are o suprafață de peste 40 de hectare. De buna lui întreținere și dezvoltare se ocupă, cum am mai spus, toate unitățile din municipiu. Organizațiile de tineret au în grijă spațiile verzi. La ora cînd l-am vizitat, cu puțin înainte ca mașinile și autobuzele să aducă aici zeci de mii de oameni dor-

Opiniile sînt libere, dar nu și obligatorii

TOT FELUL

I. L. Caragiale

• Autobuz cu umbrelă • Tirg de animale mici • Luminarea fetei •

nici să se odihnească plăcut și activ după o zi de muncă, era o curățenie desăvîșită. Să recunoaștem că n-am văzut nici măcar o hirtie aruncată pe jos. Primăvara și toamna, tinerii adună tone de frunze uscate. Pe marginile aleilor, pentru că oamenii sînt grăbiți să facă din aceste locuri unele din cele mai frumoase, au plantat sute de lei de patru cinci metri înălțime, gata crescuți. Tot ce s-a făcut aici, pe lângă uriașă cantitate de muncă investită, mai are un merit. Natura, în ce are frumos, a rămas aceeași. S-au corectat doar infirmitățile ei, dacă se poate vorbi despre așa ceva. În câteva rînduri am încercat să vă arătăm cum era aici în urmă cu trei ani și ce au făcut prin muncă, pricepere și responsabilitate față de oameni cei investiți cu decizie în municipiul Ploiești și județul Prahova. Nu ne mulțumim să spunem că ei ar trebui luați de exemplu. Mai mult, asemenea complexe de agrement ar trebui să devină obligatorii pentru fiecare oraș, pentru fiecare municipiu, un criteriu important în întrecerea dintre consiliile populare ale acestora. Un schimb de experiență pe tema „Cum se poate face un complex de agrement pe marginea unui firicel de apă și al unui petic de pădure” poate fi organizat la Ploiești cu maximă eficiență.

OPREA GEORGESCU ■

Un mare parc și câteva sugestii

Parcul Poporului din Craiova și-a păstrat neștirbit caracterul romantic pe care i-l-a imprimat creatorul său, arhitectul peisagist francez Redont. În 1900, la început de veac XX deci, planul parcului realizat de acesta, obține Medalia de Aur la Expoziția Universală de la Paris. Devenea, începînd de atunci, unul din cele mai valoroase monumente de arhitectură peisajeră ale țării. Și azi, ca și în urmă cu peste 80 de ani de cînd a apărut uriașul parc în cetatea Băniei (are aproape o sută de hectare, dintre care 4 numai cu lacuri, hipodromul — 20, drumurile și aleile cumulînd peste 35 km.) — regăsești generosul cadru romantic: castelul în ruină, poduri peste cursul pîriului, imitații de stînci, parapete de pod imitînd trunchiuri de copaci, cascade și, peste toate, podul suspendat, apariție de curcubeu peste cerul lacului cu nuferi și lebede.

În sfîrșit, copleșitoarea emoție a reîntîlnirii cu parcul craiovean nu ne împiedică să aducem în scenă câteva propuneri lansate de olteni intru mai buna gospodărire a lui, atît pentru împlinirea bucuriei celor de azi cît și un astfel de parc, cit și a generațiilor viitoare. Cum există multe busturi ale unor personalități de seamă — Mihai Eminescu, Constantin Brăncuși, Tudor Arghezi, Traian Demetrescu ș. a. — create de sculptori contemporani, și cum acestea sînt împrăstiate prin parc, uneori nepuse în valoare, ideea unei alei a personalităților ni s-a părut interesantă. S-a sugerat și locul: dinspre intrarea în parc, spre debarcader! Mincarul ar trebui să facă parte din lumea parcului! A mai fost cîndva dar a dispărut precum un meteor. Pe vremea aceea, mai puteau și ei, craiovenii, cu ajutorul minicarului, să-și cunoască parcul! Cu piciorul e mai greu să bați zecile de kilometri de alei și drumuri. Reaparitia lui, ni s-a spus, ar fi salutăta cu entuziasmul. Toată lumea ar avea de cîștigat, inclusiv unitățile comerciale cit și unitățile cu profil cultural. Frumousul chiosc al fanfarci (a cărei apariție tînse într-o vreme să intre în tradiție!) așteaptă formațiile în cauză. Și, doar există, nu una, ci cinci în municipiu, toate cu nume de rezonanță! Lacul n-a mai fost de multă vreme curățat. Nu se mai miră nimeni că Teatrul în aer liber este prea puțin folosit. De ani de zile se simte nevoia împrejurimii lui. La rîndul lor, multe din statuile și busturile din preajmă par părăgînite, descolțate. Din unele n-au rămas decît soclurile. Cu mai mult interes și spirit gospodăresc hipodromul și-ar putea recîștiga, în viața populației locale, farmecul de odinioară. Pe lângă cursele de sărituri la obstacole (și acestea destul de rar organizate!) s-ar putea reincepte — pentru că există condiții — cursele de trap — în prezent doar la Ploiești organizîndu-se. În sfîrșit, există în incinta parcului 3 unități comerciale: Restaurantul „Debarcader”, „Castelul fermecat” și „Ciobănașul”. (Vizavi de „Debarcader” există un chiosc pe insulă unde s-ar putea amenaja o excelentă cafeana care să prepare cafeaua la nisip!). Dintre toate însă „Debarcaderul” rămîne cel mai atractiv loc de popas, iar responsabilul lui, Constantin Ciocîi, depune eforturi ca totul să fie cit mai bine. Și e. El speră să rezolve și problema bucătăriei. Atunci și-ar avea rostul și înființarea unei pescării — loc în care să se poată prinde peștele și pregăti pe loc! Atunci „Debarcaderul” și-ar intra, cu adevărat, în rolul lui de restaurant mult solicitat din cauza pitorescului așezării sale.

GEORGETA ȘTEFANESCU ■

Tot felul

Cu cîțiva ani în urmă, Ion Preoteasa din București, str. Secerei nr. 27 A, sector 4, a pierdut un carnet de C.E.C. cu 7500 lei. Cum omul nu avea numărul carnetului, tot încearcă să-și recupereze suma și nu reușește în nici un chip. Poate îl ajută instituția unde se află banii • **Intreprinderea Electronica** a omologat în fază de prototip un RAC — instalație audio de mare fidelitate care are toate șansele să se confrunte cu piața în ultimul trimestru al acestui an. Va dispărea astfel atît de discutata afacere cu scule muzicale • **Intreprinderea de sere Bercești** a perceput 210 lei pentru ornarea cu garoafe a unei lumînări de nuntă. **Luminarea aparține clientului. O altă instituție particulară, pentru aceeași operațiune, dar cu luminarea ei, a perceput aceeași sumă.** **Prețuri și mode** • Hotelul Comandor din Mamaia și-a depus candidatura la cel mai frumos hotel al stațiunii estivale. Frumusețea ca frumusețea, dar cel mai adesea bunul-gust dă tonul • Un coleg de redacție depune mărturie pentru samavolnicile cu care sînt tratate florile de la Snagov. În fiecare duminică, zeci de indivizi se întorc din week-end-urile brățele încercate cu nuferi. Cei care îi rup nu sînt neapărat erbivori! • **Lac artificial**: În localitatea Tunari, pe șoseaua de centură a Bucureștilor, chiar în mijlocul satului există un lac artificial de toată frumusețea. Fericita desecare s-a produs abia luni • **Nu se găsește condensatoare pentru frigiderele Arctic.** Cine le consideră inutile? • **Intunerice util**: **Simbătă 30 iunie, la grădina Parc hotel din București, s-a difuzat filmul american Cactus Jack.** Proiecția a început la ora 21 și după 30 de minute a fost întreruptă la insistența publicului care nu vedea nimic pentru că afară era lumină. Filmul a fost reluat abia după ce s-a făcut beznă • **Din construcție**, starea apartamentului 14 din blocul A 12, scara A, et. 4 de pe strada Mioarei nr. 11 este lamentabilă. Apa pătrunde prin pereți și plafon și locuința s-a degradat în așa măsură încît locatarul a contractat o boală T.B.C. Nu se poate contracta reparația apartamentului? • O situație la fel de neplăcută o are și Eugenia Hențiu din str. Prevederii nr. 5, bloc P. M. 11 A, sc. E, et. 6, ap. 172, București, care a descoperit că unul dintre pereți avea un geam unde nu trebuia și a fost astupat de constructori. Cine l-a pus e anunțat că între timp geamul respectiv s-a deschis • **În Iași nu funcționează nici un atelier de reparație sifoane.** El a existat și depindea de Cooperativa de industrie mică. Secțiile acesteia s-au unitificat și s-au mutat în alt loc și atelierul a dispărut • **Grigore Anghel, str. Lucresiu Pătrășcanu nr. 3, bl. GI din București, ne scrie că de cite ori sună la telefoanele 41 15 00, 65 60 90, 23 88 90, 23 84 60 afectate comenzilor de butelii 1 se spune că a greșit numărul. Dacă se prezintă la**

Precizare

Ne vedem obligați, pentru a răspunde răscoală tuturor celor care ne pun întrebări privitoare la absența din formula actuală a cenaclului a unora dintre membrii mai vechi, să precizăm următoarele:

Vasile Șeicaru, cîntăreț format de Cenaclul Flacăra (vezi și interviul acordat de acesta în Almanahul Flacăra, 1983), după ce fusese refuzat de un grup rock de condiție medie și primit în cenaclu în ciuda limitărilor sale repertoriale, pe cînd cînta doar două sau trei piese, s-a bucurat aici de o generozitate aparte care l-a propulsat în scurtă vreme între cei din virf, acolo unde nici n-ar fi visat să ajungă.

Aproape peste noapte, și-a transformat inițiala deznădejde umilă într-o grandomanie răutăcioasă, convingerile (cite le avea) în simple mofturi, obligațiile datoritoare în pretenții denigratoare. Interesat de „împlinirea” noii sale condiții, el și-a propus atîngerea următoarelor țeluri: Să se mute din comuna Oancea, unde fusese repartizat ca profesor de educație fizică și sport, la Galați. A fost ajutat! Să se mute din invățămînt la o Casă a pionierilor și școlimilor patriei, într-un post mai lesnicios. Zis și făcut! Să realizeze niște piese de succes, folosind chiar o parte din cele confecționate anterior care nu se impuseseră niciodată din pricina stupidității textelor. Ajutîndu-l, altcineva a investit aici efort creator, încredere, autoritate iar lui, doar l-a reușit! Să determine prin intrigă plecarea din cenaclu a lui Victor Socaciu și George Nicolescu, lăsînd să-l scape prin îngustimea gîndului părerea că în competiția valorilor poți fi cîștigător prin neprezentarea celorlalți. Și-și pună telefon. La acest aparat ne-a lăsat vorbă să nu-l mai căutăm cîci are treburi mai importante. Să scoată un disc. I s-a facilitat apariția unui L.P. fără să fi scos vreodată un single. Să-și cumpere cu ajutorul firmei cenaclului, și la urma urmei cu banii cîștigați în cenaclu, mașină cu prioritate. Și peste toate să-l atragă pe Ștefan Hrușcă, de a cărui puritate sufle-

fața locului 1 se spune că orice comandă se primește doar telefonic • Pe primul semestru al anului, 6 unități industriale din județul Hunedoara au livrat la export marfuri în valoare de peste 10 milioane lei • **Autogara din Pitești Nord (str. Gh. Coșbuc)** are program de funcționare între orele 5—22. Un locuitor al comunei Coștești, județul Argeș, a depus un geaman-tan la casa de bagaje și cînd a revenit să-l ridice a descoperit că aceasta nu era deschisă decît între orele 6—14. Probabil că la Pitești s-a hotărît că între orele 14 și 22 nimeni nu are voie să aibă bagaje • **Moda** cu vindutul cartilor în pachet combinate în așa fel ca vinzătorul să bage pe gît cumpărătorului o carte bună și să-i ofere cadou una proastă a ajuns abia de curînd și la Librăria din Gura Humorului. În orașele mari ea s-a fumat demult • În **Poiana Cimpina**, la etajul doi al clădirii în care funcționează temporar (temporar din 1977) secția de boli interne a spitalului din Cimpina este cămin de nefamilisti. Aceștia se dau în show în fiecare noapte și protestează vehement cînd li se spune că sînt pe aproape de statutul de pacienți. Tinerii respectivi sînt mindri că lucrează la Intreprinderea de reparații tractoare și motoare grele • **Directoarea Școlii generale nr. 1 din Fundeni, jud. Călărași, a inventat bilete de 5 lei pe care le-a vîndut pentru serbarea de 1 Iunie dedicată Zilei copilului.** Un copil a vrut să intre și pentru că nu a avut 5 lei a fost lăsat afară • **Actorul Mircea Șepitilici** interpretează rolul principal și realizează scenografia, decorurile și costumele piesei Volpone de Ben Jonhson pe scena unui teatru canadian • **Tirg** de duminică din Piața Obor la care se vînd animale mici și păsări cîntătoare are un farmec aparte și este foarte bine aprovizionat cu tot felul de „orătării”. Cine cumpără? • **Orchestra Filarmonicii Moldova din Iași și cea a Filarmonicii din Satu Mare** participă la două festivaluri din Italia. Îi așteptăm cu lauri! • **12 tineri muncitori de la Combinatul de utilaj greu din Iași** au turnat o piesă de 325 tone. Operațiunea le-a reușit perfect • **Autobuz cu umbrelă**: **Pe ruta Izverna — Tirgu Jiu circula autobuze în care plouă.** Călătorii folosesc umbrela • **Am primit la redacție** mai multe telefoane prin care sîntem anunțați că tot felul de indivizi ahtiați după flori de tei urcă în copaci și în loc să culeagă florile, rup crengile și le dau altora care le culeg stînd pe scăunele. Ce e de făcut? Poate vin oamenii A.D.P.-ului și scutură puțin de copacii din care cad crengi • Prin intermediul colegului Constantin Pălăduță de la Flacăra Iașului aflăm că doi ingineri tineri, proaspeți absolvenți ai Facultății de mecanică, Radu Timofte și Doru Pamfil, au proiectat în cadrul lucrării de diplomă un ciclomotor de 27 de kilograme care consumă 1,2 litri la suta de kilometri și dezvoltă o viteză de 40 de kilometri la oră.

CORNEL NISTORESCU ■

Stimate tovarășe redactor sef,

Cu aproximație sînt născută cam prin anul 1943, undeva într-o localitate de prin județul Iași, dintr-o familie numită Dupir. Foarte vag îmi amintesc că tata era un om înalț, brunet și avea mustață. În vara anului 1946 în timpul secetei care a bîntuît în toată Moldova, tata a dispărut din familie, nu cunosc unde și în ce scop (probabil să ne aducă de ale mincării) dar nu l-am mai văzut niciodată. Mama care mă avea pe mine și încă o fetiță abia născută, neavînd nici un mijloc de existență, a plecat cu noi pe tren. Într-o gară pe care nu aş putea să știu precis pe unde era și cum se numea, mama a coborît din tren să ne aducă apă iar eu am fugit după ea. Între timp trenul a plecat și noi am rămas în gară. Disperarea mamei pentru fetița care a rămas în tren a fost zadarnică, pentru că în situația grea în care circulau trenurile în acea perioadă nu a fost ajutată să-și mai găsească fetița. Retin faptul că am urcat în alt tren și am călătorit mult iar în cele din urmă ne-am stabilit în orașul Cugir. Aici mama s-a angajat să lucreze undeva la cărat de lemne cu pluta eo o apă de munte. Nu cunosc nici astăzi împrejurările dar mama mea a decedat la numai cîteva zile după ce a început lucrul la pădure și a fost inmormintată de autorități.

Rămînînd și fără mamă și fără nici un act asupra mea, autoritățile m-au incredintat unei familii care nu avea copii, anume Toderescu Ion și Maria zis Tăranu, din cătunul Călene de lângă Cugir, la care am stat pînă la vîrsta de 16 ani, cînd m-am căsătorit. La vîrsta de 14 ani cînd a trebuit să-mi facă buletin de identitate s-a făcut o reconstituire a împrejurărilor și, negăsindu-se nici un act oficial, mi s-a emis un certificat de naștere și buletin mai mult în baza declarațiilor date de persoane care cunosteau cite ceva din perioada în care mama a lucrat la pădure iar prenumele de Maria mi l-au pus după prenumele mamei. Și astfel mă numesc Dupir Maria.

Trăiesc însă cu această amintire dramatică și dureroasă care mă apasă continuu și sînt mereu frămîntată de gîndul că pe undeva poate există chiar tatăl meu sau alte rudeni care își pun și ei întrebarea unde este mama, unde sînt eu, dar mai ales surioara care a rămas în tren. Poate că ei cunosc adevăratele noastre prenume sau poate știu ceva de sora mea. Cine îmi poate furniza amănunte în legătură cu aceasta este rugat să-mi scrie pe adresa mea, Dupir Maria, str. Doinei, nr. 13, bl. 26 sc. A, ap. 9, localitatea Cugir, jud. Alba.

tească și credulitate avea nevoie pentru a masca printr-o pată de lumină noroiul în care se afla.

Din această perspectivă, hotărîrea conducătorului cenaclului de a interzice folosirea oricărui text al său de către Vasile Șeicaru și Ștefan Hrușcă, avînd în vedere prejudiciile pe care aceștia i le-au adus, ne apare cu totul îndreptățită. Ea are și valoarea educativă de a-i face pe alții, care vin și vor veni, să înțeleagă că acest cenaclu refuză cu hotărîre să fie un mijloc de căpătulală ci doar și nimic altceva decît ceea ce îi dictează a fi existența curată a oamenilor pentru care a fost creat.

SORIN POSTOLACHE ■

Spectacolul „Nocturn” de la Teatrul Tănădărică intitulat „Carte de vizită” și care se înscrie într-o linie de tradiție a acestei instituții — a fost susținut în

ultimul timp de Vasile Șeicaru și Ștefan Hrușcă (partea muzicală). De la început și pînă la sfîrșit acești doi „trubaduri” — în recitalurile lor insumînd peste două ore, au cîntat cu două, trei excepții numai pe versurile poetului Adrian Păunescu. Dar, spre surprinderea noastră — nici măcar o dată — numele autorului versurilor nu a fost menționat.

Surprinderea noastră este cu atît mai mare cu cît nici afișul manifestării nu menționează pe autorul versurilor cu toate că poetul A. P. se află printre noi și, în zilele în care Șeicaru și Hrușcă se străduiau să anime sala, era inconjurat de tineretul aflat pe stadioane înfruntînd condiții ale vremii neprielnice în turneul Cenaclului Flacăra — cenaclu care l-a crescut și i-a format pe necunoscuții de acum doi-trei ani. Și atunci ne întrebăm: a cui „carte de vizită”?

DAN BIRLADEANU ■

Simbătă, Cenaclul Flacăra la București!

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, își continuă turneul său prin țară după următorul program:

BUUREȘTI — 7 iulie, Stadionul Republicii, **PLOIEȘTI** — 9 iulie, **TIRGOVISTE** — 11 iulie, **MORENI** — 12 iulie, **CĂLĂRAȘI** — 13 iulie, **BUUREȘTI** — 14 iulie, **Stadionul Republicii**. Toate spectacolele se vor desfășura pe stadioane de la ora 18.

Țădar, la București, Cenaclul Flacăra cu o echipă înnoită va fi prezent în 7 iulie 1984, de la orele 18, pe Stadionul Republicii. Dacă va fi nevoie, vom încerca să fim din nou la București și simbătă 14 iulie 1984, pe același stadion, la aceeași oră.

Cenaclul urmează să se afle, începînd cu 15 iulie 1984, printre minunații săi prieteni de pe litoralul Mării Negre, astfel:

MAMAIA — 15 iulie, **EFORIE SUD** — 16 iulie, **EFORIE NORD** — 17 iulie, **MEDGIDIA** — 18 iulie, **TECHIRGHIOI** — 21 iulie, **CONSTANTA** — 22 iulie, **MANGALIA** — 23 iulie, **NAVODARI** — 24 iulie, **COSTINEȘTI** — 25 iulie, **HİRSOVA** — 25 iulie, **MAMAIA** — 28 iulie, **EFORIE NORD** — 29 iulie, **EFORIE SUD** — 30 iulie, **MEDGIDIA** — 31 iulie, **TECHIRGHIOI** — 1 august, **NAVODARI** — 2 august, **NEPTUN** — 3 august, **CONSTANȚA** — 5 august, **EFORIE NORD** — 6 august, **EFORIE SUD** — 7 august, **MANGALIA** — 8 august, **MAMAIA** — 9 august, **SĂTURN** — 11 august, **NAVODARI** — 12 august, **COSTINEȘTI** — 13 august, **NEPTUN** — 14 august, **CERNAVODA** — 15 august.

Toate spectacolele turneului de pe litoralul Mării Negre se vor desfășura de la orele 20.

● Cine a încurcat lucrurile? ● Contrabandistul din Carei ●

Vinoși erau chiar reclamantii

Sotilor Marta și Radu Dragomir, pensionari din Timișoara, le-a venit într-o bună zi ideea să facă un schimb de locuințe și să se mute la Piatra Neamț. Oraș de munte, liniștit — și-au zis —, modern și cu aer, cu mult aer curat. Abia au apucat să dea anunțul la ziar, că s-a și găsit imediat o amatoare în persoana Gheorghitei Cozma, soră medicală, venită la Timișoara prin transfer în interesul serviciului. S-au întâlnit, și-au vizitat reciproc locuințele și n-au mai stat pe gânduri. Și-au strâns actele trebuitoare și schimbul a fost perfectat operativ, urmând ca soții Dragomir să se mute la Piatra Neamț în apartamentul proprietatea statului din alea Plalului nr. 9, iar Gheorghita Cozma, cu băiețelul ei de 15 ani, să ocupe apartamentul ce i se eliberează în Timișoara, Splaiul Galați nr. 1.

După ce s-au semnat și parafat însă toate actele, după ce, în sfârșit, s-au emis noile repartitii iar Gheorghita Cozma, nerăbdătoare, și-a adus de la Piatra Neamț întregul inventar gospodăresc. Marta și Radu Dragomir se răzgîndesc. Refuză categoric să se mai mute. Pusă într-o atare situație neplăcută, femeia venită tocmai din județul Neamț îl acționează în judecată pe soții Dragomir. Procesul se judecă și-i dă câștig de cauză: Dragomirii sînt obligați să elibereze apartamentul. Sentința rămîne definitivă prin respingerea recursului, soții Marta și Radu Dragomir alegîndu-se și cu înștiințare de evacuare.

Acestea au fost pe scurt faptele, așa cum s-au petrecut. Între cele două familii începe un adevărat război văzut și nevăzut. Sînt implicate întreprinderile de administrare a fondului locativ. Din nou sînt chemate să aplaneze conflictul instanțele de judecată. Fiecare crede în felul lui că dreptatea îl aparține. Soții Dragomir acuză că Gheorghita Cozma le-ar fi sustras contractul original de pe masă, profitînd de o neatenție, că contractul de închiriere n-ar fi fost pe numele ei, ci pe numele fostului soț de care divorțase cu circa patru ani în urmă. Că I.C.R.A.L. Timișoara, I.J.G.C.L. Neamț, judecătoria locală și Tribunalul Timiș s-ar fi situat de la început pe o poziție părtinitoare și ar fi favorizat-o pe cetățeanca din Piatra Neamț, n-ar fi ținut seama de contestația legal introdusă... „Vă rugăm să ne înțelegeți, tovarăși — ni se plîng soții Dragomir — că noi sîntem niște victime și vă rugăm să cercetați cauza noastră, a unor oameni btărîni și bolnavi, și să dispuneți anularea dispoziției de evacuare forțată din locuința în care am stat atîția ani!”

Poți rămîne indiferent? Cu concursul unui specialist în problemele administrației locale desemnat de prim-vicepresedintele Consiliului popular județean Timiș, încercăm să aflăm ce s-a petrecut cu acest schimb. Pe reclamantii Marta și Radu Dragomir îl găsim așa.

— Vă rugăm să ne spuneți cum stau lucrurile cu contractul dv. de închiriere? Cine l-a dus la I.C.R.A.L.?

— ...Nu mai știu bine, răspunde, bîlbîindu-se, Marta D. Aaa, da, mi l-a luat doamna Cozma de pe masă. N-am fost atenți și ne-am omenit, deodată, fără ei. Mi-a spus că mi-l aduce...

— Mai era cineva de față?

— Tocmai era la noi o vecină, dar judecătoria n-au ținut seama de mărturia ei.

— Putem sta de vorbă și cu dumneaei...

— Asta-l, că nu puteți. Nu mai știu unde locuiește și nici unde lucrează. Pentru că s-a mutat demult din blocul nostru.

— Cererea tip sau formularele de schimb le-ați semnat?

— Daa.

— De ce vă intențea asociația de locatari acțiune de evacuare?

— Pentru mici neînțelegeri, certuri. Nu știți dv. cum e la bloc? Mai ales cînd ai și pe cineva străin în apartament...

„Sîntem la Formația 6 a I.C.R.A.L. Timișoara. Cîteva funcționare și-au adus aminte de momentul perfectării schimbului între Dragomir și Cozma.

— Coschimbașii s-au prezentat la noi împreună — își aminteste Viorica Rașca. Erau două femei, una mai tînă și cealaltă mai în vîrstă, cu părul puțin cărunt. Au venit cu actele necesare, inclusiv cu contractele de închiriere, cu cererile tip completate și semnate. Așa cum vedeți că reiese și din dosarul rămas la noi, schimbul a fost corect, validat pe 9 septembrie 1973 numai după ce se obținuse avizul de principiu al I.C.R.A.L. Timișoara și I.J.G.C.L. Neamț. Numai pe această bază, inclusiv pe baza aprobării schimbului de domiciliu, noi i-am eliberat tovarășei Cozma Gheorghita noul contract de închiriere pe ap. 13 din Timișoara. Splaiul Galați nr. 1, urmînd ca soții Dragomir, conform procedurii, să se prezinte la Piatra Neamț spre a li se elibera și lor un nou contract pe apartamentul de acolo.

— Cine a adus contractul de închiriere al soților Dragomir?

— Tovarășa Marta Dragomir. Dumneaei a venit personal cu el. Fără originale nici nu se putea perfectă schimbul.

— Acum, în acest moment, unde se află originalele sau copiile după contractele respective de închiriere?

— Sînt fie la posesorii lor de drept, fie la dosarul de judecată, pentru că am auzit că s-au judecat și au fost cerute acolo.

Am ascultat-o cu atenție și pe Gheorghita Cozma. Ea plătete acum trei chirii: pe apartamentul din Timișoara, Splaiul Galați nr. 1, pe apartamentul din Piatra Neamț, pe care soții Dragomir din motive personale, nefondate, nu vor să-l mai ocupe, și pe încăperea unui proprietar particular la care a fost nevoită să-și adăpostească vremelnic lucrurile, inclusiv mobila. Corectitudinea ei nu poate fi pusă cîtui de puțin la îndoială. Femeia a tratat schimbul cu toată seriozitatea, cu respect față de partenerii de schimb.

Iată și punctul de vedere al ing. Dorin Popescu, directorul I.C.R.A.L. Timișoara: Schimbul de locuințe între doi solicitanți din orașe diferite, așa cum e și cazul la care ne referim, are două faze distincte: mai întîi, întreprinderile de specialitate autorizate ale celor două localități dau un aviz de principiu, pe baza prevederilor Legii 5/1973 și H.C.M. 860/1973, pentru orașele mari, declarate închise, obținîndu-se și viza de schimbarea domiciliului. Apoi, în faza doua, faza finală, cît mai apropiată în timp de prima, se întocmesc noile contracte de închiriere. Cu regret, trebuie să spun că soții Dragomir sînt cei care au încurcat lucrurile. Ei au cerut anularea schimbului după ce deja se perfectase prin liberul lor consimțămînt, după aproape o săptămîină de zile.

Ce spune în același sens consilierul juridic Ioan Catina, șeful biroului juridic al I.C.R.A.L.: Schimbul de locuințe voluntar intervenit între Dragomir și Cozma a devenit irevocabil deîndată ce s-a perfectat. Conform legii în vigoare, prima consecință a caracterului unitar și indivizibil al acestei operațiuni juridice o reprezintă imposibilitatea locatarilor principali de a renunța la convenția civilă încheiată, după ce pe baza acesteia s-a emis actul de aprobare a schimbului și au fost încheiate noile contracte de închiriere.

— De cînd se consideră că un schimb e perfectat?

— De îndată ce se încheie noul contract de închiriere.

— Marta și Radu Dragomir vă acuză că n-ați procedat legal; că ați încheiat

cînd, în schimb, ceea ce putea valorifica, dincoace, la prețuri avantajoase, bineînțeles, fără să țină seama că legile noastre interzic contrabanda și specula.

Ceea ce i s-a părut lui Alexandru Orha inițial mai dificil a fost faptul că partenerii de dincolo i-au solicitat, între altele, pompe de injecție pentru motoare, electromotoare, cruci cardanice, capete de bară pentru anumite tipuri de autoturism.

Ar fi o „soluție”, ilegală și aceasta, de bună seamă, de a cumpăra piesele respective de la magazinele de specialitate.

„Ar fi riscant și neavantajos” a socotit Orha. Cum să cumpăr eu atîtea piese dacă nu am asemenea tipuri de autovehicule și, totodată, cîștigul n-ar fi pe măsura pretențiilor. Am să încerc să intru în legătură cu cei care pot să susțină asemenea piese din întreprinderile de profil.”

Și lîtă cum o mentalitate noivă, individuală, devine, practic, un pericol social deosebit, Alexandru Orha începînd să-și caute, dar mai ales să creeze complici

„Micul trafic”

și... traficantii

pe „picior mare”

În goana lor besmetică după afaceri frauduloase aducătoare de profituri mari imediate și fără muncă, elementele cu mentalități retrograde încearcă să profite de orice prilej favorabil intențiilor care-i obsedează.

Un astfel de prilej au „văzut” cîtiva cetățeni din Carei, în reglementările privind „micul trafic” de frontieră pentru localitățile din apropierea țărilor vecine. „Ia să vedem, ce aranjamente se pot face cu cineva de — dincolo — și-a zis Alexandru Orha, bunăoară, depanator radio-televizor din Carei. Și a stabilit el unele „relații” prin care putea trafica produse autohtone foarte căutate, adu-

Omul — interioare de conștiință

După 32 de ani

Scriitoarea lui Constantin Bojescu din Tg. Mureș este însoțită de o fotografie color. În stînga fotografiei, în costum bleumarin, este chiar el. Asupra chipului lui, natura a lucrat contradictoriu și apăsător. Nu mai este tînăr. În dreapta — ea. Cu fălcele încleștate și ochi ce plîng ușor. El și ea încadrează patru copii: doi băieți și două fete. Băieții privesc cu seriozitate fix în obiectiv. Fetele rîd; mezina — cu toată gura. Aceasta este familia lui.

Povestea începe la 12 februarie 1952. Femeia din fotografie și copiii vor apare în viața lui peste exact 20 de ani. Acum are 24 de ani și este plutonier de pompieri, la Timișoara. Și se însoară. Reținem ca leit-motiv al căsniciei lor: copii.

Urmează mărturisirea ei într-o seară cînd furile lui s-au potolit: ea însăși și-a provocat imposibilitatea de a avea copii. C. B. este locotenent major. Iau spre creștere o fetiță de trei ani a cărei mamă însă nu consimte înfierea. „Reîncepe discuțiile și la urmă apare ura”. Și o dată cu ura — o altă femeie în viața lui. Femeia din fotografie. Are doi băieți și este divorțată de patru ani. Începe ceva ce nu se va termina poate decît cu moartea lor: procesul în toate formele lui, de divorț, de fixare a pensiei de întreținere soției, recursurile...

A ajuns maior și are, în sfârșit, o fetiță. „Primul meu copil al meu”. Fetele judecă viața din unghiul ei de vedere. Lumea îl condamnă; în ochii ei el este un imoral. Așa trece în rezervă. Are 47 de ani și două fete, pentru că între timp bucuria lui s-a întregit cu încă un copil „al lui”. Procesul continuă. Înregistrat ca bolnav de plămîni, face controlul periodic, „dar nu se mai constată nimic pulmonar, ci doar că sînt cu nervii la pămînt.” Invaliditate gradul trei. Cuantumul pensiei de întreținere a primei soții este fixat de tribunalul din Carei la 500 lei.

Așa se întîmplă... C. B. are acum 56 de ani. Mama copiilor lui: 61, fiind cu cinci ani mai mare. „Sînt bolnav, dar aproape împlinit.” Soția nelegitimă muncește pentru completarea pensiei lui. Băiatul cel mare, rod al primei ei căsătorii, este lăcătuș mecanic; cel mic — elev la Liceul silvic. Fetele, de 9 și 7 ani, învață bine. („Pentru frumusețea acestor familii, vă trimit această fotografie”). Dar nu sînt încă o familie. Pe mamă o cheamă Haidu, numele ei de fată. Băieții se numesc Todea, după tată. El și fetele — Bojescu. Instanța s-a pronunțat: „Din ansamblul probelor administrate în cauză rezultă că numai reclamantul este acela care prin comportarea lui infidelă a contribuit la dizolvarea căsniciei părinților, astfel că instanța apreciază că nu sînt probe pentru desfacerea căsătoriei...”

NICOLAE CRISTACHE ■

noul contract de închiriere numai pentru Cozma...

— Documentele stau la dispoziție și ele pot dovedi contrariul: că procedura a fost absolut corectă, de la dosar n-a lipsit nici o piesă de bază. Necazul e că, după perfectare, vă rog să rețineți, soții Dragomir nu s-au ținut de cuvînt și n-au mai vrut să se mai ducă la Piatra să-și întocmească noul contract și să-și ia în mod efectiv locuința în primire. Pe ziua de 16 septembrie 1973, exact la o săptămîină după ce convenția lor voluntară a fost semnată și parafată, au cerut anularea. Se putea renunța la schimb dar numai din motive temeinice și înainte de perfectare, adică înainte de semnarea cererilor și de întocmirea noilor contracte de închiriere. Asta-i legea și noi trebuie s-o respectăm.

MIHAI STĂNESCU ■

P.S. Datorită unei împrejurări de ultim moment, soții Dragomir au șansa să nu se mai mute la Piatra Neamț, iar hotărîrea de evacuare să rămîină în suspensie. Aceasta pentru că s-a ivit, întîmplător posibilitatea perfectării unui schimb real între Cozma Gheorghita, Dragomir și Seciu Gheorghie, un cetățean serios din Timișoara care dorește sincer să facă schimb de locuință (tot apartament cu două camere) și să se mute la Piatra Neamț. Asta înseamnă, desigur, o nouă operațiune juridică. Alți bani, altă distracție. Soluția este însă îmbrățișată de cele trei familii iar întreprinderile de resort din Timișoara și Neamț și-au dat consimțămîntul.

Nu mai de nu s-ar răzgîndi iar soții Dragomir...

Marele premiu de la Salonul Umorului — Costinești 1984
CRISTIAN MARCU ■

MIHAI PINZARU-PIM ■

pentru realizarea scopului propus.

Prin intermediul unei cunoștințe din Cluj-Napoca (M. I.) îl cunoaște pe Șerban Zamfir, maistrul la o autobază din Brașov, care acceptă să-i „procure” o parte din piesele solicitate, obligîndu-se, la rîndul său, să-l pună în legătură cu un cunoscut — Ștefan Negrea, mecanic la Întreprinderea de tractoare, care ar putea „să facă rost” de electromotoare, pistoane, seturi de segmenti, chiułase etc...

După cîteva zile, în schimbul a două cartușe de țigări străine și unele produse cosmetice, Zamfir Șerban îi oferă lui Orha, discuri de ambreiaj, cilindri de frînă, capete de bară etc., iar Ștefan Negrea, pentru suma de 7 200 lei, sustrăse din uzină un electromotor, patru pistoane, seturi de segmenti, chiułase etc. piese care valorau în realitate 27 313 lei.

Așa începe „hora” ilegalităților inițiate de Orha, căruia i se mai alătură Victor Puscaș, croitor din Satu Mare, Karoly Gyula, mecanic auto la A.C.R. Carei, Iosif Holeczen, revizor tehnic la Întreprinderea de gospodărire comunală Carei,

și profiturile par a fi ademenitoare, pentru că cei în cauză își intensifică activitatea, sfidînd legile, morala, opinia publică.

Oamenii corecți din Carei și de prin alte localități în care traficantii își făceau apariția pentru obținerea de piese sustrase din avutul obșteșc nu puteau rămîne cu brațele încrucișate față de asemenea fapte și au sesizat organele de miliție.

Procedînd la verificarea semnalărilor, căpitanul Ion Dohotaru din serviciul economic al Miliției județului Satu Mare a stabilit, împreună cu locotenentul Andrei Balog de la cercetări penale, întreaga activitate infracționistă desfășurată de cei în cauză, reușind să identifice valori și bunuri provenite din afacerile frauduloase, între care peste 1 kg și jumătate de bijuterii din aur și suma de 400 000 lei care au fost supuse confiscării iar autorii faptelor respective au fost condamnați de justiție potrivit legii.

MIHAI GROZAVU ■

Lauda este reflexul meritului

SPORT

● Tulba la Dinamo? ● Dudu Georgescu la Gloria Buzău ●

Sfidind canicula, fotbalul reintră treptat în actualitate. Citeva echipe divizionare și-au și reluat pregătirile, altele sînt pe punctul de a o face. Din dorința de a vă ține la curent, stimai cititori, cu schimbările de ultimă oră, antrenori noi, jucători transferați etc., vă înfățișăm astăzi o nouă rubrică de știri proaspete, invitându-vă să așteptați confirmarea sau infirmarea lor. Așadar

Fum fără foc?

Cert: Victor Stănculescu s-a reintors, după mulți ani, în Giulești, în calitate de antrenor principal, înlocuindu-l pe Valentin Stănescu, plecat la Tirgoviște. Stănculescu va fi ajutat de Viorel Kraus. Între alte achiziții, Rapid contează pe Agiu de la Tirgoviște și pe Cîrlan de la Petrolul ● La fel de sigură e și numirea lui Florin Halagian la Steaua, cu Victor Dinuț secund. Se mai discută despre venirea în Ghencea a jucătorilor Tirlea (de la U.T.A.), Bărbulescu (de la Petrolul) și Bumbescu (de la F.C. Olt), cu observația că ultimul n-are dezechilibrare. Și se zice că nici nu va primi ● Auzită pe culoarele federației: „Peniță” Moldoveanu la F.C. Constanța, alături de Antonescu ● Mulțumim tuturor celor

ce, dînd curs apelului nostru, au decis să-i acorde septuagenarului Ion Morărescu titlul de antrenor emerit. Il merita cu prisosință ● Paul Popescu a trecut de la Baia Mare la Progresul-Vulcan ● Deși a retrogradat, Petrolul nu s-a despărțit de Petre Dragomir. Din păcate, situația echipei nu va fi ușoară căci, iată, Cîrlan și Bărbulescu au plecat. E un obicei mai vechi și nu tocmai fair al fotbalului românesc: de a subția loturile formațiilor retrogradate! ● Rămânere masivă la F.C. Olt: Constantin Deliu ca președinte, Ioan Voica, fost la Sportul și, ulterior, la F.R.F., ca antrenor principal, Tache Macri ca secund ● Constantin Oțet la Politehnica Iași? Am înțeles însă că se poartă tratative și cu Angelo Niculescu. Intîlnit în Vasile Conta, selecționerul de la Guadalajara n-a zis nici da, nici nu ● Nu a spus, în schimb, George Constantiu, despre care aflasem că va prelua conducerea tehnică a noii promovate F.C.M. Brașov. Rămîn la Mecanică fină, a adăugat „profesorul”, cel puțin pentru moment! Rămîne de văzut cit va dura momentul! ● O altă promovată, Gloria Buzău, se străduiește să-și întărească efectivul, spre a face o figură cit mai frumoasă în A. Nicolae Lupescu, reconfirmat, va colabora (probabil) cu Florian Dumitrescu, venit de la F.C. Olt. Gloria contează sigur pe Dudu Georgescu și speră în revenirea la vatră a fundașului Tulpan, de la F.C. Argeș. Se mai discută, dacă am auzit bine, și despre legitimarea lui State (de la F.C. Olt) ● Noul antrenor al echipei U.T.A. se numește Nicolae Pantea ● Prin ple-

careia lui Marcel Pigulea la Dunărea C.S.U. Galați, postul de antrenor federal pentru juniori a rămas vacant. S-ar părea că Titi Ardeleanu se va reîntoarce la F.R.F. (de la Sportul studentesc), dar o hotărîre în acest sens încă n-a fost luată. Se vehiculează, pentru Sportul, și numele lui Constantin Tească ● Intîlnire cu Ion Nunweiler: „Am luat, pentru Corvinul, cîteva jucători tineri, de perspectivă, între care doi fundasi centrali foarte talentați, pe Ștef și Michinici, ambii din județ. Situația e însă mai complicată, intrucît Klein și Gabor au anunțat că pleacă. Primul la Sportul sau la Steaua, celălalt la Dinamo”. Din Ștefan cel Mare, unde ne-am interesat, ni s-a răspuns ferm: n-am întreprins nimic pentru transferarea lui Gabor! Adăugăm noi că e aproape sigură venirea la Dinamo a bîimăreanului Tulba ● Ion Ionescu, fost la Jiul și „Poli” Timișoara, se află în tratative cu Aurul Brad ● Nimic nou de la Craiova, unde se vorbește însă, tot mai des, despre posibila achiziționare a internaționalului Bîlioni. Popescu (Tirgoviște), Stîngaci (Brașov) și Matei (F.C. Olt) intenționează să dea examen la facultate și, în funcție de rezultat, vor juca sau nu la Universitatea. În ceea ce privește antrenorul, Mircea Rădulescu, pe a cărui rămînere se scontează, se găsește în aceste zile în spital

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Rugby

Bilanțul juniorilor

Federația noastră de rugby, preocupată în ultima vreme îndeosebi cu activitatea naționalei purtătoare a frunzei de stejar și în al doilea rînd de organizarea campionatului intern, cam uitase, pentru o perioadă de ani, importanța creșterii de noi cadre. Alcătuirea eșalonului de viitor al celor care au stabilit un palier elevat și un recunoscut prestigiu rugbuiului românesc părea, din păcate o problemă neglijabilă. S-a ajuns pînă acolo încît absența României de la campionatul european de juniori, unde cîndva e-miteam pretenții de supremație alături de Franța, să ne coboare pe tabelul valoric la o poziție nemeritată! În sfîrșit, anul acesta, reluînd șirul vechilor participări la tradiționalele turnee ale F.I.R.A. la cea de a XVI-a ediție desfășurată la Varșovia, selecționata României, obligată să înfrunte jocurile eliminatorii ale grupelor secundă, a reușit să revină în grupa A, laolaltă cu Italia, Franța, Spania, R.F.G. și U.R.S.S.

Condușă de antrenorii C. Fugigi și P. Ianusievici, echipa noastră deplasată în capitala Poloniei la această competiție, reunește elemente tinere de talent, aparținînd cluburilor și școlilor sportive bucureștene Locomotiva, R.C. Grivița Roșie, Steaua, Triumf, precum și de la provinciile Locomotiva-Cluj-Napoca, C.S.S. 2 Constanța și Unirea-Iași.

Deși au obținut două victorii categorice în dauna Suediei și Iugoslaviei, juniorii noștri au pierdut cu 10-12 (3-8) jocul cu U.R.S.S., realizînd totuși calificarea. Deficiențele au fost observate mai cu seamă la treapta treisferturilor și la capitolul tehnicii individuale cit și de compartiment.

Am asistat la cîteva antrenamente preliminare ale acestui lot și aceste carențe mi-au apărut evidente încă de pe atunci. Grija față de juniori trebuie reluată cu temeinicie pentru cit mai curînd, se impune tabere de vară anuale în programul pregătirilor, pentru unificarea metodelor de antrenament și creșterea valorică permanentă, atît în privința tehnicii necesare cit și a tonusului moral-volitiv din colectivele reprezentative. Echipa

Un antrenor, V. Constantin, și o echipă, Clubul sportiv școlar Locomotiva București, care și-au cîștigat simpatia și prețuirea specialiștilor. Ei au dobîndit, recent, cel de al 8-lea titlu de campioni ai țării la juniori și școlari

României de rugbiști juniori, care în trecut a fost de două ori laureată a menționatei competiții europene, trebuie să își recapete strălucirea și prestigiul unor veritabile „speranțe” pentru viitorul apropiat. Federația română de specialitate este chemată cu ardoare să vegheze la acest major deziderat! Observînd cu atenție și pe plan intern activitatea tinerilor rugbiști, constatăm, cu o reînnoită surpriză, maniera categorică în care Clubul sportiv școlar Locomotiva-București cucereste cel de-al 8-lea titlu de campion R.S.R. la juniori și școlari, învingînd în turneul final Steaua cu (54-3), Unirea-Iași (cu 62-4) și numai Locomotiva-Cluj-Napoca cedîndu-i în finală mai onorabil, cu 13-6!

Desigur, sînt remarcabile succesele echipei profesorului V. Constantin, pe care profesorul Gh. Moaifă, directorul Liceului industrial nr. 11 din București, îl ajută permanent, considerînd rugby-ul drept un temeinic proces de educație fizică și morală. Cunoaștem și apreciem cu

stătașă bucurie palmaresul internațional impresionant al acestei tinere formații care, în ultimii 3 ani, a cîștigat 16 jocuri din cele 18 susținute; mai ales cu echipe școlărești din Marea Britanie. Felicităm, o dată în plus, Clubul sportiv școlar Locomotiva-București pentru remarcabilele sale merite!

Rămîne însă în seama Federației Române de Rugby datorita de a răspunde prompt față de acest nepermis decalaj valoric persistent la nivelul echipelor noastre incipiente, unde s-ar cuveni ca în fiecare an „campionul” respectiv să fie o veritabilă necunoscută. Surpriza ar fi cu atît mai mare cu cit ar fi și mai utilă performanțele de masă. Monopolizarea „campionului” de către o singură echipă, fie ea cit de bună, nu poate să nu arunce o penumbră suspicioasă asupra eforturilor celorlalte pretedente. Acest lucru, mai ales la nivelul tinerelor cadre, trebuie să ne provoace, în mod paradoxal, un zîmbet de amărăciune!

TUDOR GEORGE ■

La peluză

VICTORIA

Să grațiezi victoria cu trei puncte! Nici nu e nevoie de o dezbateră pentru asta. Dacă piinea are nevoie de sare, sportul nici n-ar putea exista în afara victoriei. Parcimonios în relația cu învingătorul mi se pare a fi un semn al mediocrității și n-aș fi ajuns să mă amestec în discuție dacă printre scrisorile care mă somează prieteneste s-o fac n-aș fi deschis una plină cu un altfel de miez. Dacă englezii, ne scrie Nelu Dulea din Ploiești, au avut motivele lor să puncteze victoria cu trei puncte, noi avem toate motivele britanice și încă multe altele, numai ale noastre, ca să adoptăm această variantă. Acum, mai mult ca oricînd, echipele noastre trebuie nu numai stimulate, ci și constrinse să joace la victorie. A puncta egalitatea înseamnă a încuraja mentalitatea compromisiului cînd sistemul nostru competițional n-a ajuns la soluția care să mențină deschisă și curată lupta pentru victorie pe tot traseul desfășurării lui. O zonă largă la mijlocul clasamentului e predispusă la aranjamente. Un răstimp îndelungat, cînd cușitul n-a ajuns la os, se joacă la nivelul minim, socotindu-se doar punctele ce-ar putea fi smulse în caz de nevoie. A modifica acum numărul echipelor de primă divizie sau a reduce numărul seriilor categoriei secundă înseamnă a accepta riscurile hazardului și a nesocoti normele ce guvernează spiritul de justiție și echitate. Ceea ce nu ne este însă la îndemînă prin reforme de structură putem obține prin modificarea criteriilor de punctaj, dacă tot e să discutăm. Trei puncte în caz de victorie ar fi o primă schimbare. Modelul a fost probat și validat în chiar tara de obîrșie a fotbalului. Dar noi, din motivele noastre, putem merge și mai departe. În condițiile noastre, pînă ce vom găsi schema optimă și vom putea trece la aplicarea ei, stimulînd doar victoria și nepenalizînd înfrîngerea acceptăm măsura doar pe jumătate. Trei puncte deci pentru victorie și un punct penalizare pentru înfrîngere. În acest fel, intîlnirile directe sînt decisive, crește miza fiecărei intîlniri în parte, se îngreunează calculele care fac posibilă starea de automulțumire, se ascute spiritul de luptă, iar aranjamentele dacă nu sînt excluse cu desăvîrșire sînt cel puțin rîsul comiterii lor. Iar de aici pînă la a nu puncta în nici un fel egalitatea nu mai este decît un pas, pasul spre măsura întregă. Sigur, în legătură cu acest ultim punct specialiștii, calculatoarele și iubitorii de fotbal ar putea face numeroase propuneri de îmbunătățire, de pildă validarea punctului la meci egal numai pentru echipa în deplasare etc. Important rămîne spiritul care le nutrește. Și la fel de important este faptul că toate astea sînt la îndemînă noastră și nu e nevoie decît de dragoste și curaj ca să încercăm totul pentru binele fotbalului și al spiritului competiției sportive...

Cam așa glăsuiește scrisoarea pe care N.D. a conceput-o în nu mai puțin de 16 pagini scrise mărunt și apăsate, cu multe sublinieri și reveniri ca totul să fie limpede și pe înțelesul nostru.

NICOLAE CRISTACHE ■

P.S. După ce mi-a numărat rîndurile dedicate în acest chenar unei echipe sau alteia, vigilentul don balon îmi socotește acum rîndurile cu care am început rubrica, o adevărată percheziție!

FAIR PLAY

Cumpătare și maturitate

Fair play-ul, adică sportivitatea în cel mai frumos înțeles al cuvîntului, nu este un dar de la natură, sau, dacă este, greșita educație îl poate anula definitiv și total. Educația în spirit de sportivitate — și acest lucru este la fel de valabil și în afara sportului — este cea care ne determină să reacționăm cu generozitate, cu cavalerism. Educația cu toate componentele ei: cea familială, cea școlară, cea socială, materializate prin sugestie sau

exemplu personal etc. Educația despre care se vorbește atîta în comentariile sportive.

Descori ni se întîmplă să auzim oameni serioși, oameni de bună-credință, spunînd: „Ce s-o fi întîmplat cu jucătorul X? Era o speranță...” Este, fără îndoială, efectul îndepărtat al unei greșeli de educație care s-a săvîrșit cu acel sportiv. Una dintre greșelile esențiale care se fac este lauda prematură, lauda de multe ori nemeritată, lauda exagerată. Fenomenul este atît de frecvent încît a născut și o înțeleaptă zicală populară: „Pe copil să nu-l săruți decît cînd doarme”. Ne-or fi dragi sportivii noștri, ne-or fi impresionînd chiar la vîrstă fragedă cu talentul lor dar, tocmai pentru că ne sînt dragi, să nu-l copleșim cu lauda și cu superlative care numai rareori au acoperire într-o serie durabilă de rezultate. Ce înțelege un sportiv de 17-18 ani, în

definitiv un copil, din laudele exagerate care i se aduc după o reușită sau două? Ce poate să înțeleagă orice copil: că știe că poate, că e „mare” și — ca un corolar — că nu mai trebuie să lucreze, că antrenorul nu mai are ce-l învăța. Și de aici începe prăbușirea. De cele mai multe ori, în imensa majoritate a cazurilor. Trebuie ca un astfel de începător să aibă un întreg concurs favorabil de împrejurări ca să nu se prăbușească: să aibă o mină forte în familie (dacă mai este lingă familie!), să fie el însuși un aluat cu totul deosebit, să aibă niște prieteni deosebiți etc. Ce urmează? Băiatul joacă din ce în ce mai slab dar — crezîndu-se „mare” — se ceartă cu colegii, cu adversarii, se adresează ireverențios arbitrilor și uneori chiar antrenorilor. Iată cum de la laudă „avansată” prematur se ajunge la lipsa de sportivitate, la lipsă de fair play. Și atunci vine cetățeanul neavizat

și se întrebă: „Ce s-a întîmplat cu acest jucător?” Iar uneori, această întrebare și-o pune însuși cel care, nu demult, îl ridicase în slăvi! Este vinovat tînarul sportiv? Da, dar nu mai puțin vinovat este și cel care nu și-a drămuț laudele cu cumpătare și maturitate, ca un educator înțelege ce trebuie să fie. Să-i lăsăm pe tinerii noștri să se formeze ca sportivi și ca oameni, să-i ajutăm să o facă, să-și dea toată măsura capacității lor creatoare, să ne bucurăm cu decență de reușitele lor, „să-i sărutăm în somn” și atunci cînd cariera sportivă este confirmată de multe și recunoscute succese, să le dăm toată cinstirea noastră care abia atunci li se cuvine. Bacon spunea: „Lauda este reflexul meritului”; dar ea depinde de natura ogîlăzii sau a corpului care dă reflexul.”

CRISTIAN TOPESCU ■

„Șahul face cinste spiritului omenesc”

(Voltaire)

• Fără secundanți • Maria Tănase la Teatrul Ateneului •

Fanatismul lui Bobby (II)

În anul 1972 Bobby Fischer a făcut o adevărată demonstrație de mare clasă prin cistigarea turneului interzonal de la Stockholm cu 2,5 puncte avans față de grupul de urmăritori format de Gheller, Petrosian și Korcinoi. După turneul candidaților de la Curaçao, unde Fischer a fost doar al patrulea, campionul american a depus un protest la FIDE, arătând că sistemul de desfășurare a campionatului mondial favorizează jucătorii aparținând unei singure națiuni: ei fiind mai mulți se pot ajuta între ei în finalul competiției. Fischer a demonstrat că în turneul viitor salanger — Petrosian — a acumulat 17,5 puncte din care 5,5 puncte obținute cu piesele albe și nu cu foarte multă trudă, în timp ce el, Fischer, a fost obligat să joace toate partidele la cistig, asumându-și astfel riscurile mari ale infringerii. Cellaltii adversari, dar nu și adevărații concurenți în cursa pentru locul I, și-au permis să facă o „remiză de salon” înaintea duelului cu Bobby. Ca urmare a criticii aspre făcute de către Fischer și la propunerea Federației americane, FIDE a modificat modul de desfășurare a campionatului mondial, eliminându-se turneul candidaților, ce a fost înlocuit cu meciuri directe, meciurile candidaților, ce au desemnat salangerul.

În anul 1967 Bobby atinsese o formă sportivă excepțională. La turneul interzonal din Tunis (Souise) după infringerarea marelui maestru sovietic Stein, practic Fischer rămăsese fără concurență, fiind instalat comod la conducerea cla-

samentului la o distanță apreciabilă. Bobby a cerut, conform regulamentului FIDE, respectarea concepțiilor sale religioase și permiterea de către arbitri să joace la alte ore decât cele indicate. Când Bobby a intrat în conflict cu jucătorii, iar apoi cu arbitrii. A pierdut prin contumacie o partidă, a părăsit turneul, apoi s-a întors, a mai cistigat o partidă în mod magistral, din nou a pierdut o partidă prin neprezentare la orele indicate, iar la al treilea caz de infringere fără joc, arbitrii au hotărât excluderea lui Bobby din concurs. Convins că dreptatea era de partea sa, Fischer a pierdut încă o dată cursa spre titlu. Imediat după interzonal nu a mai jucat. A sosit la Lugano în 1968 la Olimpiada de șah, dar a refuzat să joace în sala mică, unde jucătorii trebuiau să joace înghesuți, simțind răsufierea celuiilalt. „Joc șah oriunde, dar să fie condiții potrivite. Ceea ce îmi trebuie este liniște și lumină perfectă. Nu pot să suport zgomotul, pentru că la fiecare partidă muncesc imens și nu admit să fiu tulburat în calculul combinațiilor mele.” A cerut să joace într-o sală separată, dar organizatorii nu l-au putut satisface dorința și Bobby a părăsit Olimpiada. Probabil că pauza pe care a făcut-o atunci Fischer ar mai fi continuat, dacă nu ar fi fost tentat să joace în meciul U.R.S.S. — Restul lumii, sperind că va juca la prima masă. Vechiul său rival Ben Larsen, invocând că este cel mai bun jucător al selecției mondiale, a pus condiția să joace la prima masă. Parafrazând cuvintele lui Capablanca, din „miostenie pentru un sărman”. Fischer i-a cedat locul și șansa de a-l înfrunța pe B. Spasski, campionul mondial. Fischer l-a învins pe Petrosian cu 3:1 la masa a doua.

Noul ciclu al campionatului mondial 1969—1971, Bobby l-a început cu zonalul sau campionatul S.U.A., pe care l-a cistigat cu un rezultat record: 11 puncte din 11 posibile. Federația internațională nu i-a dat drept de joc în turneul interzonal motivând că turneul a fost prea scurt pentru a da drept de calificare. Din nou Fischer a fost pus în situația neplăcută de-a depune proteste repetate. FIDE a decis în ultimă instanță ca la interzonal să joace un american, dar acesta de drept trebuia să fie marele

maestru P. Benkő, participant al turneului candidaților ani de-a rândul. Norocul lui Fischer a fost că Benkő a renunțat în favoarea sa și Fischer l-a înlocuit cu deplin succes la interzonalul de la Palma de Mallorca. Cistigând ultimele șapte partide, Bobby s-a dețafat în cistig cu 3,5 puncte avans, suferind doar o singură infringere și aceea la Larsen. Victoria sa i-a dat dreptul participării în meciurile candidaților alături de: Petrosian, care l-a înțilit în sferturi de finală pe Hubner, alături de Larsen, care l-a depășit pe Uhlmann și alături de Korcinoi, care l-a învins pe Gheller. Pe marele maestru Mark Taimanov, Bobby l-a învins la zero cu scorul fenomenal de șase victorii, iar în semifinale a repetat performanța în fața lui Larsen, care se și visa salanger. Bobby făcea declarații destul de rar și cu zgircenie: „Sint acum în forță de joc maximă. Lumea s-a întregat cum am putut să-i zdrobesc pe Taimanov și pe Larsen. Mutările mele la tablă spun totul. Joc mai bine decât marii maestri ruși, iar Larsen, bietul de el, în întinirile cu ei este condamnat dinainte... Îl voi bate și pe Petrosian...” L-a învins și pe marele maestru al apărării, dar nu la același scor. Era și greu: „Petrosian nu pierde două partide la rând nici în 100 de ani” declara marele maestru S. Flohr. Și totuși, partidele a șasea și a șaptea ale meciului, Petrosian le-a pierdut în fața lui Bobby, care cistigând și finala candidaților devenise salangerul campionului mondial, Boris Spasski. Bobby Fischer a fost singurul șahist care s-a bazat numai pe munca sa, refuzând ajutorul secundanților. Cu greu a acceptat să fie însoțit de marele maestru Larry Evans la Buenos Aires la meciul cu Tigran Petrosian. Evans a explicat mai apoi că ajutorul dat în timpul meciului a fost minimal, deoarece Bobby nu putea rezista tentației de-a nu analiza noaptea și de-a se lăsa în grija secundanților, ci noaptea îl trezea pe însoțitorul său pentru a-l arăta rezultatul căutărilor sale. Acest lucru l-a determinat pe Evans să declare mal în glumă, mai în serios: „Nimeni nu are mai multă influență asupra lui Bobby în afară de mine și... eu nu am de fel...”

MARGARETA MUREȘAN

Cronica șoselei

Un S.O.S. fără răspuns

Atmosfera specifică sfirșitului de an școlar: destindere, relaxare, gânduri de vacanță, pentru unii, eforturi suplimentare cu scopul de a repara ce se mai poate la un obiect sau altul, pentru alții și mai ales obsesia „treptelor”, remarcată, ce-i drept, mai mult la părinți, decît la unele odrașle. Înțesate de copii, invadate de vioșia lor, pline de verdeață și flori, parcă mai multe în acest an ca niciodată, bulevardele au întinerit peste noapte. Dispoziția noastră se modifică și ea instantaneu în impact cu defilarea masivă de tineret. Fără voie ne amintim de copilărie, uităm măcar pentru câteva clipe de preocupări, de griji, ne cuprinde nostalgia.

Drumul spre casă al Marinei suferea o modificare de cite ori întovărășea o colegă avind un picior cu malformații de pe urma unei poliomielite. Pe fața cu trăsături atât de fine a Marianei se citea umbra de tristețe, de amărăciune caracteristică oamenilor infirmi.

„Cite faci pentru mine, scumpa mea Marina! Uite, a trecut un an de cînd m-am mutat la școala asta. Mi-ai făcut mai mult decît o soră. M-ai încurajat, clipele dificile, m-ai ajutat la lectii, m-ai apărut de răutățile unor colege și ți-ai mai găsit chiar timp să mergem împreună la teatru, la cinema. Cum să-ți fiu recunoscătoare, buna mea colegă? Să știi că m-am bucurat din suflet pentru că ai ieșit prima în clasă”. „Ce vorbe sint astea, Mariana? În prietenia noastră noi pornim de pe poziții egale. Greutățile acestor ani crezi că le-ai fi depășit fără sprîjinul și generozitatea ta? Ne este încă proaspăt în memorie reușitul logos al dirigintei despre prietenie și mai ales evocarea lui Erasmus care numea prietenia: „Cel mai mare dintre toate bunurile, tot atât de necesar vietii ca apa, focul și aerul: ea este pentru om ceea ce este soarele pentru natură”. Și acum, la revederea scumpa mea Mariana, pe mine. Uite, am ajuns la tine. Pa!”

Cu gîndul la suferințele ascunse, nemărturisite ale Marianei, Marina coboară de pe trotuar cu intenția de a traversa strada. Se împiedică însă de o piatră dizlocată din pavaj și cade în genunchi pe porțiunea dintre linile de tramvai. Fata încearcă să se ridice, dar ezită pentru câteva secunde. Pe față i se citește suferința. Probabil o rană serioasă, o luxație. În acel moment, tramvaiul s-a pus în mișcare din stația ce se afla la o distanță: șapte, opt metri. Aude f... specific mersului tramvailor silențioși și brusc își îndreaptă capul spre vagonul ce se apropia de ea. Nu mai are timp să se ferească. Parcă hipnotizată, ridică doar minile în semn de apărare. Pe față i se citește groaza amestecată cu implorarea: „Cruțați-mi viața mea tină”, pare a spune Marina. S.O.S.—ul fetel rămîne un semn fără răspuns. Vagonul masiv o izbește în plin. Se aude doar un țipăt curmat brusc, urmat de zgomotul infundat al roților care trec peste corpul fetel și își continuă mersul, pină cînd, mai departe, la vreo 15—20 metri tramvaiul se oprește.

Cel din jur, așa cum se întimplă întotdeauna cînd un eveniment stradal se consumă în citeva secunde, rămîn pentru citeva clipe înmărmuriți. Femelle își duc minile la ochi, alele la gură. Chiar bărbații, mai tari, mai rezistenți în asemenea situații, privesc îngroziiți, stringînd din dinți. Apoi, după stupeor, începe harababura tipică unor asemenea întimplări, cînd toată lumea vorbește deodată, țipete, păreri, opinii contradictorii, oferte de a depune mărturie. „Eu am văzut tot”, „Ba eu, că eram mai aproape!”

Isprava aparține unui „instructor” care, paradoxal, invadează pe alții ceea ce nu știe el. În locul vatmanului coborît din tramvai, din pricina unei necesități fiziologice, a trecut din proprie inițiativă „profesorul”. „Nu ne putem permite să facem lumea s-astepte. Am pornit tramvaiul urmînd să-l iau pe vatman la turul următor. Da, am văzut fata. Eram sigur că se va ridica”. După întrebarea: „De ce n-ai frinat, sau mai bine să fi renunțat la pornire pină ce linia era liberă?”, urmează o pauză prelungită, penibilă. Adevărul e că „profesorul” s-a incurcat printre comenzi, s-a pierdut și a trecut cu tramvaiul ca un tăvălug peste corpul fetel. „Cine să-și fi închipuit că tinăra nu se va ridica?” Din nou aceeași concepție nocivă a conducerii agresive, nu preventive, sintetizată în expresii ca: „Am sperat, am crezut, mi-am imaginat că celălalt mă va observa, mă va ocoli, mă va evita, va elibera drumul, va frina, va accelera, va opri etc.”

„Parcă o vedem umblind prin casă, ori la masa ei de lucru, rîzînd, cîntînd, risipînd în jur căldura ființei ei, bunătatea, generozitatea”, ne spunea mama Marinei. Ce sens mai are, pentru mine și tatăl ei, viața, fără copilul nostru iubit?”

O regretă toți: colegele, profesorele, copiii din cartier.

VICTOR BEDA

„Sfinxul din Hollywood”

La teatru nu știm mai nimic... Nicol Shakespeare, ale cărui blestemate intruchipări, profund umane, aveau să scoată din făgaș cursul timpurilor, n-a mers la sigur, să anticipeze din capul locului destinul lui Hamlet. I-a înflorat nemurirea actorul, Irving. Grigore Manolescu, Mounet-Sully, Moissi, Demetriade, revărsînd pale de suflet și har, peste replici. Și prințul Danemarcei tronează mai departe, indoliat, peste lume, fără ca părintele său să mai știe ceva despre el, pe unde-o fi... E anapoda să ne improvizăm suficienți și să dăm verdicte. Imposibil de ghicit soarta unei pieșe, de la repetiții. În fiținele teatrului nimeni nu se poate da ușa, cum vrea. Teatrul ride de pretinsul specialist, lăsîndu-l, îndebște, cu degetul de la frunte în gol... Există potriviri, întimplări, însă, în general, surprize. Nicol Alexandre Dumas fiul n-a bănuît cite craturi teatrale avea să salveze a sa „Dama cu camelii”. Din cusca unui biet sufler, deși cu textul dinainte, chiar Eminescu, a cărui minte avea să spargă strălucitor spațiile, n-a întrevăzut ce se va petrece cu plesă învăluită de șoaptele lui la repetiții. A hult „Cele două orfeline”, care au realizat averile pămîntului, storcînd toate lacrimile. Insuși eu am făcut cu melodrama lui Dennery, jucată prima oară de Pascaly la noi, șase turnee, la Rimnicu-Sărat plătîndu-se galeria 500 lei, cînd fotoliul de orchestră era 120 lei. Decît, oricît de firoșcoși, trebuie să conchidem că teatrul are coltoanele lui, de unde ne pune la punct și ne anulează toată priceberea. Un exemplu, edificator.

Era iarnă, era primăvară, nu mai știu. În orice caz, Maria Tănase în splendoare. Fiind ca frate cu soră, lucrînd toată viața cu ea și iubînd-o, n-am precupețit nimic, să-l servesc capriciile. Să-i satisfac sufletul cald și tandru, apropiat nu numai de mine, ci de toți cei cu care venea în contact. Pupașoasă ca un copil, sărutările ei au fost pentru absolut toată lumea, ca și pentru cîntec, pentru soare, pentru lumină... În locuința din strada Dimitrie Sturdza, vizavi de Asociația Scriitorilor din București de azi — o mansardă pe care fantezia ei o transformase în apartament princiar — dulcea, grațioasă cîntăreață îmi spune într-o zi:

— Fă rost de bani... Mi-a adus Nicu Kirîțescu (fratele autorului „Galțelor”,

condeler teatral și regizor) o comedie muzicală vîneză, intitulată „Sfinxul din Hollywood”.

— Și ce să faci cu ea?

— S-o jucăm la Puia Ionescu, la Teatrul Ateneului. (O sălîță ca un budoar de curtezană, în subsolul Ateneului Român, făcută blondei, frumoasei actrițe de către ministrul școalelor, în numeroasele guvernări liberale, doctorul Constantin Angelescu.)

Am alergat la un plăcîntar grec, care mă iubea, deprins cu sforle teatrului, care avea concesunea garderobei, programele și bufetul la „Alhambra” nobilului taciturn, Nicu Vlădoianu. Tanasache, pe numele de afiș, toamai își rîndiește bucățile de rahat, brinzoaicele, plăcîntele cu strafide, ciocălățiile, pe tabelele înșirate pe tejgheaua din hol. Remarc că nu-i sunt boii acasă, mă primește morocănos. Il las în plata dulciurilor lui... Dar, venit pentru o treabă, într-un târziu, îndrăznesc:

— Nene Tanasache, nu scăpa pleasca...

— Te anume?

— Ți-am adus o negustorie sigură...

„Sfinxul din Hollywood”!

— Te mai e și ala ?!...

— O comedie cu muzică. Lovitură!

Vrea s-o joace Maria Tănase, la Puia Ionescu, și n-are bani.

— Si eu ce sa fac ?

— Să contribui... Să intri-n afacere.

— Si de cate mi tragi nadejdea ?

— Nu nădăjdum... ne trebuiesc 70 000 lei.

— Bunicea sumă! Preț o corabia de-a noastră, la Braila...

— Dumneata ești teatralist de-al nostru, nu marinar...

Suride. Și preocupat de spectatorii care au început să curgă, la control, mă abandonează cu tirgul neîncheiat, subliniindu-mi:

— Lasa sa treaca noaptea asta, si vino maine.

Cînd m-am întors la Maria fără bani și i-am spus că mai există, încă, speranțe, m-a făcut de două parale...

Protos, a doua zi, la mecenatul plătințelor. Imi întinde un plic. Bate palma și-mi zice, răsîpîc:

— Al graunțele... Stii condițiile: douăzeci la sută din incasări. Și să mearga plin!

Asigurați de capital, se încep repetițiile. Comedia, dulce, jucată la Viena de Hans Moser, incîntă întreaga distribuție. Maria se pasionează de noul gen și dă snaga din ea, cu fiecare clipă. Și-a ales un strășnic partener, muzical pină-n unghii, Aurel Munteanu. Într-adevăr, actor unic în teatrul românesc. Regia o face maiorul Kirîțescu, destul de experimentat în genul muzical, ani de zile stilp al „Cărbuşului” lui Tănase. Șef de orchestră: adorabilul Malagamba, celebru baterist în epocă. În roluri mai de mîna doua, însă suculente, Colea Răutu, Emil Popescu, Dorel Urlăteanu, Mia

Coca, Aurora Șotropa. Spectacolul cistigă, în frumusețe și efecte, cu fiecare repetiție destoinic strînută de autorul lui „Ion al Vădanei”. (Pieșă ce s-ar conveni revăluată, azi cînd teatrele au datoria să valorifice repertoriul original). E o ambiantă agreabilă în care se lucrează, cu toți scondind reușita.

Și astfel, repetițiile înalțează cu pași siguri, spre potoul premierel.

La citeva zile, o vizită neasteptată: Tanasache. Venit să vadă în ce negustorie a investit capital... Modest, la locul lui, neabăgat în seamă, se așează în marginea ultimului rînd, în fundul sălii. Anonim, scrutează la scenă, unde se topăie, se cîntă, se încrucășează palavre. Fără vorbe, mulțumit, se ridică. Dispare.

După alte citeva zile, apare din nou. Are mai mult svung, parcă e mai familiarizat cu repetiția. Avansează spre scenă, ocupînd un loc la mijlocul sălii. Tușește apăsut. Se încruntă de citeva ori. După care se face nevăzut.

Aproape de premiera anunțată, arborînd costum ou de rață, plăcîntarul coboară întreaga sală și se instalează direct în banca întâi, la mijloc. Lipit de rampă, așează atitudinea măreață a lui Leonidas la Thermopylae... Pe scenă, Maria și Munteanu își vād de-ale lor, fără să-l remarce. Inșă, dialogul crescînd în intensitate, replicile năvălînd una peste alta, se vede că nemulțumesc cățoanul. Tanasache sare în picioare, strigînd:

— Nu asa!

Oprîți din acțiune, cel doi dau cu ochii de znamonia revoltată. Simțînd-o scurtă la limbă, Maria se dezlănțuie:

— Tu cine moașta mai ești ?!... Urcă pe scenă! Fate si matale...

Cel pohtit dispare definitiv, pină la luarea banilor...

Are loc repetiția generală. Sala jumătate. Spectacolul decurge într-o totală lipsă de interes. Rece. Tern. Invitații se uită cruciș la scenă și între ei... Nu știm ce să credem. Deși regie ingenioasă, muzici frumoase, roluri realizate, lipsă totală de priză la spectatorii. Repetiția generală la „Sfinxul din Hollywood” indică, pentru mine seară, o inevitabilă cădere. Cînd s-a lăsat cortina, am plecat pleoștii, ca foile de varză murată...

Noaptea, acasă la Maria, cîntăreața, îngrijorată, opinează:

— Să aminăm două săptămîni...

Mă împotrivesc categoric:

— Ce să repari ?!... Rolurile se știu, muzicile de asemenea, spectacolul merge șnur, n-avem ce-i mai face, suntem obligați să-l dăm cum este.

Și seara următoare, cu sala arhiplină, „Sfinxul din Hollywood”, finit în entuziaste ovăți, a constituit triumful Bucureștiului! Jucată întreaga stagiune, fără a fișe pe străzi, cu casa închisă; realizînd și două mănoase turnee.

Cine știe la teatru ceva ?...

GABY MICHAILESCU

Copacul care a învățat să grăiască

UNIVERS

• „Undeva, pe o stea, există oameni care meditează la noi” • Papagalul detectiv •

Aligatori în piscină!?

Florida — un stat situat în sud-estul S.U.A., cunoscut pentru clima sa caldă, pentru stațiunile sale de odihnă și agrement dintre care cea mai renumită este desigur Miami. Dar, iată, în ultima vreme liniștea și chiar viața locuitorilor și vizitatorilor Floridei este amenințată. Și nu de traficanții de droguri sau de alți gangsteri care au găsit aici un teren deosebit de propice de afaceri, ci de... aligatori!! Aceste reptile ce nu se bucură de prea multă simpatie s-au înmulțit în asemenea măsură încât au ajuns cu miile până în suburbiile orașelor, putând fi întâlnite în grădini, bungalovuri, în curtea din spate a supermarketurilor, în fața garajelor, pe terenurile de golf și chiar în... piscine.

Nu demult un crocodil a găsit de cuviință să-și facă baia de soare în mijlocul șoselei cu circulație intensă nr. 96, în apropierea orașului Fort Lauderdale, după care și-a încercat puterea făclilor asupra bornelor rutiere. Un alt aligator, dornic probabil de mai mult loc, s-a instalat comod pe pista de decolare a aeroportului din Miami paralizând pentru o jumătate de oră traficul aerian. Aligatorul din Florida este varianta americană a crocodilului ce se poate întâlni, în alte specii, și în Asia și în Africa, de care se distinge prin mărimea și așezarea dinților.

Mărturiile din perioada cuceririlor spanioli informează că „El Iergato” înțesa pe atunci mlaștinile și riurile Floridei. Potrivit unor statistici, în perioada 1830-1890, vinătorii de crocodili au capturat circa 2,5 milioane de astfel de reptile. În 1930 se mai ucideau anual 200.000 de aligatori. Dar 20 de ani mai târziu vinătorii nu mai reușeau să depășească decît 100.000 de crocodili. Renumitul „Aligator mississippiensis”, ce atinge trei metri lungime și este deosebit de apreciat pentru pielea și bine cotată de marochineri, a fost o dată ușoară pentru vinători și apoi pentru braconieri. Noaptea aceștia ieșeau cu bărcile și luminau suprafața apei cu lanternele. Ochii crocodililor reflectă lumina mai puternic decît ochii pisicilor și vinătorii aveau o întință extrem de precisă unde să ochească, — între cele două lumini reflectate de ochii aligatorului.

În anii '50 s-a redus spațiul vital pentru aceste reptile. Florida a devenit zona favorită de petrecere a iernii de către pensionarii cu posibilități din Nordul rece și încet-încet betonul a acoperit zonele mlaștinoase. Amenințat cu pieirea, aligatorul a fost pus sub ocrotirea legii. Și iată că acești urmași ai dinozaurilor s-au adaptat repede noii situații și s-au înmulțit din nou în număr mai mare decît se preconiza. Dacă înainte erau întinși destul de rar, înotînd prin apele riurilor, și lacurilor, acum ei apar prin canalele de scurgere ale localităților și se cațără la suprafață, apărînd unde nu te aștepti. Se estimează că numărul lor a depășit din nou un milion, revenind un aligator la opt locuitori ai Floridei. Populația a început să se obișnuiească cu prezența lor permanentă, mai ales că în afară de dispariția citorva ciini leneși sau a unor pisici neatențe nu a avut necazuri din partea lor; cazuri de atacare a omului au fost extrem de rare. Unele gospodine au creat deja un loc în grădina unde depun resturile pentru „aligatorul casei”. Și de la un timp, se pot întâlni persoane ducînd de zgardă la pimbare un crocodil, desigur, cu făclile legate... pentru orice eventualitate. A apărut și profesia de „aligator-catcher”, un angajat al statului care poate fi chemat pentru a te scăpa de un oaspete nepoftit care îți blochează ușa sau te asaltează cu atenții crocodilești. În pofida chipului său fioros, aligatorul, potrivit specialiștilor, are o influență pozitivă asupra mediului natural: face găuri în maluri, folosite apoi de alte animale pentru adăpat, mănîncă peștii răpitori și curăță apele și malurile riurilor de șerpii veninoși...

ROMEO NĂDAȘAN ■

Lumea se amuză

După „Für dich” — R.D.G.

Demisia din război

Jocul cel mai iubit al strategilor este de-a fața-ascunsele. Toți se ascund de toți și aceasta explică de ce dosare teribile, operațiuni sinistre sau arme devastatoare capătă denumiri codificate împrumutate din lumea copiilor. „Sistemul de control mondial” nu este decît excepția care probează regula. Denumirea nu are nimic criptic, echivoc, sau derutant. Este pur și simplu vorba de un sistem (american) care controlează la nivel mondial toate dispozitivele militare. Sistemul ar trebui să asigure președintelui american ca în caz de „criză” să pună trupele în stare de alarmă, să le comunice ordinele și să aibă o imagine centralizată a debandărilor care urmează.

Ca orice sistem sofisticat „S.C.M.” este deservit de o armată de experți în stare să rămînă profesioniști în condiții de extremă dezordine. Această armată este însă, la

esaloanele ei esențiale, formată din... civili. În fruntea exigențelor armatei se află, așadar, funcționari cu veleități, hobby-uri și alergii față de disciplina de tip militar. Agenția France Presse abordînd acest detaliu esențial nota: „La o întrebare care i s-a pus în cadrul unei comisii a Congresului, Lawrence Korb, ministru adjunct al apărării, responsabil cu problemele de personal, instalații și logistică, s-a declarat convins de „patriotismul” acestor salariați care, a spus el, își vor face cu siguranță „datoria” la nevoie.

Cu toate acestea, potrivit unui sondaj neoficial efectuat în rîndul a 33 angajați civili ai Comandamentului militar și sistemului de control mondial, numai cinci au afirmat că vor rămîne la posturile lor „în caz de criză”.

Demisia din război, cu preaviz notificat și aprobat, la nivel global, ar fi prima mare victorie a birocrației asupra vieții.

RADU BUDEANU ■

Resurrecția scrisorii

Fiind secole de-a rîndul practic singurul mijloc de a comunica cu o persoană aflată în altă localitate și pe care, din pricina distanței, n-o puteai vedea prea des, scrisoarea s-a aflat vreme îndelungată la mare cinste. În secolul nostru însă, mai ales în cea de-a doua lui jumătate, cînd electronica s-a dezvoltat impetuos, cînd televiziunea a început să înlocuiască din ce în ce mai mult cititul cărților iar telefonul a dat posibilitatea stabilirii unei legături imediate și „vii” cu cei aflați departe, scrisoarea — dacă exceptăm ilustratele de Crăciun și corespondența de afaceri — a căzut în desuetudine. Mulți dintre noi au și uitat de cînd n-au mai scris o scrisoare în accepțiunea proprie a termenului. Și cînd te gîndești că altădată își scriau cu regularitate și persoane care domiciliau în aceeași localitate!

Iată însă că, în pofida acestui curs general, în Anglia se semnaleză o curioasă resurrecție a scrisorii. După cum rezultă dintr-o recentă cercetare făcută de un grup de sociologi de dincolo de Canalul Minecii, numai în 1983 englezii și-au trimis unul altuia peste 679 de milioane de scrisori cu caracter personal (nefiind prea departe de recordul absolut — 1 miliard de scrisori anual la începutul secolului nostru). Interesant este că o foarte mare parte din aceste scrisori au fost trimise de tineri între 16 și 24 de ani. Totuși, ponderea principală o dețin persoanele în jur de 65 de ani; ele au expediat în medie, în anul 1983, 45 de scrisori.

Asupra cauzelor care au determinat acest fenomen se fac încă cercetări. Pînă la stabilirea lor, s-au formulat unele supoziții. Astfel, s-a arătat că un anumit rol l-a jucat cu siguranță creșterea tarifelor pentru serviciile telefonice, scumpirea traiului în general. Totuși, psihologii consideră că aspectul material, care are, firește, importanța lui, nu constituie cauza principală a resurrecției scrisorii în Anglia. După opinia lor, atracția spre corespondența personală se explică prin faptul că mulți oameni doresc să-și diversifice mijloacele de legătură cu cei apropiați. Autorii cercetării amintite consideră că această predilecție pentru contactele prin scrisori se va menține și în viitor.

Sésame, deschide-te

Este indeobște binecunoscut pe tot mapamondul că lui Ali Baba i-a fost de-ajuns să pronunțe cuvintele „Sésame,

DE PE TOATE MERIDIANELE

deschide-te!”, și ușa peșterii celor 40 de hoți s-a și deschis. Însă noul lacăt electronic produs în Statele Unite nu se deschide așa de simplu, cu toate că acționează tot la comanda prin voce. E nevoie,

Supa

I se spune, simplu, Transat. Dar reprezintă o încercare fără egal, rezervată doar acelor bărbați adevărați, capabili să înfrunte, fiecare singur, timp de două săptămîni și mai bine, imensitatea adesea ostilă a Atlanticului. Această cursă a curselor, botezată și Everestul mării, a creat de-a lungul vremii legende numite Chichester sau Tabarly și, zilele trecute, a mai născut una.

Cam la jumătatea drumului, Yvon Fauconnier părea să aibă cele mai mari șanse să ajungă primul la Newport. Trimaranul său „Umpro Jardin V” se comporta perfect, iar vînturile îi erau prielnice. Numai că, într-un miez de noapte, Fauconnier a înregistrat un apel: „Credit Agricole” se răsturnase și unul dintre favoriți, Philippe Jeantot, se găsea în pericol. Poate că altul s-ar fi făcut că n-aude, erau în joc atîta bani și atîta glorie, dar Fauconnier n-a

prin urmare, de mai multe operații. Bineînțeles, înainte de toate trebuie cunoscută parola, adică echivalentul lui „Sésame, deschide-te!”, care va fi rostit cu voce tare, ca în „1001 de nopți”. Da, însă nu de oricine, ci doar de persoanele a căror „semnătură vocală” a fost introdusă anterior în memoria computerului cu care este dotată instalația. În cazul în care computerul „recunoaște” vocea care a rostit parola, pe un ecran apar șiruri de cuvinte sau de cifre care vor trebui citite — firește, tot cu voce tare — într-o anumită ordine, „cunoscută” bine de computer. Dacă citirea s-a făcut corect, atunci broasca se desface iar ușa poate fi deschisă. În cazul cînd purtătorul vocii greșeste, poate s-o ia de la capăt.

Papagalul acuză

Bine informați asupra itinerarelor zilnice ale membrilor familiei Madisson, hoții au intrat în apartamentul ei cînd nu era nimeni acasă și s-au așternut gospodărește pe scotocit și pe cărat. Cînd s-au întors oamenii acasă, n-au mai găsit nimic de valoare. Au anunțat, firește, poliția, care a venit la fața locului, a făcut cercetări, dar n-a descoperit nici o pistă, fiindcă spărgătorii lucraseră cu mînuși, la marea artă. Dar apartamentul nu fusese, în timpul furtului, cu totul lipsit de locatari. Undeva, nebăgat în seamă, într-o colivie mică, se afla un papagal. El a asistat cuminte la toată „operațiunea”, și apoi la cercetările poliției. Tocmai cînd poliștii se pregăteau să plece, fără să fi descoperit nimic, papagalul s-a uitat la ei și a început să strige: „Robert, Ronnie!”, și a tinut-o așa minute în șir, pînă cînd poliștii îl le-a căzut, în sfîrșit, fișa. Sub aceste nume erau cunoscuți în lumea interlopă doi vechi clienți ai pușcărilor. Era deci posibil ca papagalul să fi reținut aceste nume din conversația purtată de „musafiri” în timp ce „operau”. Presupunerea s-a adevărit sută-n sută. La cei doi hoți, depistați rapid de poliție, s-au găsit aproape toate lucrurile furate. Și bineînțeles că de atunci papagalul cu fler de detectiv este la mare cinste în familia Madissonilor.

ION D. GOIA ■

Roza vinturilor

ADRIAN MORRIÉN [Olanda]

pe-o solitară potecă a lumii,
în creierul unei femei,
pe-o stea îndepărtată și neștiută
unde animalul nu ingenuche
în propriul lui singe.

Undeva trebuie să existe o femeie
care se infrumusețează pentru clipa
tăcerii,

meditează la ceva de neîmplinit:
la o primăvară ce nu dispăre
pe nesimțite cu zăpeziile iernii,
la o frunte de copil năpădită

de ochi,
la un fulger care împrăștie florile.

Undeva trebuie să existe un copil

care atinge stelele cu mina
printre ele s-o găsească pe cea
mai frumoasă

unde să-și aibă sălașul:
un pămînt pentru copii și fluturi,
cu foc de artificii și zmei plutitori,
cu școala mutată-n pădure.

Undeva trebuie să existe un cal
care visează cu urechi domoale:
despre bice care dezmiardă numai,
despre puternice aripi la potcoave
și rafale de vînt fără oameni.

Undeva trebuie să existe un copac
înercințat c-a învățat să grăiască.

În românește de PETRE STOICA ■

Insomnie

Fără indoială undeva pe o stea
există oameni care meditează la noi,
au și ei dimineață și seară
pe un pămînt la fel ca al nostru,
cu munți și riuri și mări,
cercei și greșeli de limbă,
cu lăcașe de închinare și degete
reci.

Undeva trebuie să existe un bărbat
pentru care lumea-i prea mică,
aceștia i-ar place rătăciul

Singura soluție

Intr-o amănunțită „Dare de seamă” întocmită de Direcția Siguranței din cadrul Direcției Generale a Poliției privind perioada 1 aprilie 1942 — 1 aprilie 1943 figurează și un sugestiv „Tabel numeric de manifeste, etichetele și ziarele răs-pindite de comuniști” în amintita perioadă, în care putem citi: „București și Iași: Au lipit etichete cu lozincile comuniste: „Români! uniți-vă pentru răsturnarea jugului hitlerist”, „Soldați, nu vă dați viața pentru Hitler, dezertați!” „Piatra Neamț: Manifeste cu încheierea „Moarte hitlerismului, fascismului. Întoarceți armele și loviți mortal inamicul vostru”, București: Manifeste, apel pentru crearea „Frontului Național al întregului popor, spre a lupta pentru eliberarea țării de sub germani și pentru pace”, Constanța: Manifeste cu caracter antifascist și antirăzboinic; Craiova, idem; jud. Timiș-Torontal: Manifeste cu îndemnul la pace și injurii la adresa conducătorilor Axei. Brașov: Manifestele „Frontului Național” cu îndemn la luptă pentru izgonirea germanilor și pace cu Rusia Sovietică”. Tabelul din care am spicuit datele de mai sus relevă că pe întreg teritoriul țării, comuniștii acționau energic, exprimând în formule concise, percutante, energice, voința poporului român de a înlătura regimul dictatorial antonescien, de a izgoni unitățile Wehrmachtului și de a alătura România marii coaliții antihitleriste. Organele Siguranței raportau la 1 aprilie 1943 sub rubrica **Comuniștii** următoarele activități: a) Intensă acțiune de organizare; b) Acțiuni pentru formarea „Frontului Patriotic”, din care să facă parte: comuniștii, național-tărăniștii, liberalii și membrii partidelor democratice, care să lupte pentru izgonirea germanilor și încheierea păcii cu Rusia Sovietică; c) Propagandă împotriva regimului și pentru alcătuirea unui guvern democrat”...

În timp ce liderii partidelor burgheze își limitau poziția față de regimul de dictatură al marelui Ion Antonescu la trimiterea de memorii de protest, comuniștii se adresau poporului, convingându-l că salvarea din catastrofa ce pîndea națiunea romană poate veni numai prin lupta poporului însuși. Încrederea nezdruncată în capacitatea combativă a maselor, în capacitatea lor de înțelegere a imperativului politic, în sfârșit în capacitatea lor de dăruire pînă la jertfă supremă pentru binele patriei, această încredere a călăuzit permanent gândul și fapta comuniștilor români. Valorificarea politică și militară a marilor succese repurtate de armata sovietică, de forțele militare ale celorlalte state din coaliția antihitleristă, de mișcarea de rezistență din țările ocupate sau dominate de Reichul nazist intra, desigur, ca o componentă însemnată în elaborarea de către Partidul Comunist Român a planului de răsturnare a dictaturii și de întoarcere a armelor împotriva Germaniei hitleriste; ideea fundamentală a acestui plan era însă că eliberarea poporului român nu putea veni ca un dar din afară ci trebuia dobîndită prin strădania, lupta și jertfa românilor însuși.

Aceasta era soluția — singura soluție — compatibilă cu interesele și demnitățile naționale. În slujba ei, comuniștii au mobilizat toate voințele și toate energiile gata să se unească în marele front antihitlerist al salvării patriei.

Hotărîrea C.C. al P.C.R. din iunie 1943 fusese precedată și însoțită de o intensă activitate de propagandă a partidului comunist la orașe și sate, pentru a canaliza într-un singur șuvoi nemulțumirile maselor populare, pentru a organiza și mobiliza energiile forțelor patriotice. În primăvara-toamna anului 1943, numeroase manifeste cu lozinci patriotice au fost afișate pe străzi sau difuzate printre muncitorii unor întreprinderi din București, Lupeni, Bacău, Brașov, Ploiești, Constanța, Arad și alte localități din țară. La Pitești, Slatina, Curtea de Argeș și Găești chiar în cadrul secțiilor locale „Muncă și Lumină” — organism creat de regimul de dictatură pentru a putea controla și influența muncitorii și în timpul lor liber — inspectoratul Argeș-Olt constatase, la începutul lunii martie 1943, intensificarea propagandei în favoarea coaliției antihitleriste, contra relațiilor cu Germania nazistă și existența unor curente ale activității autorităților civile și militare în combaterea comunismului.

Întreaga țară era străbătută de marele, profundul curent al luptei împotriva dictaturii militar-fasciste și a patronilor ei de la Berlin. S-au înmulțit acțiunile de protest, grevele, actele de sabotaj.

Asupra comuniștilor s-au abătut măsurile represive ale autorităților. Secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sublinia în acest sens: „Partidul comunist a luptat tot timpul războiului împotriva fascismului înfruntînd fără înfricare prigoana și represunile regimului dictatorial, al hitleristilor, dînd nenumărate jertfe în această mare înfruntare. O mare parte din cadrele partidului, mii și mii de militanți comuniști și luptători antifasciști au fost aruncați în închisori

și lagăre, mulți au căzut în lupta necruțătoare cu dușmanul”.

După cum rezulta dintr-o notă a Direcției Generale a Poliției, la sfîrșitul anului 1942 se aflau internați în lagăre 1905 comunisti, iar alți 248 se aflau în închisoare. În ianuarie 1943 au fost arestați membrii organizației comuniste din Turda; la 24 aprilie, 39 membri ai organizației regionale Constanța a P.C.R. au fost, de asemenea, arestați; la București, în noaptea de 24—25 iunie Siguranța a arestat 25 de comuniști, printre care și echipa de la tipografia organizației de partid a Capitalei. Curînd, cercul celor loviți de areștări și internări s-a largit, incluzînd reprezentanți ai altor partide și organizații, precum Mihai Ralea, Anton Alexandrescu, Octav Livezeanu, Victor Eftimiu și alții. Nesigură, slabă, cu pămîntul cutremurîndu-i-se sub picioare, dictatura lovea în toate direcțiile.

Tensiune între dictatori

Simptomele crizei regimului de dictatură nu se manifestau însă numai în sfera largă a curentelor de opoziție, ci și în aceea a relațiilor „de alianță” cu Germania. Înfrîngerile suferite de Wehrmacht pe frontul de est — capitularea feldmareșalului F. Paulus la Stalingrad și eşecurile feldmareșalului E. Rommel în Africa de nord — vădeau sleirea progresivă a forței militare a Reichului. Regimurile aflate în orbita Berlinului — între care și cel de la București — înțelegeau că pentru

te cu puterile dușmane. Astfel Hitler a prezentat, printre altele, copia unui memorandum, pe care îl adresase Iuliu Maniu guvernului englez (...). Ribbentrop (ministrul de externe al Reichului — n.n.) care era de față la întîlnire a strigat cu un ton foarte aspru că o asemenea trădare nu poate fi pedepsită decît cu moartea. În Germania, un om ca Maniu ar fi fost de mult spînzurat!”

Marea supărare a lui Hitler privea însă sondajele întreprinse — din ordinul lui Mihai Antonescu — de ministrul României la Berna și Madrid în vederea încheierii războiului. „Dacă România — ar fi spus, potrivit lui Hitler ministrul României la Madrid, N. Dimitrescu — nu ar fi astăzi o țară mai mult sau mai puțin ocupată, ea ar trebui să ia în considerație o pace separată”. Ceea ce îl infuriase îndeosebi pe Hitler, era faptul că demersurile de pace ale diplomatului român fuseseră făcute și în numele Germaniei. „Niciunui șef de misiune diplomatică german — a continuat Hitler — nu i s-ar permite așa ceva. Dacă ar face-o, ar fi destituit imediat din funcție și trimis într-un lagăr de concentrare”.

Antonescu a încercat să conteste autenticitatea informațiilor interlocutorului său și și-a reafirmat totala încredere față de Mihai Antonescu. Hitler nu era însă dispus să accepte astfel de explicații. Potrivit serviciilor sale de spionaj, Mihai Antonescu s-ar fi declarat înclinat spre politica curții regale pentru ieșirea din război cit mai curînd posibil a României. „Regele e un copil” a răspuns Antonescu.

1942. Terminat într-un fiasco total el nu a fost anunțat oficial de autoritățile americane, iar cele germane și române au păstrat și ele o deplină tăcere.

Eșecul nu a însemnat o renunțare, ci numai o aminare. La 1 august 1943, 177 bombardiere B24 Liberator (cu 4 motoare) se îndreaptă de la Benghazi (Libia) spre Ploiești, care devine „Festung Ploiești” — fortăreața Ploiești, — unul din obiectivele cu cea mai puternică apărare anti-aeriană din Europa.

— Vom întreprinde unul din cele mai importante lucruri din război — a spus colonelul Adison Baker oamenilor săi. „Dacă lovim exact, putem scurta războiul cu șase luni. O să fie puțin cam greu, dar nu peste puterile noastre, prieteni. Succes tuturor.”

Pe un preot care „binecuvîntă” echipajele la decolare, un copil îl întreabă: — Părinte, aveți relații bune, acolo sus?

— Am circuitele mele pentru rugăciuni, răspunde preotul.

— Stabiliți atunci, părinte, contactul pentru noi, îl rugă un mitralior.

„Contacte” părintelui nu ajută însă. „Valul nimicitor” (Tidal Wave — numele de cod al operației) se dovede a fi „Clăbuc de săpun” (cum propusese inițial Churchill să fie denumită, în cod, operația). Din cele 177 bombardiere, au fost pierdute 54 aparate; din cei 1726 de militari, la întoarcere erau absenți 532.

Chiar dacă „Tidal Wave” nu a fost un succes strategic — cum l-au voit inițiatorii săi — bombele căzute la Ploiești arătau că operațiile militare se apropiau — cu toate ororile lor — de pămîntul României. Nu mai era timp de pierdut.

Baroane!

În întreaga țară sporea ostilitatea față de regimul lui Antonescu și de protectorii săi hitleristi. Reprezentantul Reichului la București, baronul Manfred von Killinger, un nazist obtuz și arrogant, devenise obiectul urii generale. Sentimentul poporului român față de cel ce-l reprezenta simboliza Reichul, je glas — cu forța talentului său de pamphletar neîntrecut — Tudor Arghezi. În „Informația zilei” din 30 septembrie 1943, sub titlul „Baroane”, se putea citi înduri ca acestea:

„Uită-te, mă, la mine! Baroane! Să ne desfacem hîrțile amîndoi, cu zăpădă și hrisoavele mele, scrise pe cojoc, și tu zdrețele tale. Scrie, pe-ale tale, Radu? Nu scrie!... Scrie Ștefan? Nu scrie... Scrie Mihai? Scrie Vlad, scrie Matei? Nu... Păi ce scrie pe cirpele tale? Degete șterse de singe?” Și mai departe: „Începi să tremuri acum căzătură [...]. Te-ai cam subțiat și învinețit. Obrazul ți-a intrat în gură, gulerul ți-a căzut pe git ca un cerc de puțină uscată. Dacă te mai usuci nițel, o să-ți adune doagele de pe jos. Ce floacă ploată'n capul tău! Ce mustață pleoștită! Ce ochi fleșcăliți! Parcă ești un soarece, scos din apă fiartă, de coadă, Baroane...”

Tudor Arghezi avea să plătească cu înțernarea în lagăr curajul său patriotic și civic, dar își făcuse datoria de „poet al cetății”, exprimase simțămintele neamului său față de ocupantul hitlerist.

Împotriva acestui ocupant, a instrumentelor lui din țară, Partidul Comunist Român formulase în iunie 1943 o platformă care constituia programul de luptă. Frontul patriotic antihitlerist, pe care îl constituie comuniștii milăsese consecvent. „Redobîndirea libertății, onoarei și independenței țării. Aderarea României libere și independente la blocul antifascist al Națiunilor Unite” — iată miezul programului fixat în acest document. Platforma prevedea, de asemenea, salvarea armatei române prin oprirea trimiterii de noi trupe pe front și readucerea în țară a unităților de pe front, atragerea ofițerilor și soldaților de partea Frontului patriotic antihitlerist și constituirea de grupuri de partizani; subminarea economică a mașinii de război germane; ieșirea imediată din războiul hitlerist și încheierea unei păci separate cu Coaliția antihitleristă; răsturnarea guvernului Antonescu și constituirea „unui guvern cu adevărat național din reprezentanții tuturor partidelor și organizațiilor patriotice”; „Răsturnarea Dictaturii de la Viena și eliberarea poporului din Ardealul de Nord de sub jugul hitlerist, al lui Horthy”; restabilirea libertăților democratice, măsuri pentru asigurarea existenței maselor muncitoare de la orașe și sate etc. „Comitețul Central al Partidului Comunist — se spunea în acest document — apelează la toți membrii și prietenii partidului nostru, la toți patrioții sinceri să aducă pretutindeni la cunoștință poporului noua platformă de luptă și propunerea partidului nostru făcută tuturor partidelor și organizațiilor patriotice de a forma Comitețul Național de luptă pentru eliberarea țării, care să întrunească toate forțele naționale fără deosebire de clasă, partid și religie în FRONTUL PATRIOTIC ANTIHITLERIST AL POPORULUI”.

Chemarea partidului avea să aibă un puternic ecou.

Dr. IOAN CHIPER ■

Totul pentru libertatea țării

Anul 1943, an de încercări

a supraviețui trebuie să se separe de un „protector” care le poate trage cu sine în prăpastia pieirii. Sondajele, tatonările, demersurile în capitalele neutre pentru a stabili contacte cu anglo-americanii — considerată drept garanți ai menținerii structurilor burgheze — s-au înmulțit. Organele de spionaj ale Reichului stăteau la pîndă pentru a culege dovezile infidelității acestor aliați cu voie și fără voie. În Elveția, ca și în alte țări, diplomați și oameni politici români erau supuși unor meticuloase urmăririi din partea agenților germani. De altfel, ieșirile și intrările în România erau atent supravegheate de Abwehr și S.D.

Convocat de Hitler în castelul Klessheim de lângă Salzburg, mareșalul Ion Antonescu a avut, în după-amiaza zilei de 12 aprilie 1943, o surpriză. Iată cum o relatează cel care avea să devină peste câteva săptămîni ultimul reprezentant diplomatic al regimului antonescien la Berlin: „De data aceasta convorbirea dintre Hitler și mareșal a fost foarte furtunoasă. Hitler i-a reproșat că în politica României se petrec lucruri care nu mai pot fi tolerate. Surprins de izbucnirea lui Hitler, mareșalul a cerut explicații. Hitler a deschis atunci un dosar gros cu documente care acuzau grav pe citiva politicieni români. Era vorba de relații eviden-

„O fi regele copil — a replicat minlos fîhrerul — dar și copiii pot deveni periculoși, cînd ajung pe mîini rele”.

În climatul raporturilor dintre cei doi dictatori pătrundeau acum semnele suspiciunii și ale indoielii. Sfîrșitul lor se apropia...

„Valul nimicitor”

Sperața într-o ruptură a coaliției antihitleriste, mai exact a unui conflict între Alianții occidentali și Uniunea Sovietică, era împărtășită deopotrivă de Hitler și Antonescu. Și nu numai de ei... Opoziția burgheză din România se îndoia și ea de soliditatea alianței dintre U.R.S.S., S.U.A. și Marea Britanie și credea că oricum puterile occidentale le vor acorda asistența lor în momentul desprinderii de Germania, pentru a putea păstra controlul politic asupra țării. Absența oricărei acțiuni militare anglo-americane împotriva României era interpretată ca un semn că „occidentalii” o menajează, cunoscîndu-i ostilitatea față de colaborarea impusă cu Reichul.

De fapt, toate acestea erau simple iluzii. Mai întîi, se pierdea din vedere că prima acțiune a aviației americane în Europa fusese atacul a 12 bombardiere B-24 asupra zonei Ploiești la 12 iunie

Flacăra. Redacția: București, Piața Scînteii 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: PROBLEMELE OMULUI (Scriso-—audiențe—anchete) — Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, M'hai Stănescu, Emanuel Valeriu, Horia Pătrașcu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu — 25 42, 21 30, 25 58; PROBLEMELE DEZVOLTRII (Politică—economie—știință) — Cornel Nistorescu, Ion D. Gora, Liviu Timbus — 25 66; PROBLEMELE CULTURII (Literatură—artă—invățămînt) — George Arion, Victor Niță — 1457; PROBLEMELE NOULUI (Reportaj—urgente—sport) — Ovidiu Ioanițoiu, Ilie Purcaru, Adrian Dohotaru, Nicolae Grigore, Dumitru Constantinescu. Oprea Georgescu, Lionel Nițescu, Constantin Balaciu, Margareta Mureșan — 21 28; PROBLEMELE REVISTEI (secretariat, foto) — Dan Bărlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache — 21 23, 25 69, 20 72, 14 53; secretar responsabil de redacție — Nicolae Cristache — 21 43; redactor șef adjunct — Nicolae Arsenie — 21 24; redactor șef 202. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii”. Citiitorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFATELIA” — sectorul export-import presă, P.O. Box 12-201, telex 10376, prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU